

Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādņu 2015.-2020. gadam uzdevumu un pasākumu izpilde

Korupcijas novēršanas un apkarošanas politikas virsmērķis: ievērojot institūciju labas pārvaldības un cilvēkresursu efektīvas vadības principu, nodrošināt jebkuras institūcijas vai organizācijas uzticamu darbību.

1. Apakšmērķis: Nodrošināt tādu publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības politiku, kas izslēdz motivāciju koruptīvai rīcībai

1.					
Rīcības virziens: Personu loka, uz kuru attiecināmi preventīvie pretkorupcijas pasākumi, pārskatīšana					
Nr. p. k.	Uzdevumi/ galvenie pasākumi izvirzītā mērķa sasniegšanai	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Uzdevuma izpildes statuss
1.1.	Izstrādāt grozījumus normatīvajā regulējumā (KL, IKNL), precizējot valsts amatpersonu loku.	31.12.2016.	TM, KNAB, VID	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Valsts amatpersonas definīcija precizēta ar grozījumiem KL, kas tika pieņemti Saeimā 15.05.2014. un stājas spēkā 14.06.2014. Līdz ar minētajiem grozījumiem skaidrāk noteikts personu loks, uz kuru attiecināmi preventīvie pretkorupcijas pasākumi.</p> <p>Grozīts IKNL un tajā ir veiktas nozīmīgas izmaiņas, kas skar valsts amatpersonu loku. Papildus norādāms, ka, izvērtējot maksātnespējas administratoriem piešķirto amata pilnvaru apjomu, kā arī maksātnespējas administratoru amata pildīšanā novērotos pārkāpumus, IKNL veikti grozījumi, kas noteic, ka maksātnespējas administratori ir valsts amatpersonas (spēkā no 01.01.2016.), tādējādi preventīvi paredzot ierobežojumus un aizliegumus, kas varētu atturēt no darbības interešu konflikta situācijā vai koruptīva rakstura pārkāpumu izdarīšanas.</p>

1.2.	Sagatavot valsts un pašvaldību institūciju vadītāju iesniegto valsts amatpersonu sarakstu atbilstības likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normām izvērtējumu, tai skaitā identificējot atkāpes no vienveidīgas prakses vai nepilnības valsts amatpersonas statusa piemērošanā.	31.12.2016.	VID	-	<p style="text-align: center;">Izpildīts daļēji.</p> <p>Saskaņā ar IKNL 28. panta trešajā daļā noteikto VID pārbauda, vai publiskas personas institūcijas vadītājs normatīvajos aktos noteiktajā termiņā un kārtībā ir iesniedzis valsts amatpersonu sarakstus un vai publiskas personas iesniegtie valsts amatpersonu saraksti ir sagatavoti pareizi un pilnīgi. Minētajās pārbaudēs tiek arī izvērtēts, vai visas personas, kuras atbilst likumā noteiktajām valsts amatpersonas pazīmēm, ir iekļautas valsts amatpersonu sarakstā.</p> <p>Saskaņā ar iekšējos noteikumus noteikto kalendāra gadā VID padziļināti ir jāpārbauda ne mazāk kā 5 % no publiskas personas institūciju skaita (vidēji 60 institūcijas gadā). Plānojot pārbaudes, viens no kritērijiem ir, vai ir kavēti valsts amatpersonu sarakstu grozījumu iesniegšanas termiņi. Publiskas personas institūcijās padziļinātās pārbaudes veiktas šādā apjomā: 2018. gadā – 47; 2019. gadā – 52; 2020. gadā – 65; 2021. gadā – 39</p> <p>Gandrīz katrā veiktajā pārbaudē ir konstatētas neatbilstības/pārkāpumi valsts amatpersonu sarakstu aizpildīšanā un iesniegšanā. Ne visos gadījumos par konstatētajiem pārkāpumiem tiek uzsākts administratīvā pārkāpuma process, bet visbiežāk praksē tiek piemērots princips "Konsultē vispirms", aicinot novērst pārkāpumus.</p> <p>Pārskata periodā VID bija izstrādāts informatīvais materiāls "Par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4. panta trešās daļas piemērošanu organizāciju, biedrību un nodibinājumu darbībā"", bet tas bija paredzēts tikai konkrētam subjektu lokam, neaptverot publiskas personas institūcijas.</p> <p>Savukārt šobrīd, lai publiskas personas institūcijās veicinātu vienotu izpratni par valsts amatpersonas amatiem</p>
------	---	-------------	-----	---	--

				<p>un valsts amatpersonas statusa noteikšanu un novērstu nepilnības valsts amatpersonas statusa piemērošanā, VID tiek izstrādāts informatīvais materiāls (vadlīnijas) publiskas personas institūcijām par valsts amatpersonas statusa noteikšanu, t. i., par likuma IKNL” 4. panta otrās un trešās daļas piemērošanu. Izstrādātais informatīvais materiāls tiks ievietots VID tīmekļvietnē un būs publiski pieejams.</p> <p>VID publiskas personas institūcijām rīko arī seminārus, lai veicinātu labāku izpratni par valsts amatpersonu sarakstu grozījumu iesniegšanu un par vienveidīgu praksi valsts amatpersonas statusa piemērošanā, vienlaikus sniedzot arī priekšlikumus pārkāpumu novēršanai.</p> <p>2021. gadā <i>MS Teams</i> platformā semināri rīkoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rīgas skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu vadītājiem; - Ādažu, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Siguldas un Ogres novada pašvaldību un Jūrmalas pilsētas domes vadītājiem un viņu pilnvarotām personām; - visu jaunizveidoto novadu pašvaldībām un institūcijām. <p>Lai izvērtētu, vai visas personas, kas atbilst valsts amatpersonas statusam, ir iekļautas valsts amatpersonu sarakstā, VID veic plānotas padziļinātas pārbaudes publiskas personas institūcijās, kā arī veic neplānotas padziļinātas pārbaudes, ja VID rīcībā ir informācija par iespējamajiem pārkāpumiem, valsts amatpersonām aizpildot un iesniedzot valsts amatpersonu sarakstus, vai tiek vērtēta personas atbilstība valsts amatpersonas statusam. Pēc veiktajām pārbaudēm institūcijas vadītājs rakstveidā tiek informēts par konstatētajiem pārkāpumiem vai nepilnībām.</p>
--	--	--	--	--

2.	Rīcības virziens: Publiskās pārvaldes cilvēkresursu vadības uzlabošana, veicinot ētiskumu un mazinot korupcijas un interešu konflikta riskus				
2.1.	Personāla atlasē nodrošināt atklātības, taisnīguma, efektivitātes un objektivitātes principu ievērošanu.	31.12.2016.	Visas valsts un pašvaldības institūcijas (izņemot attiecībā uz valsts civildienesta ierēdņiem), publisko personu kapitālsabiedrības	-	<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>Institūciju sniegtā informācija, ko KNAB saņēmis informatīvā ziņojuma "Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādņu 2015.–2020.gadam īstenošanas 2015.–2018. gadā starpposma novērtējumu" izstrādes ietvaros, ļauj secināt, ka valsts un pašvaldību institūcijas personāla atlasē piemēro gan ārējo normatīvo regulējumu, gan arī institūciju iekšējos normatīvos aktus, kas paredz noteiktas procedūras, lai personāla atlasē ievērotu atklātību, taisnīgumu, efektivitāti un objektivitāti.</p> <p>Tomēr jāsecina, ka nav pilnībā izslēgta iespēja valsts un pašvaldību institūcijās iegūt konkrētu amata vietu, izmantojot sakarus vai pazīšanos. Institūciju sniegtās atskaites KNAB liecina, ka daļa darbinieku (galvenokārt pašvaldībās, pašvaldību iestādēs un kapitālsabiedrībās) tiek pieņemti darbā bez atklāta konkursa. Pašvaldības šādu personāla piesaistes izvēli pamato kā ērtu un ātrāku iespēju operatīvi nodrošināt iestādi ar trūkstošo personālu gan mazkvalificētu, tehnisku vai īslaicīgu (tostarp sezonas) darbu veikšanai. Tāpat pašvaldības akcentē nepieciešamību nodrošināt institūciju darba nepārtrauktību kritiska darbinieku (bieži speciālistu) trūkuma apstākļos dažādās pašvaldību iestādēs. Tomēr šāda "ugunsgrēka dzēšanas" pieeja personālatlasē nesniedz sabiedrībai pārliecību par pilnībā atklātu, taisnīgu un objektīvu pārvaldi pašvaldības līmenī.</p> <p>KNAB 2021. gadā veica analīzi par izlases veidā izvēlētu pilsētu pašvaldību un to institūciju, tai skaitā kapitālsabiedrību darbību. Analīzes ietvaros tika apkopota</p>

				<p>informācija par attiecīgo pašvaldību institūcijās nodarbinātajām valsts amatpersonām, ņemot vērā valsts amatpersonu deklarācijās norādīto informāciju, ieņemamā amata ietekmi pašvaldībā, dalību privātajās kapitālsabiedrībās, publiskajā telpā izskanējušo informāciju, radnieku un laulāto saistību ar pašvaldības institūcijām. Vienlaikus tika analizēta pašvaldības institūciju darbība, sniegtie/saņemtie pakalpojumi (priekšnodokļa darījuma partneri) un izsludinātie iepirkumi, t.sk. iepirkumu uzvarētāju saistība ar attiecīgo pašvaldību vai konkrētām valsts amatpersonām. Tostarp tika analizēti pašvaldības dotēto sporta organizāciju finanšu pārskati, amatpersonas un ziedotāji, kā arī politisko organizāciju darbība pašvaldībā. Iegūtais informācijas kopums ļāva aktualizēt ne tikai pastāvošos korupcijas riskus, ar kuriem pašvaldību un to kapitālsabiedrību nodarbinātie var saskarties savā ikdienas darbā (skat. https://www.knab.gov.lv/lv/jaunums/riski-kas-janem-vera-pasvaldibas-un-kapitalsabiedribas-nodarbinatajiem), bet konstatēt institūcijās aizvien pastāvošo nepotismu - dienesta stāvokļa izmantošanu, nodrošinot, ka noteiktos amatos tiek iecelti valsts amatpersonas radnieki, iespējams, balstoties uz tuvām attiecībām, nevis vadoties pēc objektīviem kritērijiem.</p> <p>Lai arī atklātuma, taisnīguma un objektivitātes principi ir ietverti ārējos un iekšējos normatīvajos aktos attiecībā uz personālatlases norisi, izšķiroša nozīme šo principu īstenošanai praksē ir godprātīgai un stingrai institūciju vadības pozīcijai, kas ir sasaistē ar publiskajā pārvaldē definētajām vērtībām un ētikas pamatprincipiem.</p> <p>Tas savukārt ļautu nodrošināt kompetentu un profesionālu iestāžu personālsastāvu, vienlaikus vairojot</p>
--	--	--	--	---

					sabiedrības uzticēšanos valsts un pašvaldības iestādēm kopumā.
2.2.	Nodrošināt informācijas par vakantajām amata vietām pašvaldībās, valsts vai pašvaldību institūcijās, publisko personu kapitālsabiedrību pārvaldes institūcijās (valde, padome), iekšlietu sistēmas iestādēs un citās publisko personu institūcijās (izņemot attiecībā uz valsts civildienesta ierēdņiem) publisku pieejamību institūcijas tīmekļvietnē.	31.12.2015.	Visas valsts un pašvaldības institūcijas (izņemot attiecībā uz valsts civildienesta ierēdņiem), publisko personu kapitālsabiedrības	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Informācijas izplatīšanai par vakantajām amata vietām tiek izmantoti dažādi informācijas kanāli.</p> <p>Izsludinot atklātu konkursu uz vakanto amatu valsts institūcijās, sludinājumi galvenokārt publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", un institūciju tīmekļvietnēs, kā arī nosūtīta Nodarbinātības valsts aģentūrai ievietošanai tās tīmekļvietnē: https://cvvp.nva.gov.lv/#/pub/vakances/saraksts</p> <p>Vairums institūciju ar informāciju par vakancēm dalās institūciju sociālo tīklu kontos (<i>Facebook, Twitter, Instagram</i>), kā arī dažādos darba sludinājumu portālos, tādējādi nodrošinot tās publisku pieejamību.</p> <p>Pašvaldības sludinājumus par vakancēm galvenokārt izvieto savās tīmekļvietnēs un vietējos laikrakstos.</p>
2.3.	1) Identificēt nepieciešamos veicamos grozījumus tiesībsargājošo institūciju iekšējos un ārējos normatīvajos aktos, lai nodrošinātu godprātības pārbaužu metožu izmantošanas likumību; 2) Pilnveidot amata kandidātu atlases	31.12.2019.	KNAB, VP, VRS, VID		<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>VP informē, ka atbilstoši GRECO ziņojumā par Latviju iekļautajai rekomendācijai "Izstrādāt objektīvus un pārskatāmus kritērijus, kas ļautu noteikt policijas un robežsardzes darbinieku integritāti un atbilstību piemērojamajam ētikas kodeksam un iekļaut tos periodiskajos darbības novērtējumos", ir izstrādāti un 2022. gada 28. jūnijā stājās spēkā MK 2022. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 354 "Grozījumi Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumos Nr. 845 "Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu</p>

	<p>kārtību, ietverot nosacījumus, ka psiholoģiskajos testos pārbauda pretendentu uz vakantajiem amatiem godīgumu un iespējamo rīcību gadījumā, ja pretendents ticis izteikts koruptīvs piedāvājums vai pretendents kļuvis par liecinieku citu personu koruptīvām darbībām</p>				<p>pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm darbības un tās rezultātu novērtēšanas kārtība””, kas paredz, ka visām amatu grupām obligāti vērtējamā kompetence ir ētiskums un godprātība (MK noteikumu Nr. 845 31. punkts).</p> <p>Savukārt VRS norāda, ka kandidātu atlases kārtībā iekļaut psiholoģisko testu pārbaudes VRS nav iespējas, jo šāda veida profesionāli izstrādātu psiholoģisko testu iegāde saistīta ar būtisku finanšu līdzekļu ieguldījumu. Testa rezultātu pareizai interpretācijai ir nepieciešams apmācīts un šai jomā specializējies speciālists - sertificēts psihologs.</p> <p>Vienlaikus, kā norāda VRS, Pamatnostādņu uzdevums par psiholoģisko testēšanu būtu attiecināms uz plašāku iestāžu loku, ne tikai 3 iestādēm (VP, VRS, VID), turklāt, lai nodrošinātu vienotu godprātības pārbaudes metožu izmantošanu un vienveidīgu testa rezultātu interpretāciju, nepieciešams šo jautājumu risināt piesaistot profesionālus psihologus, piemēram, izstrādājot vienotu testu un interpretācijas programmu (kā iespējamais risinājums - testēšana e-vidē).</p> <p>Ar 2021. gada 1. janvāri stājās spēkā grozījumi VID likumā attiecībā uz nevainojamu reputāciju, kas paredz, ka par VID ierēdņiem var būt persona, kura atbilst Valsts civildienesta likuma 7. pantā noteiktajām prasībām, kā arī prasībai par nevainojamu reputāciju. 2020. gadā izstrādāti VID iekšējie noteikumi par atbilstības nevainojamas reputācijas prasībai izvērtēšanu VID, kuri nosaka vienotu kārtību, kādā izvērtē VID ierēdņa amata pretendenta un VID atbilstību likuma “Par Valsts ieņēmumu dienestu” 17. panta pirmajā daļā noteiktajai prasībai par nevainojamu reputāciju.</p>
--	---	--	--	--	---

2.4.	Izstrādāt normatīvā akta projektu un iesniegt izskatīšanai MK, paredzot papildu rotācijas nosacījumus valsts tiesās pārvaldes darbiniekiem atkarībā no korupcijas risku faktoriem amata pienākumu veikšanā, dokumenta sākotnējās ietekmes (<i>ex-ante</i>) novērtējuma ziņojumā (anotācijā) norādot citu valstu pieredzi rotācijas procesa nodrošināšanā	31.12.2018.	KNAB	Visas institūcijas	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>Veikts ārējo normatīvo aktu izvērtējums¹ un secināts, ka esošais regulējums ir pietiekams, lai īstenotu rotāciju (piemēram, nodarbināto pārcelšanu citā amatā vai amata pienākumu, uzdevumu pārdali) resora vai institūcijas ietvaros.</p> <p>Gan MK 17.10.2017. noteikumi Nr. 630, gan KNAB izstrādātās vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai institūcijā² paredz, ka jau šobrīd institūcijā ir jābūt izstrādātiem iekšējiem normatīvajiem aktiem, kuros ir noteikti pasākumi (t.sk. personāla rotācija) korupcijas riska mazināšanai vai novēršanai.</p>
2.5.	Balstoties uz Labklājības ministrijas novērtējumu par minimālo ienākumu līmeni vai iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu grozu dažādiem māsaimniecību veidiem teritoriālajā griezumā, analizēt un identificēt korupcijas	31.12.2020.	Visas ministrijas	LM, FM	<p style="text-align: center;">Nav izpildīts.</p> <p>LM informē, ka 2014. gadā LM piedāvāja noteikt metodoloģiski pamatotu un sociālekonomiskajai situācijai atbilstošu minimālā ienākuma līmeni ("Konceptija par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu" apstiprināta ar MK 2014. gada 30. oktobra rīkojumu Nr.619 "Par koncepciju "Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu"), izmantojot relatīvo metodi, t.i., procentuālo apmēru no rīcībā esošo ienākumu mediānas, pārrēķinātas uz ekvivalento patērētāju. Minētais minimālā ienākumu līmenis kalpotu par atskaites punktu sociālās drošības sistēmas jomu (valsts</p>

¹ Skat. izvērstus izvērtējuma secinājumus Informatīvā ziņojuma 39.-41.lpp.

² KNAB tīmekļvietne, Metodiskie materiāli, Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā (apstiprinātas ar KNAB priekšnieka 2018. gada 31. janvāra rezolūciju), sk.: <https://www.knab.gov.lv/lv/metodiskie-materiali>

	<p>riskam pakļautos amatus valsts pārvaldē, kam noteiktā atlīdzība nav pietiekama mājsaimniecības pamatvajadzību nodrošināšanai ar ļoti zemiem ienākumiem, izvērtēt iespēju paaugstināt atlīdzību</p>				<p>sociālie pabalsti, sociālā apdrošināšana, sociālā palīdzība) ietvaros noteikto atbalsta pasākumu pilnveidošanai.</p> <p>No 2021. gada 1. janvāra spēkā stājas minimālo ienākumu sliekšņi sociālās drošības sistēmas jomās, kur atbalsts tika noteikts diferencētā apmērā - 20% līdz 80% apmērā no rīcībā esošo ienākumu mediānas, pārrēķinātas uz ekvivalento patērētāju. Tādējādi minimālā ienākuma līmenis ir noteikts 40% apmērā no rīcībā esošo ienākumu mediānas, savukārt sociālās aizsardzības sistēmas jomās noteikti diferencēti minimālo ienākumu sliekšņi, lai saglabātu līdzsvaru starp personas un sabiedrības vajadzībām.</p> <p>Atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktajam, maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība savos saistošajos noteikumos ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 EUR (80% no ienākumu mediānas) pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 305 EUR pārējām personām mājsaimniecībā, bet ne zemāku par likumā noteikto trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšni (trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 272 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 190 EUR pārējām personām mājsaimniecībā).</p> <p>Savukārt zemākais minimālā ienākuma sliekšnis ir 109 EUR. Garantētais minimālais ienākumu sliekšnis ir 109 EUR pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 76 EUR katrai nākamajai personai mājsaimniecībā.</p> <p>Ņemot vērā maznodrošinātas mājsaimniecības ienākuma sliekšņa apmēru, LM skatījumā minētā uzdevuma izpildei, nepieciešams analizēt tos amatus valsts pārvaldē, kur atlīdzība ir minimālās darba algas līmenī vai nedaudz augstāka un kuru pienākumi var būt saistīti ar</p>
--	---	--	--	--	---

				<p>korupcijas risku. Šo uzdevumu varētu veikt VKanc (ņemot vērā funkciju pārdali no FM uz VKanc).</p> <p>2021. gada 4. ceturksnī ir pabeigts darbs pie LM pētījuma "Jaunas metodoloģijas izstrāde iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza noteikšanai un tās aprobācija (izmēģinājumuprojekti)", kura ietvaros pētnieki ir izstrādājuši MRI budžetu. Tas ir rādītāju kopums, kas izveidots, lai novērtētu esošo rīcībpolitiku adekvātumu un kalpotu par atskaites punktu dažādu ar ienākumiem un izdevumiem saistītu rīcībpolitiku izstrādē. MRI budžets ir rādītājs, kas atspoguļo reālos, šodienas sociālekonomiskajai situācijai atbilstošus mājāsaimniecību izdevumus jeb patēriņu.</p> <p>2022. gada 1. jūlijā stāsies spēkā likums "Grozījumi Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā" (Nr.: 1184/Lp13). Viens no grozījumu mērķiem ir veicināt valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku darba snieguma efektivitāti un kvalitāti, uzlabojot atlīdzības konkurētspēju - nosakot mēnešalgu mērķa līmeni valsts pārvaldē atbilstoši 80% (vidēji) no privātajā sektorā maksātā darba samaksas līmeņa.</p> <p>Atlīdzības palielināšana valsts un pašvaldību institūciju amatpersonām un darbiniekiem ir viens no elementiem, kas varētu sekmēt korupcijas risku mazināšanos. Taču vienlīdz būtiski katrā institūcijā ir uzturēt spēcīgus un funkcionējošus iekšējās kontroles sistēmas mehānismus.</p>
--	--	--	--	--

2.6.	Organizēt publisko personu institūciju cilvēkresursu vadības (personāla) speciālistu izglītošanas pasākumus par korupcijas risku identifikācijas un novēršanas jautājumiem	31.12.2017.	VAS, KNAB, VID	Visas ministrijas un institūcijas	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>Apmācības veiktas atbilstoši ESF projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” mērķauditoriju sarakstam, izņemot šādās institūcijās: Maksātspējas kontroles dienests³, UR, Latvijas Republikas prokuratūra, FID, Latvijas Banka. Mācību periods: 01.02.2018.-20.03.2018. Apmācītajiem izsniegto sertifikātu skaits – 145.</p> <p>KNAB kā VAS īstenotā ES fondu projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” sadarbības partneris aktīvi iesaistījies dažādu kursu satura veidošanā, sniedzot iniciatīvas un viedokli gan par tiesībsardzības iestādēs nodarbinātajiem nepieciešamo kursu saturu specializēto mācību ietvaros, gan arī par KNAB kompetences jautājumiem, kurus nepieciešams iekļaut t.s. pamata apmācībās.</p> <p>2020. gadā ES fondu finansēto izglītošanas pasākumu ietvaros VAS apmācītas 1854 personas, 2019. gadā – 3518, 2018. gadā – 3753, bet 2017. gadā – 1409 personas.</p> <p>Visā Pamatnostādņu darbības periodā KNAB ir intensīvi un mērķtiecīgi strādājis ar valsts un pašvaldību institūciju personāla izglītošanu par pretkorupcijas, interešu konflikta novēršanas, publiskās pārvaldes ētikas, iekšējās kontroles un korupcijas risku novēršanas jautājumiem. 2015. gadā vadīti 110 semināri (3754 dalībnieki), 2016. gadā 115 semināri (6424 dalībnieki), 2017. gadā 118 semināri (5307 dalībnieki), 2018. gadā 107 semināri (6217 dalībnieki), 2019. gadā 113</p>
------	--	-------------	----------------	-----------------------------------	--

³ Līdz 2018. gada 31. maija Grozījumiem Maksātspējas likumā, kas spēkā stājās 2018. gada 1. jūlijā, institūcijas nosaukums bija Maksātspējas administrācija.

					<p>semināri (5680 dalībnieki), savukārt 2020. gadā, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi uz klātienes apmācībām, semināri lielākoties vadīti attālināti. KNAB organizējis 61 izglītojošu pasākumu, kopumā aptverot 6060 personu lielu auditoriju, kas ir līdzvērtīgs rādītājs salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.</p> <p>2017. gadā 615 VID darbinieki apmeklēja KNAB speciālistu vadīto semināru "Ētiskums". Lekcijas par VID ētikas kodeksu, par Valsts civildienesta likumā reglamentētajām valsts amatpersonu tiesībām un pienākumiem, par ētiskumu un interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā iekļauta arī visu jauno VID darbinieku ievadkursā.</p>
2.7.	Izveidot un nodrošināt izglītības un apmācības programmas jaunajiem valsts pārvaldes darbiniekiem, kuru darba specifika ir saistīta ar augstiem korupcijas riskiem	31.12.2020.	VAS, KNAB, VKanc	Visas institūcijas	<p>Izpildīts.</p> <p>2017. gadā VKanc izstrādāja "Efektīva vadītāja rokasgrāmatu" (pieejama MK tīmekļvietnē: https://www.mk.gov.lv/ru/media/5408/download) un 2019. gadā – metodisku materiālu "Ceļa karte jaunajam valsts pārvaldes vadītājam. Vadlīnijas valsts pārvaldes augstākā līmeņa vadītājiem, uzsākot darbu" (pieejams MK tīmekļvietnē: https://www.mk.gov.lv/lv/media/791/download). Šie materiāli palīdz izglītēt jaunus valsts pārvaldes iestāžu vadītājus, tostarp vadītājus, kuri strādā jomās ar augstu korupcijas risku.</p> <p>VKanc ir izstrādājusi arī metodisku materiālu "Praktisks ceļvedis. Uz vērtībām balstītas kultūras veidošana". To var izmantot uz vērtībām, tostarp godprātība, balstītu lēmumu pieņemšanā. Skat.: https://www.mk.gov.lv/lv/media/261/download.</p> <p>VAS sadarbībā ar VKanc un dažādām valsts pārvaldes iestādēm 2019. gadā pilnveidojusi Ievadkursu darbam valsts pārvaldē, lai sniegtu atbalstu jaunajiem</p>

					<p>nodarbinātajiem labāk iekļauties darbā. Divu dienu mācības ietver gan teoriju, gan praktiskas nodarbības dažādās valsts pārvaldei aktuālās tēmās – ievads darbam valsts pārvaldē, darbs ar informāciju, komunikācija un sadarbība.</p> <p>Savukārt KNAB nodrošina valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu izglītošanas kursu “Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika”, kas paredzēts tieši valsts amatpersonām ar pieredzi valsts amatpersonas amatā līdz vienam gadam. Šajā kursa modulī piedāvāti IKNL normu skaidrojumi un piemērošanas prakses skaidrojumi. Kurss ietver pamatjautājumus par korupcijas cēloņiem un sekām un valsts amatpersonu profesionālo ētiku.</p>
2.8.	<p>Plānot un veikt nepieciešamās darbības, lai tiešsaistē internetā nodrošinātu valsts amatpersonu izglītošanu, kā arī zināšanu pārbaudi pretkorupcijas jautājumos</p>	31.12.2020.	VAS, KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Izstrādāts e-kurss “Korupcijas novēršana” Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.3.4.2.0/15/I/002 “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” ietvaros, VAS cieši sadarbojoties ar KNAB un VKanc. Jaunais apmācību kurss paredzēts visiem publiskajā sektorā nodarbinātajiem, īpaši jaunajām valsts amatpersonām.</p> <p>E-mācību kursa “Korupcijas novēršana” mērķis ir interaktīvas mācību pieejas veidā sniegt zināšanas Latvijas valsts pārvaldē nodarbinātajiem par korupcijas novēršanas pamatjautājumiem, nodrošinot nepieciešamās kompetences korupcijas atpazīšanai, risku identificēšanai, interešu konflikta novēršanai, ziņošanai un trauksmes celšanai, tādējādi sekmējot korupcijas novēršanu un ēnu ekonomikas mazināšanu.</p>

					<p>Kursa noslēgumā iekļauts zināšanu pārbaudes tests, pēc kura sekmīgas nokārtošanas dalībnieks saņem sertifikātu. Ja zināšanu pārbaudījums netiek nokārtots sekmīgi, kursa dalībniekam ir iespēja atkārtoti pieteikties mācībām kādā no nākamajām grupām.</p> <p>Papildu informācija: https://www.vas.gov.lv/lv/e-macibu-kurss-korupcijas-noversana?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F https://mps.vas.gov.lv/edu/course/363</p>
2.9.	Izveidot un ieviest tālākizglītāju apmācības modeli, apmācot lielāko valsts un pašvaldību institūciju amatpersonas, kuras savukārt nodrošinās apmācību savās institūcijās	31.12.2015.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>2015. gadā ieviesta, 2013. gadā kā pilotprojekts uzsāktā tālākizglītāju pretkorupcijas jautājumos publiskas personas institūcijās sagatavošanas programma. 2015. gadā apliecinājumus par kursa apguvi saņēmuši 27 tālākizglītotāji, 2016.gadā – 16, 2017. gadā – 16 tālākizglītotāji.</p> <p>Tālākizglītāju sagatavošanas programmā piedalījušās šādas lielākās institūcijas: VP, VID, VRS, NBS, VSAA, FKTK, VPD, VDI, VZD, AiM, LAD, PVD, VMD, Valsts policijas koledža, Valsts robežsardzes koledža, akciju sabiedrība "Latvijas Valsts meži", Rīgas domes Birokrātijas apkaršanas centrs, Rēzeknes, Liepājas, Daugavpils, Jēkabpils, Smiltenes, Jelgavas pašvaldības u.c.</p>
2.10.	Tālākizglītotājiem nodrošināt metodisko palīdzību apmācību procesa nodrošināšanā savās institūcijās	31.12.2015.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>2017. gadā KNAB turpināja sniegt metodisko atbalstu tālākizglītotāju (train-the-trainer) publiskas personas institūcijās sagatavošanas programmas ietvaros iepriekšējos periodos sagatavotajiem tālākizglītotājiem, pēc nepieciešamības sniedzot atbalstu prezentāciju</p>

					sagatavošanā, apmācību materiālu izstrādē, kā arī konsultējot apmācību satura jautājumos. Galvenais atbalsta veids ir konsultēšana telefoniski vai izmantojot e-pastu.
2.11.	Nodrošināt metodiskas apmācības iepirkumu speciālistiem, kā arī amatpersonām, kas uz laiku tiek iekļautas iepirkumu komisijas sastāvā, lai mazinātu pieļautos pārkāpumus iepirkumu procedūru norisē (tostarp ES līdzfinansētajos projektos) likumā par valsts budžetu kārtējam gadam paredzēto finanšu līdzekļu iespējamā apjomā.	31.12.2015.	FM, IUB, VAS	-	<p>Izpildīts.</p> <p>2015. gadā FM organizēja iesaistīto institūciju tikšanos saistībā ar MK 2013. gada 4. jūnija noteikumu Nr. 299 “Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” piemērošanu un priekšlikumiem to pilnveidošanai.</p> <p>2016. gadā FM Juridiskā departamenta pārstāvji piedalījās LPS Tehnisko problēmu komitejas sēdē, sniedzot informāciju par būtiskākajām paredzamajām izmaiņām iepirkumu regulējumā, stājoties spēkā jaunajam Publisko iepirkumu likumam un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam, piedalījās Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācijas rīkotajā izpilddirektoru sanāksmē, sniedzot prezentāciju par Publisko iepirkumu likuma grozījumiem (stājās spēkā 2016. gada 20. maijā) un piedaloties diskusijās par publiskā iepirkuma aktuāliem jautājumiem. Savukārt sadarbībā ar VRAA vadīti 6 semināri “Publiskie iepirkumi – šodien un rīt”, sniedzot informāciju par būtiskākajām izmaiņām publisko iepirkumu regulējumā no 2017. gada 1. marta.</p> <p>2017. gada 28. februārī pieņemti MK noteikumi Nr.104 “Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”. Minētie noteikumi izdoti atbilstoši deleģējumam Publisko iepirkumu likumā, kas tika pieņemts 2016. gada 15. decembrī, stājās spēkā 2017. gada 1. martā. Pārrunu rezultātā ar FM kā ES fondu vadošo iestādi un CFLA tika secināts, ka, lai vienkāršotu finansējuma saņēmēja</p>

				<p>iepirkumu procedūru, nodrošinot papildu elastību iepirkuma procedūras norisē un formālu iepirkuma procedūras norises kļūdu samazināšanu, izstrādāti grozījumi minētajos noteikumos Nr.104, kas pieņemti 2017. gada 24. oktobrī.</p> <p>Viens no IUB darbības mērķiem ir veicināt vienotu izpratni par publiskos iepirkumus regulējošo tiesību aktu praktisko piemērošanu, lai paaugstinātu iepirkumu veicēju profesionalitāti, iepirkuma procedūru kvalitāti, kā arī pasūtītāja resursu efektīvu izmantošanu, pārskata periodā, proti, 2015. gada 12 mēnešos, IUB speciālisti vadījuši 34 seminārus valsts un pašvaldību iestādēm, kuros piedalījušies 1820 klausītāji. 2016. gada 12 mēnešos IUB speciālisti vadījuši 32 seminārus valsts un pašvaldību iestādēm, kuros piedalījušies 1615 klausītāji. 2017. gada 12 mēnešos IUB speciālisti sadarbībā ar VKanc, ministrijām, Latvijas plānošanas reģioniem, VAS un nozares asociācijām vadījuši 91 semināru, kuros piedalījušies vairāk nekā 5170 klausītāju. 2018. gadā IUB speciālisti vadījuši 44 seminārus, kuros piedalījušies vairāk kā 3120 klausītāju, tai skaitā KP, KNAB un IUB izglītojošā semināru cikla „Par godīgu uzņēmējdarbību” noslēguma semināru Rīgā. 2019. gadā IUB speciālisti vadījuši 31 semināru, kur piedalījušies 1532 klausītāji. Bet 2020. gadā IUB speciālisti vadījuši 18 seminārus, kuros attālināti piedalījušies un videoierakstus noskatījušies 3090 apmācāmo. 2020. gada nogalē norisinājās divi semināri, kuros piedalījās pārstāvji no KP un KNAB.</p> <p>Papildus minētajam IUB tīmekļvietnē publicēti arī vairāki video semināri, kurus ieinteresētie pasūtītāji var noskatīties vai noklausīties jebkurā laikā. IUB tīmekļvietnē publicēti šādi video semināri – jaunā Publisko iepirkumu</p>
--	--	--	--	---

					<p>likuma piemērošana, Latvijas Pašvaldību savienības uzņēmējdarbības tīkla diskusija „Sociālā uzņēmējdarbība Latvijā: jauna iespēja sociālo izaicinājumu risināšanai!” un CFLA rīkotais seminārs „Labā prakse ES fondu projektu īstenošanā”.</p> <p>FM pārskata periodā ir organizēti informatīvi semināri par aktualitātēm publisko iepirkumu organizēšanā, kā lektoros piesaistot profesionāļus no IUB. Semināru galvenā mērķauditorija bija amatpersonas, kas uz laiku iekļautas iepirkumu komisiju sastāvā. 2015./2016. gadā izglītojošos seminārus apmeklēja 37 dalībnieki, 2017. gadā interesentu skaits dubultojās un seminārus apmeklēja 70 dalībnieki. Vienlaicīgi FM darbinieki ir apmeklējuši individuālas mācības par aktualitātēm publisko iepirkumu organizēšanā: 2015. gadā – 12 darbinieki, 2016. gadā – 11 darbinieki, 2017. gadā – 31 darbinieks.</p>
2.12.	<p>Nodrošināt apmācības iepirkumu speciālistiem, attīstot to spējas preventīvi identificēt pretendentu iespējamās prettiesiskas darbības piedāvājumu gatavošanas procesā (piem., karteļu veidošana), tādējādi novēršot negodprātīgas uzņēmējdarbības prakses tālāku atbalstīšanu ar valsts un pašvaldības līdzekļiem</p>	31.12.2016.	<p>KP, IUB, KNAB, VAS</p>	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Uzdevuma izpilde sāka un izpildīta 2017. gadā. 12 mēnešos IUB sadarbībā ar KP un KNAB organizēja seminārus „Par godīgu uzņēmējdarbību” 5 Latvijas pilsētās un tajos piedalījās vairāk nekā 200 klausītāju. Minētā uzdevuma izpilde turpinājās arī 2018. gadā.</p> <p>KP informē, ka tā sadarbībā ar IUB un KNAB ik gadu organizē izglītojošos seminārus iepirkumu speciālistiem un uzņēmējiem 5 - 6 Latvijas pilsētās. Semināru jautājumi ir saistīti ar godīgas konkurences aspektiem publisko iepirkumu procedūrās, konkurences deformēšanas risku noteikšanu un to novēršanas iespējām. KP tīmekļvietnē ir ievietoti skaidrojoši materiāli par karteļu tēmu. KP amatpersonas pēc pieprasījuma organizē seminārus un konsultācijas par godīgu konkurenci publisko iepirkumu jomā jebkuram interesentam. Kopā periodā no 2017.-2018.</p>

	līgumu noslēgšanas gadījumā				<p>gadam šādi semināri rīkoti 11 lielākajās pilsētās un kopā izglītoti ap 600 iepirkumu rīkotāju un uzņēmēju.</p> <p>Savukārt IUB tīmekļvietnē nodrošināta informācija par korupcijas un krāpšanas riskiem publiskajos iepirkumos. Papildus par šīm tēmām informāciju sniedz arī kopīgās publiskā un privātā sektora aktivitātēs, piemēram, semināros, sarunu festivālā “LAMPA” (2019. gadā), vai raidierakstos (<i>podkāstos</i>).</p> <p>2017. un 2018. gadā saskaņā ar “ES finanšu interešu aizsardzības koordinācijas dienesta (AFCOS) darbības stratēģiju 2017.-2019. gadam” Latvijā īstenota tiesībsargājošo iestāžu iniciatīva kopīgi sadarboties krāpšanas apkarošanas un sabiedrības izglītošanas jautājumos – pretkrāpšanas kustība #ATKRĀPIES!. Tās ietvaros ar preses relizēm un pasākumiem dažādām auditorijām aktualizēta godprātīgas rīcības un pretestības krāpniecībai tematika.</p>
2.13.	Izveidot pašvaldībās un to kapitālsabiedrībās strādājošo valsts amatpersonu apmācības sistēmu par interešu konfliktu risku vadību	31.12.2018.	Pašvaldības	KNAB	<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>Pamatnostādņu darbības periodā KNAB nodrošinājis pašvaldībās un to kapitālsabiedrībās strādājošo valsts amatpersonu izglītošanu par interešu konfliktu risku vadību, iekšējo pretkorupcijas kontroles sistēmas izveidi, pilnveidošanu un uzturēšanu:</p> <p>2018. gads - 3 pasākumi (299 klausītāji -141 Rīgā, 20 Cēsīs un tuvējās pašvaldībās, 138 izpilddirektori)</p> <p>2019. gads - 6 pasākumi (366 klausītāji)</p> <p>2020. gads - 3 pasākumi (72 klausītāji)</p> <p>KNAB spējis nodrošināt apmācības, kā arī konsultācijas atbilstoši interesentu pieprasītajam. Līdz 2020. gadam apmācības un konsultācijas īstenotas klātienē.</p> <p>MK 17.10.2017. pieņemti noteikumi Nr. 630, kas paredz pienākumu katrai publiskai personai (t.sk.</p>

					<p>pašvaldībām un to kapitālsabiedrībām) vismaz reizi trijos gados nodrošināt darbinieku apmācības par interešu konflikta un korupcijas novēršanu. Šis normatīvajā regulējumā nostiprinātais plānveida pasākums ir viens no institūcijas iekšējās kontroles sistēmas darbības nodrošināšanas elementiem, par kuru atbildīgs ir institūcijas vadītājs vai viņa pilnvarota persona.</p> <p>KNAB 2019. gadā, veicot iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu⁴ publiskas personas institūcijās, aptaujā noskaidrojās, ka no 109 pašvaldībām, kas piedalījās aptaujā, 82,6% ir izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns, savukārt no 257 pašvaldību kapitālsabiedrībām šādi plāni bijuši 71,6%.</p> <p>Līdz ar to, ņemot vērā, ka institūciju organizētās un īstenotās personāla apmācības pretkorupcijas jautājumos ir viens no institūcijas iekšējās kontroles sistēmas elementiem, secināms, ka vairumā pašvaldību un to kapitālsabiedrību personāla apmācības pretkorupcijas jautājumos tiek īstenotas.</p>
2.14.	Pārskatīt Saeimas deputātu ētikas kodeksu un sniegt priekšlikumus tā aktualizācijai, papildinot to ar praktiskiem pasākumiem, kas sniegtu atbilstošas vadlīnijas un ieteikumus Saeimas	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts daļēji (uzdevumu turpmākā virzība ir atkarīga no Saeimas).</p> <p>KNAB 16.12.2015. nosūtīja e-pastu Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājam ar aicinājumu organizēt Saeimas deputātiem zināšanu pilnveides/ atsvaidzināšanas semināru par interešu konflikta novēršanas, tai skaitā ētikas, jautājumiem. Atbilde netika saņemta.</p> <p>Ņemot vērā, ka šis uzdevums izriet no GRECO Ceturtajā novērtēšanas kārtā Latvijai 2012. gadā</p>

⁴ KNAB tīmekļvietne, 2020. gada 29. jūnija informatīvais ziņojums „Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās” (MK reģ. nr. 2020-TA-1104), 19. l.p., sk.: <https://www.knab.gov.lv/lv/media/1511/download>

	locekļiem par regulējumu, kas saistīts ar ētiku un korupcijas novēršanu				<p>izteiktajām rekomendācijām, KNAB sūtīja aicinājumu Saeimai ieviest, tajā skaitā minēto rekomendāciju ar 22.09.2016. vēstuli Nr.1/5574, 30.09.2016. vēstuli Nr. 1/5784 un 01.09.2017. vēstuli Nr. 1/5126. 2019. gadā KNAB atkārtoti uzrunāja Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisiju (04.11.2019. KNAB vēstule Nr. 1/6092). Turklāt KNAB pārstāvji, piedaloties minētās komisijas sēdē 27.11.2019., vienojās par atbalsta sniegšanu deputātu apmācībās un iepriekš konstatētu ētikas pārkāpumu analīzē.</p> <p>Neskatoties uz KNAB centieniem izpildīt Pamatnostādņu uzdevumu, kas vienlaikus ietver GRECO izteiktās rekomendācijas, 2020. gadā GRECO atzinis par neizpildītām⁵ Ceturtās kārtas novērtējuma ziņojumā izteiktās rekomendācijas, kas saistītas ar Saeimas parlamenta darba organizāciju un darba kultūru. Latvija nav izpildījusi rekomendāciju 1) pārskatīt un atjaunot Ētikas kodeksu un 2) papildināt to ar praktiskiem pasākumiem, lai nodrošinātu adekvātas ētikas un korupcijas novēršanas vadlīnijas un atbalstu Saeimas deputātiem (iii. rekomendācija). Tāpat nav izdevies īstenot rekomendāciju turpināt attīstīt un precizēt Saeimas darbības kārtību tā, lai, nodrošinot Ētikas kodeksa ievērošanu, kā arī lai novērstu interešu konfliktus, šī kārtība darbotos proaktīvi un efektīvi (v. rekomendācija). Kā atzinuši GRECO pārstāvji, būtisks progress parlamentārās ētikas stiprināšanā nav panākts un iestāžu ieguldītās pūles, sagatavojot tiesību aktu projektus, lai veicinātu v. rekomendācijas izpildi, nav īstenojušās.</p>
--	---	--	--	--	---

⁵ GRECO Ceturtās novērtēšanas kārtas otrā atbilstības ziņojuma "Korupcijas novēršana attiecībā uz parlamenta locekļiem, tiesnešiem un prokuroriem" pielikumā (2020. gada) secina, ka Latvija ir apmierinoši īstenojusi vai apmierinoši izpildījusi kopumā 11 no Ceturtās kārtas novērtējuma ziņojumā iekļautajiem 14 ieteikumiem.

					<p>2021. gada nogalē secināms, ka Saeima joprojām tikai 1. lasījumā (20.12.2018.) pieņēmusi likumprojektu “Grozījumi Saeimas kārtības rullī” (Nr.178/Lp13)⁶, kas paredz papildināt 179.pantu ar jaunu 3. prim daļu, paredzot, ka Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas locekļi būs tiesīgi lemt par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumu lietas ierosināšanu bez rakstveida iesnieguma, ja ir pamats uzskatīt, ka noticis Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpums un nav saņemts deputāta, deputātu grupas vai frakcijas rakstveida iesniegums. Tas nozīmētu, ka Ētikas komisija pati būtu tiesīga ierosināt pārkāpumu lietas, negaidot rakstveida iesniegumu no citiem Saeimas deputātiem vai personām. Šī likumprojekta tālāka virzība ir pilnībā atkarīga no Saeimas.</p>
2.15.	<p>Sniegt rekomendācijas, kā būtu iespējams attīstīt iekšējos Saeimas mehānismus Ētikas kodeksa ievērošanas nodrošināšanai, kā arī likumā nedefinētu interešu konfliktu novēršanai</p>	29.02.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts (uzdevumu turpmākā virzība ir atkarīga no Saeimas).</p> <p>Saeima 20.12.2018. 1. lasījumā ir pieņēmusi likumprojektu “Grozījumi Saeimas kārtības rullī” (Nr.178/Lp13), papildinot 179.pantu ar jaunu 3 prim daļu šādā redakcijā: “(3¹) Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas locekļi ir tiesīgi lemt par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumu lietas ierosināšanu bez rakstveida iesnieguma, ja ir pamats uzskatīt, ka noticis Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpums un nav saņemts deputāta, deputātu grupas vai frakcijas rakstveida iesniegums.” Proti, Ētikas komisija pati būs tiesīga ierosināt pārkāpumu lietas, negaidot rakstveida iesniegumu no citiem Saeimas deputātiem vai personām.</p>

⁶ Latvijas Republikas Saeimas tīmekļvietne, Likumdošanas datu bāze, sk.: [https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/webActiveLP?SearchView&Query=\(Title\)=*Groz%C4%ABjumi+Saeimas+k%C4%81rt%C4%ABbas+rull%C4%AB*\)&SearchMax=0&SearchOrder=4](https://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/webActiveLP?SearchView&Query=(Title)=*Groz%C4%ABjumi+Saeimas+k%C4%81rt%C4%ABbas+rull%C4%AB*)&SearchMax=0&SearchOrder=4)

2.16.	Regulāri apkopot valsts pārvaldes iestāžu praksi, piemērojot profesionālās ētikas normas, kā arī analizēt šīs prakses nepilnības un labos piemērus. Uz šīs analīzes pamata sagatavot pārskatus un labās prakses rekomendācijas, kas publicētas internetā.	31.12.2017.	KNAB	-	<p style="text-align: center;">Izpildīts daļēji.</p> <p>KNAB jau 2012. gada pētījumā "Vadošo valsts pārvaldes iestāžu, to padotības iestāžu un pašvaldību ētikas kodeksu kvalitātes analīze" secināja, ka institūciju ētikas kodeksi lielākoties ir neaktuāli, statistiski, iespējams, pat formāli dokumenti, neatspoguļojot mūsdienu novitātes un riskus, vai pat ignorē daudzus aktuālus jautājumus. Diemžēl ētikas kodeksu redakciju pilnveide nav publisko institūciju dienaskārtību prioritāte, kā arī valda atšķirīga izpratne un zināšanas par ētikas principiem un situācijām, kurās tie piemērojami. Tieši šī iemesla dēļ KNAB pārskata periodā nesaskatīja lietderību atkārtoti veikt apkopojumu par valsts pārvaldes iestāžu praksi, piemērojot profesionālās ētikas normas, kā arī analizēt šīs prakses nepilnības un labos piemērus. Tā vietā KNAB līdzdarbojās MK ieteikumu Nr. 1 "Valsts pārvaldes vērtības un ētikas pamatprincipi" (pieņemti 21.11.2018.) izstrādē, kuru mērķis ir veicināt vienotu izpratni par valsts pārvaldes vērtībām un uz tām balstītiem ētikas pamatprincipiem, kā arī tiem atbilstošu rīcību, sekmējot labu pārvaldību un vairojot sabiedrības uzticēšanos un veicinot lēmumu pieņemšanas kvalitāti. MK ieteikumi veidoti, analizējot normatīvajos aktos, konceptuālajā dokumentā "Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā", Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, kā arī ministriju un iestāžu ētikas kodeksos noteikto. Ņemti vērā fokusa grupu diskusiju 2014.–2015. gada rezultāti, rokasgrāmatas "Ētikas kodekss" izstrādes rezultāti, projekts "Valsts pārvaldes nodarbinātā ētikas kodekss" (VSS-126) un par to saņemtie atzinumi, kā arī VKanc 2018. gada maijā veiktās aptaujas "Valsts pārvaldē nodarbināto viedoklis par vērtībām un ētikas principiem" rezultāti un 2018. gada 15.</p>
-------	---	-------------	------	---	--

					<p>maijā notikusī diskusija Valsts pārvaldes politikas attīstības padomē. Ņemti vērā arī KNAB 2012. gada pētījuma "Vadošo valsts pārvaldes iestāžu, to padotības iestāžu un pašvaldību ētikas kodeksu kvalitātes analīze" un VKanc pasūtītā pētījuma par valsts pārvaldes lomu un attīstību nākotnē ieteikumi, kā arī citu līdzīgu starptautisku pētījumu ieteikumi.</p> <p>Ieteikumi attiecas uz MK padotībā esošajām iestādēm un tajās nodarbinātajiem – amatpersonām, ierēdņiem un darbiniekiem. Līdz ar to Pamatnostādņu uzdevuma fokuss ir mainījies un turpmāk atbilstoši MK apstiprinātajiem ieteikumiem 2018. gadā, būtu nepieciešams noteiktā laika periodā izvērtēt, kā institūcijas tos īsteno praksē.</p>
2.17.	<p>Veikt pasākumus, lai informētu savas institūcijas apmeklētājus par valsts un pašvaldību institūcijas darbinieku, kuriem tiek piedāvātas dāvanas, noraidošu attieksmi pret labumu (dāvanu, kukuļu, cita veida motivāciju) pieņemšanu, kā arī informētu tos par vienotu un standartizētu pakalpojumu pieejamību institūcijā bez jebkādu papildu motivāciju piedāvāšanas un</p>	2015. – 2020.	Visām institūcijām	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Institūciju sniegtā informācija KNAB liecina, ka tās praktizē dažādu pieeju savu apmeklētāju informēšanai par valsts un pašvaldību institūcijas darbinieku noraidošu attieksmi pret labumu pieņemšanu, piemēram,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apmeklētāju pieņemšanas telpā ir izvietots informatīvais ekrāns, kur norādīta informācija par darbinieku noraidošu attieksmi pret prettiesisku labumu pieņemšanu; 2) informācijas un pakalpojumu daļā redzamā vietā ir piestiprināta plāksnīte, kurā norādīts, ka klienti nedrīkst sniegt dāvanas vai kādu citu labumu; 3) apmeklētāju pieņemšanas telpās izvietoti KNAB sagatavotie un izplatītie informatīvie materiāli (plakāts un/vai baneris durvju rokturiem), kas informē, ka šajā institūcijā dāvanas un kukuļus neatbalsta; 4) institūcijas tīmekļvietnē izvietoti informatīvi baneri par ziņošanas iespējām par kukuļošanu.

	došanas tās darbiniekiem.				<p>Atsevišķas institūcijas (piem., AiM, valsts akciju sabiedrība "Latvijas Loto") šī uzdevuma izpildē akcentējušas arī iekšējās kontroles sistēmas efektīvas īstenošanas nozīmi, kā arī darbinieku izglītošanu un izpratnes veicināšanu 1) par interešu konfliktu un korupcijas riskiem, 2) par ētikas principiem un ētiskas uzvedības standartiem, kā arī 3) sagaidāmo nodarbināto uzvedību noteiktās situācijās (tostarp par kārtību, kā darbiniekiem jārīkojas, ja klienti vai citi sadarbības partneri piedāvā prettiesiskus labumus).</p> <p>Iepriekšminētā nozīmīgums pamatojams ar to, ka darbinieku skaidra un nepārprotama reakcija veicina arī ārēji iesaistīto pušu (institūcijas klientu, sadarbības partneru) izpratni par kategorisku un noraidošu attieksmi pret jebkādu papildu motivāciju piedāvāšanu un došanu.</p>
2.18.	Izvērtēt iespējas izmantot valsts amatpersonas deklarācijā iekļautās ziņas personas ienākumu likumības kontroles pilnveidošanā un izstrādāt metodiku, lai labāk identificētu korupcijas riskus, pārbaudot valsts amatpersonu mantiskā stāvokļa deklarācijas, un regulāri pārskatīt sistēmas attiecībā uz nejaušajām pārbaudēm, lai koncentrētos uz	31.12.2017.	KNAB	-	<p>Nav izpildīts, turpināms.</p> <p>Šo uzdevumu plānots iekļaut jaunajā Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plānā 2021.–2025. gadam, par atbildīgo institūciju uzdevuma izpildē nosakot VID, kas veic personas ienākumu likumības kontroli.</p>

	īpašām interesēm vai funkcijām, kas varētu būt pakļautas korupcijai, tādējādi stiprinot kontrolējošo institūciju lomu un efektivitāti.				
2.19.	Izstrādāt metodiku, lai pārbaudītu ziņas par to, ka valsts amatpersona nav deklarējusi tās valdījumā vai lietošanā esošu īpašumu vai transportlīdzekli saskaņā ar likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 24.panta prasībām.	31.12.2016.	VID, KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>06.03.2018. stājās spēkā grozījumi IKNL, kas noteic, ka VID salīdzina deklarācijā norādīto informāciju ar tā rīcībā esošo informāciju. Savukārt VID 09.03.2018. iekšējie noteikumi Nr.10 "Valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudes kārtība" noteic, kā VID veic valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudes, tostarp kā tiek pārbaudītas ziņas, par to, ka valsts amatpersona nav deklarējusi tās valdījumā vai lietošanā esošu īpašumu vai transportlīdzekli.</p> <p>Nav nepieciešams izstrādāt vēl atsevišķu metodiku, lai pārbaudītu tikai ziņas par to, ka valsts amatpersona nav deklarējusi tās valdījumā vai lietošanā esošu īpašumu vai transportlīdzekli saskaņā ar IKNL 24. panta prasībām, jo jebkura valsts amatpersona vienlaikus ir arī fiziska persona – nodokļu maksātājs un VID, veicot fizisko personu nodokļu administrēšanas un kontroles pasākumus, izmanto arī valsts amatpersonu deklarācijās norādīto informāciju (par nekustamiem īpašumiem, skaidrās un bezskaidrās naudas uzkrājumiem, parādsaistībām, izsniegtajiem aizdevumiem, veiktajiem darījumiem, transporta līdzekļiem u.c.) – persona tiek iekļauta fizisko personu riska analīzes sistēmā RASA un analizēta kopsakarā ar VID rīcībā jau esošo informāciju par attiecīgo personu (analizēta pēc noteiktiem riska kritērijiem tiek gan personas pašas sniegtā informācija, gan no citiem</p>

					oficiālajiem valsts reģistriem pieejamā, gan trešo personu sniegtā un publiski pieejamā informācija par šo fizisko personu).
2.20	Pilnveidot valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu sastāvu attiecībā uz reklamēšanos un informācijas izmantošanu	31.12.2016.	KNAB	-	Izpildīts. Likums “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” stājās spēkā 13.07.2016., grozot IKNL 17.pantā noteiktos reklamēšanas ierobežojumus un nosakot, ka valsts amatpersonai ir aizliegts izmantot savu vārdu reklamēšanai, izņemot gadījumus, kad tas ietilpst šīs valsts amatpersonas amata pienākumos.
2.21.	Izstrādāt priekšlikumus un izteikt Saeimai ierosinājumu noteikt kārtību, kādā Valsts prezidents un Saeimas deputāti paziņo par personisko ieinteresētību saistībā ar ārējo normatīvo aktu vai politiska lēmuma pieņemšanu (Saeimas deputāti arī saistībā ar administratīvo aktu izdošanu)	29.02.2016.	KNAB	-	Izpildīts. Saeima 21.01.2021. 3. lasījumā pieņēma likumprojektu “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” ⁷ (turpmāk – likumprojekts). Likumprojekta sākotnējā redakcijā, kas 13.12.2018. tika pieņemta 12. Saeimā 1. lasījumā, bija plānotas izmaiņas IKNL 11. pantā (Administratīvo aktu izdošanas, uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkciju veikšanas un līgumu slēgšanas ierobežojumi), nosakot administratīvo aktu izdošanas ierobežojumus arī Saeimas deputātiem un MK locekļiem gadījumos, kad minētās valsts amatpersonas piedalās tādu administratīvo aktu izdošanā, kas ir individuālie tiesību akti, ja šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti. Tāpat likumprojekta sākotnējā redakcijā bija paredzēts ierobežojums Valsts prezidentam, Saeimas deputātiem, MK locekļiem vai pašvaldības domes deputātiem piedalīties ārējo normatīvo

⁷ Saeimas tīmekļvietne, Likumprojekti, “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (150/Lp13), sk.: <https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/webSasaiste?OpenView&count=1000&restricttocategory=150/Lp13>

					<p>aktu vai politisko lēmumu pieņemšanā par tādu sabiedrības vajadzībām nepieciešamo nekustamo īpašumu piespiedu atsavināšanu, kas ir šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru īpašums. Tomēr uz 2. lasījumu likumprojekta 5. pants, kas ietvēra šīs normas, tika izslēgts.</p> <p>Iepriekšminētā likumprojekta ietvaros 12. Saeimā 1. lasījumā 13.12.2018. tika pieņemti arī grozījumi IKNL 21. pantā, paredzot pienākumu Saeimas deputātiem par personisko vai mantisko ieinteresētību paziņot Saeimas prezidijam un Saeimas komisijai, kurā izskata attiecīgo jautājumu. Taču arī šis grozījums netika atbalstīts un pieņemts 13. Saeimā 3. lasījumā.</p> <p>KNAB kā atbildīgā institūcija Plānā paredzēto uzdevumu – sniegt priekšlikumus un izteikt Saeimai ierosinājumu – savas kompetences ietvaros ir izpildījusi. KNAB normatīvo grozījumu iniciatīvu virzība un pieņemšana Saeimā lielā mērā ir atkarīga no politiskās gribas kopumā un secīgi Saeimas deputātu balsojuma.</p>
2.22.	<p>Sagatavot un iesniegt MK informatīvo ziņojumu par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" piemērošanas izvērtējumu saistībā ar valsts vai pašvaldības institūcijas vadītāja pilnvaru paplašināšanu interešu konfliktu novēršanā, t.sk., izvērtējot iespējas</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Sagatavots un 30.12.2016. iesniegts MK informatīvais ziņojums "Par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" piemērošanas izvērtējumu saistībā ar valsts vai pašvaldības institūcijas vadītāja pilnvaru paplašināšanu interešu konflikta novēršanā"" (reģ. Nr. 2016-TA-2899).</p>

	piešķirt tiesības institūcijas vadītājam saukt pie atbildības šajās institūcijās nodarbinātās valsts amatpersonas, kuras pārkāpušas likumā noteiktos amata savienošanas un ienākumu gūšanas ierobežojumus, kā arī amata savienošanas izpildes kārtību.				
2.23.	Veikt analīzi par problēmjaudājumiem likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normu piemērošanā, sagatavot un publiskot skaidrojumus problemātiskāko tiesību normu piemērošanai.	Pēc nepieciešamības	KNAB	-	Izpildīts. KNAB pēc nepieciešamības sagatavo un publicē institūcijas tīmekļvietnē IKNL normu skaidrojumus. Līdz ar KNAB tīmekļvietnes satura pārnesi valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotajā platformā, 2021. gadā KNAB veic tīmekļvietnes satura aktualizāciju, kas skar arī IKNL normu skaidrojumus.
2.24.	Nodrošināt padziļināta pētījuma veikšanu par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" piemērošanas praksi, uzdevuma	31.12.2017.	KNAB	NVO, valsts institūcijas, pašvaldības, kapitālsabiedrības	Nav izpildīts, turpināms. KNAB, ņemot vērā, ka iepriekšējos gados finanšu līdzekļi šim mērķim netika atvēlēti, 2019. gadā lūdza piešķirt papildu finansējumu 2019. gadam pētījuma veikšanai 12 000 EUR apmērā. Minētais finansējums netika piešķirts. 2021. gadā KNAB pieteicās un 2022. gadā saņēma apstiprinājumu projekta pieteikumam "Korupcijas

	izpildē piesaistot ekspertus ārpus KNAB.				<p>novēršanas ietvara stiprināšana Latvijā” EK Tehniskā atbalsta instrumenta programmas ietvaros. Projekts sastāv no trīs komponentēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” novērtēšana un pilnveidošanas rekomendāciju izstrāde; – iekšējo kontroles sistēmu normatīvā regulējuma novērtēšana un iekšējo kontroles sistēmu kvalitātes vērtēšanas metodoloģijas izstrāde; – nacionālās korupcijas risku novērtēšanas metodoloģijas izstrāde, kuras ietvaros tiktu vērtēts arī korupcijas noziedzīgo nodarījumu latentums. <p>Projektu īsteno OECD eksperti.</p>
2.25.	Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", novēršot dažādu interpretāciju iespējamību likuma 14.panta piemērošanā.	31.12.2015.	KNAB	<p>NVO, valsts institūcijas, pašvaldības, kapitālsabiedrības</p>	<p>Izpildīts.</p> <p>Saeima 21.01.2021. pieņēma KNAB sagatavotos grozījumus likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", ar kuriem IKNL 14. pants izteikts jaunā redakcijā:</p> <p>(1) Par ziedojumu šā likuma izpratnē uzskatāma mantas, tai skaitā finanšu līdzekļu, pakalpojuma, tiesību vai citāda veida labuma, izņemot publiskās infrastruktūras objektu, bezatlīdzības atvēršana (nodošana) publiskas personas institūcijas funkciju izpildes veicināšanai. Ziedojums ir uzskatāms par publisko tiesību līgumu, kuru var neslēgt rakstveidā, bet ziedojuma faktu publiskas personas institūcija noformē rakstveidā.</p> <p>(2) Valsts amatpersona, kā arī koleģiālā institūcija var pieņemt ziedojumu publiskas personas institūcijas vārdā, ja ziedojuma pieņemšana valsts amatpersonai nerada interešu</p>

				<p>konfliktu un neietekmē lēmuma pieņemšanu attiecībā uz ziedotāju.</p> <p>(3) Ziedojumu nedrīkst pieņemt Konkurences padome, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Valsts ieņēmumu dienests, Finanšu izlūkošanas dienests, valsts drošības iestāde, izmeklēšanas iestāde, prokuratūra un tiesa.</p> <p>(4) Ziedojumu nedrīkst pieņemt no privātpersonas:</p> <p>1) kura divu gadu laikā pirms ziedojuma atvēršanas ar attiecīgo publiskas personas institūciju vai attiecībā uz to noslēgusi tiesiskus darījumus, saņēmusi finanšu līdzekļus vai garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad:</p> <p>a) darījums noslēgts vai finanšu līdzekļi un kredīti piešķirti atklāta konkursa rezultātā,</p> <p>b) darījums noslēgts par pakalpojumu, kurš paredzēts attiecīgās publiskas personas institūcijas maksas pakalpojumu cenrādī,</p> <p>c) darījums noslēgts par ziedojuma atvēršanu;</p> <p>2) par kuru attiecīgā publiskas personas institūcija (tās amatpersona) divu gadu laikā pirms ziedojuma atvēršanas izdevusi administratīvos aktus, izņemot obligātos administratīvos aktus, veikusi uzraudzības vai kontroles funkcijas;</p> <p>3) starp kuru un attiecīgo publiskas personas institūciju pastāv citas tiesiskas attiecības, kuru dēļ valsts amatpersonai, kas lemj par ziedojuma pieņemšanu, varētu rasties interešu konflikts.</p>
--	--	--	--	--

				<p>(5) Pirms ziedojuma pieņemšanas valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija izvērtē, vai publiskas personas institūcijai attiecībā uz ziedotāju divus gadus pēc ziedojuma pieņemšanas varētu iestāties pienākums izdot administratīvos aktus, izņemot obligātos administratīvos aktus, veikt uzraudzības vai kontroles funkcijas un vai ziedojuma pieņemšana varētu radīt interešu konfliktu vai ierobežot publiskas personas institūcijas normatīvajos aktos noteikto funkciju vai uzdevumu izpildi.</p> <p>(6) Pirms ziedojuma pieņemšanas nepieciešama augstākas amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja.</p> <p>(7) Publiskas personas institūcijai attiecībā uz ziedotāju divus gadus pēc ziedojuma pieņemšanas ir aizliegts noslēgt tiesiskus darījumus, izņemot gadījumus, kad ziedotājs atklāta konkursa rezultātā saņēmis publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu vai koncesiju, finanšu līdzekļus vai garantētus kredītus vai kad publiskas personas institūcijai šādu darījumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir pienākums slēgt.</p> <p>(8) Pieņemot ziedojumu ārvalstīs, šā panta ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ierobežojumi neattiecas uz gadījumiem, kad ziedotājs atvēlējis ziedojumu publiskas personas institūciju rīkoto pasākumu atbalstam ārvalstīs, lai veicinātu Latvijas eksporta, ekonomisko vai kultūras attīstību, Latvijas sadarbību ar Latvijas diasporu ārvalstīs vai Latvijas diasporas reemigrāciju.</p> <p>(9) Šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ziedojuma pieņemšanas ierobežojumi</p>
--	--	--	--	--

				<p>neattiecas uz gadījumiem, kad vienlaikus īstenojas šādi nosacījumi:</p> <p>1) ziedojums tiek atvēlēts kultūras, mākslas, zinātnes, izglītības, bērnu vai jauniešu sporta, vides vai veselības aizsardzības vai sociālās palīdzības veicināšanai;</p> <p>2) ziedotāja kalendāra gadā veikto ziedojumu kopējā summa attiecīgajai publiskas personas institūcijai nepārsniedz triju minimālo mēnešalgu apmēru.</p> <p>(10) Šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ziedojuma pieņemšanas ierobežojumi neattiecas uz gadījumiem, kad lēmumu par ziedojuma pieņemšanu sabiedriski nozīmīgu mērķu īstenošanai pieņem Ministru kabinets. Lai nodrošinātu, ka ziedojuma pieņemšana neietekmē attiecīgās publiskas personas institūcijas un to amatpersonu darbības objektivitāti un neitralitāti, kuras veic funkcijas vai uzdevumus attiecībā uz ziedotāju, un nebūtu pretrunā ar nozares ētikas normām, lēmumā nosaka ziedojuma izmantošanas mērķi un nosacījumus. Ministru kabinets nosaka publiskas personas institūciju, kas veic saņemtā ziedojuma izmantošanas uzraudzību un kontroli.</p> <p>(11) Publiskas personas institūcija vai tās augstāka institūcija, ja publiskas personas institūcijai nav savas tīmekļvietnes, piecu darbdienu laikā pēc ziedojuma pieņemšanas savā tīmekļvietnē publicē ziedotāja - fiziskās personas - vārdu un uzvārdu vai juridiskās personas vai personu apvienības nosaukumu, kā arī ziedojuma priekšmetu, apjomu un atvēlēšanas mērķi. Minētā informācija tīmekļvietnē ir pieejama divus gadus no tās publicēšanas dienas. Šīs daļas noteikumi attiecībā uz</p>
--	--	--	--	--

					informācijas par ziedojumu publiskošanu tīmekļvietnē neattiecas uz šā panta devītajā daļā minēto gadījumu."
2.26.	Izskatīt iespēju paplašināt likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" definētā termina "radinieki" definīciju, attiecinot to arī uz svainībā esošajām personām.	31.12.2016.	KNAB	-	Izpildīts. KNAB izstrādātos priekšlikumus izskatīja Ministru kabineta komiteja 16.04.2018. (prot. nr. 14. 1.§ 2.1.uzdevums) un noraidīja ieceri paplašināt termina "radinieki" tvērumu ar svaiņiem līdz pirmajai svainības pakāpei.
2.27.	Izstrādāt ilustratīvu informatīvo materiālu valsts amatpersonām par valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanu.	31.12.2015.	FM	VID	Izpildīts. VID tīmekļa vietnes sadaļā <i>Valsts amatpersonām - Informatīvie un metodiskie materiāli</i> ir ievietots aktualizēts metodiskais materiāls "Valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtība", informatīvais materiāls "Valsts amatpersonām, kuras ir arī saimnieciskās darbības veicējas" un jauns informatīvais materiāls "Valsts amatpersonas deklarācijas precizēšana". Pieejams: https://www.vid.gov.lv/lv/informativie-un-metodiskie-materiali-9
2. Apakšmērķis: Izveidot un uzlabot tādu patstāvīgi darbojošos iekšējās kontroles sistēmu, kas maksimāli ierobežo korupcijas rašanās un finanšu līdzekļu, tai skaitā ES un citu ārvalstu finanšu līdzekļu, izkrāpšanas iespējas valsts, pašvaldību vai privātajā sektorā					
3.	Rīcības virziens: Iekšējās kontroles sistēmas pilnveide, uzturēšana un uzraudzība valsts, pašvaldību institūcijās un kapitālsabiedrībās				
3.1.	Nodrošināt iekšējās kontroles prasības krāpšanas, korupcijas	31.12.2015.	Visas ministrijas	-	Izpildīts. Institūciju sniegtā informācija KNAB ļauj secināt, ka pārskata periodā daļa institūciju ir centušās pildīt

	<p>un interešu konflikta riska novēršanai atbilstoši resora funkcionālajai jomai un regulāri uzraudzīt izvirzīto prasību ieviešanu. Nodrošināt, ka padotības iestāžu amatpersonas ir kompetentas (apmācītas) jautājumā par nepieciešamajiem korupcijas kontroles pasākumiem. Aktualizēt resora iekšējās kontroles sistēmas prasības ne retāk kā reizi divos gados.</p>				<p>uzdevumu atbilstoši to vadības un darbinieku izpratnei par iekšējās kontroles principiem un ir veikušas krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta risku identificēšanu darba vietās, kā arī noteikušas pasākumus risku novēršanai vai mazināšanai. Lai arī institūcijas informē, ka veic iekšējās kontroles sistēmas prasību aktualizēšanu ne retāk kā reizi divos gados, KNAB ieskatā nākotnē būtu jāvelta lielāka uzmanība un rūpība iekšējās kontroles izvirzīto prasību ieviešanas uzraudzībai.</p> <p>KNAB ir sagatavojis trīs informatīvos ziņojumus par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās⁸, atspoguļojot aktuālo situāciju valsts un pašvaldību institūciju iekšējās pretkorupcijas kontroles jomā 2015., 2017. un 2019. gadā.</p> <p>Lai nodrošinātu, ka iestāžu amatpersonas ir kompetentas (apmācītas) jautājumā par nepieciešamajiem korupcijas kontroles pasākumiem, KNAB valsts un pašvaldību institūciju amatpersonām nodrošina apmācības. Tās tiek īstenotas trīs moduļu ietvaros: 1. modulis. Interesešu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika (jaunajām valsts amatpersonām); 2. modulis. Interesešu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika (valsts amatpersonām ar pieredzi valsts amatpersonas amatā vairāk nekā viens gads) un 3. modulis. Korupcijas risku izvērtēšana un pretkorupcijas pasākumu plāna izstrāde. Trešā moduļa apguve sniedz zināšanas par iekšējās pretkorupcijas sistēmas izveidošanas tiesisko bāzi,</p>
--	--	--	--	--	--

⁸ 1) 29.01.2016. informatīvais ziņojums "Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās" (MK reģ. nr. 2016-TA-102);
2) 19.07.2018. informatīvais ziņojums "Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās" (MK reģ. nr. 2018-TA-1453);
3) 29.06.2020. informatīvais ziņojums „Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās” (MK reģ. nr. 2020-TA-1104).

					kā arī skaidro KNAB vadlīniju ⁹ piemērošanu pretkorupcijas pasākumu plāna izstrādei un korupcijas risku identificēšanai.
3.2.	Izstrādāt un/vai aktualizēt iestāžu un pašvaldību pretkorupcijas plānus, ietverot arī pasākumus apzināto krāpšanas un korupcijas risku novēršanai ES fondos un citos ārvalstu finanšu palīdzības instrumentos, ja attiecināms.	Izstrādāt līdz 31.12.2015. vai aktualizēt “reizi gadā”	Visas valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības		<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB ir sagatavojis trīs informatīvos ziņojumus par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās, atspoguļojot aktuālo situāciju valsts un pašvaldību institūciju iekšējās pretkorupcijas kontroles jomā 2015., 2017. un 2019. gadā (skat. 8. atsauci uzdevuma 3.1. sadaļā “uzdevuma izpildes statuss”).</p>
3.3.	Identificēt korupcijas riskus un riskam pakļautos amatus vai, ja riski ir identificēti, tad, mainoties risku ietekmējošajiem apstākļiem vai faktoriem, reizi gadā veikt korupcijas risku pārskatīšanu un aktualizāciju un attiecīgi plānot un īstenot pasākumus korupcijas risku	2015.–2020.	Visas valsts un pašvaldību institūcijas, publisko	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Skat. iepriekš tabulā uzdevuma 3.1. sadaļu “uzdevuma izpildes statuss”.</p> <p>Valsts un pašvaldību institūcijas, arī publisko personu kapitālsabiedrības darbinieku informēšanai par korupcijas riska iespējamību, risku novēršanu, ētikas principiem, pildot darba pienākumus, pastāvīgi īsteno darbinieku apmācības par tēmām “Korupcijas novēršana” un “Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika” (tikai valsts amatpersonām) sadarbībā ar KNAB un VAS.</p>

⁹ KNAB tīmekļvietne, Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā, skat: <https://www.knab.gov.lv/lv/metodiskie-materiāli>

	ierobežošanai, novērtēt to lietderību un efektivitāti, iekļaut korupcijas riska novēršanas pasākumus institūcijas pārvaldes procesu regulējošos dokumentos; nodrošināt, ka visi institūcijas darbinieki ir informēti par korupcijas riska iespējamību, pārzina ētikas noteikumus, kā arī korupcijas un interešu konflikta riska novēršanas prasības.				
3.4.	1) Izstrādāt pašvaldību iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanai atbilstoši funkcionālajai jomai un identificētajiem riskiem; 2) Nodrošināt, ka pašvaldību amatpersonas ir kompetentas (apmācītas) jautājumā par nepieciešamajiem korupcijas kontroles	31.12.2015.	Visas pašvaldības	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Laikā no 2015. līdz 2020. gadam ir panākts nozīmīgs progress iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmu pamatprasību ieviešanā visās publiskas personas institūcijās, tostarp pašvaldībās. To apliecina, piemēram, fakts, ka 2015. gadā no 98 pašvaldībām, kas piedalījušās KNAB aptaujā, 55% bija izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns, savukārt 2020. gadā aptaujā piedalījās 109 pašvaldības, no kurām 82% informējušas par pretkorupcijas pasākumu plāna esamību.</p> <p>Nolūkā panākt vienotu izpratni par pamatprasībām iekšējās kontroles sistēmas izveidošanai korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai, pārskata periodā KNAB strādājis pie vienota ārējā normatīvā akta publiskas</p>

	<p>pasākumiem, kā arī 3) Aktualizēt iekšējās korupcijas kontroles sistēmas prasības reizi gadā atbilstoši identificētajiem riskiem.</p>				<p>personas institūcijām (t.sk. pašvaldībām un publiskas personas kapitālsabiedrībām) izstrādes.</p> <p>Pamatnostādņu uzdevuma izpildi sekmējuši MK 17.10.2017. noteikumi Nr. 630, kā arī ar tiem saistītās 2018. gada janvārī ar KNAB priekšnieka rezolūciju apstiprinātās vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā (vadlīnijas pieejamas: https://www.knab.gov.lv/lv/iekseja-kontrole).</p> <p>2015. gadā ieviesta tālākizglītotāju pretkorupcijas jautājumos publiskas personas institūcijās sagatavošanas programma. Tālākizglītotāju sagatavošanas programmā piedalījušās arī pašvaldības – Rīgas, Rēzeknes, Liepājas, Daugavpils, Jēkabpils, Smiltenes, Jelgavas u.c. – tādējādi ceļot pašvaldību amatpersonu zināšanas par nepieciešamajiem korupcijas kontroles pasākumiem institūcijās.</p> <p>LPS, runājot par Pamatnostādnēs iekļauto uzdevumu izpildi, kas attiecas uz pašvaldībām, visā Pamatnostādņu īstenošanas periodā izturējusies distancēti, norādot, ka MK 2015. gada 16. jūlija rīkojums Nr.393 "Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādnēm 2015.–2020.gadam" (prot. Nr.34 40.§) atbilstoši savai juridiskajai dabai uzskatāms par valsts pārvaldes iekšējo lēmumu, kas attiecas uz vienas publisko tiesību juridiskās personas iestāžu savstarpējām attiecībām, un tas nav saistošs un obligāts citai publiskai personai – pašvaldībai.</p> <p>KNAB vērš uzmanību, ka Satversmes tiesa 2018. gada 29. jūnija spriedumā lietā Nr.2017-32-05 atzinusi, ka Satversmes 58.pants noteic, ka valsts pārvaldes iestādes ir padotas Ministru kabinetam. Atbilstoši šai normai Ministru kabineta kompetencē ir nodotas visas tās izpildvaras</p>
--	---	--	--	--	---

				<p>darbības, kuras nav nodotas citām konstitucionālajām institūcijām (sk. Satversmes tiesas 2006. gada 16. oktobra sprieduma lietā Nr.2006-05-01 10.4.punktu) vai no padotības Ministru kabinetam īpaši atbrīvotām autonomām valsts pārvaldes iestādēm (sk. Satversmes tiesas 2016. gada 2. marta sprieduma lietā Nr.2015-11-03 21.–21.2.punktu). Vietējā pārvalde nav nodota citām konstitucionālajām institūcijām un nav īpaši atbrīvota no padotības Ministru kabinetam. Tādēļ Satversmes tiesa secina, ka vietējā pārvalde atrodas Ministru kabineta padotībā un kompetences jomā. Valsts var organizēt savu pārvaldi gan tieši, gan pastarpināti. Tā kā pašvaldības ir atvasinātas publisko tiesību juridiskās personas, tās atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 2. un 6.punktam īsteno pastarpināto pārvaldi. Līdzās tiešās pārvaldes iestādēm arī pastarpinātās pārvaldes iestādes – pašvaldības un to izveidotās iestādes – organizatoriski ietilpst vienotajā valsts pārvaldes sistēmā (sk. arī: Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 150.–151. lpp.). (sprieduma 12. un 13.punkts) Tādējādi pašvaldības ir padotas Ministru kabinetam.</p> <p>Pamatnostādņu darbības periodā (īpaši 2020. gadā) pašvaldības lielā mērā ir koncentrējušas uzmanību un resursus strukturālo izmaiņu plānošanai un īstenošanai, proti, 01.07.2021. stājas spēkā administratīvi teritoriālā reforma, līdzšinējo 119 vietējo pašvaldību vietā izveidotas 43 jaunas pašvaldības. To paredz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums, kas stājās spēkā 23.06.2020. Atbilstoši tam Latvijas Republika turpmāk iedalīta 7 valstspilsētu pašvaldību teritorijās un 36 novadu pašvaldību teritorijās.</p>
--	--	--	--	--

					<p>Šis apstākļis būs pamats, lai 43 jaunās pašvaldības pārskatītu vai izveidotu no jauna 1) iekšējās kontroles sistēmas pamatprasības krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanai; kā arī 2) apmācību plānu pašvaldības amatpersonām par korupcijas kontroles pasākumiem.</p> <p>Turpmākajos gados KNAB vēlētos veicināt abpusēju ciešāku sadarbību ar pašvaldībām pretkorupcijas pasākumu plānošanā, iekšējās kontroles sistēmas stiprināšanā un pašvaldības personāla kompetences celšanā pretkorupcijas jautājumos.</p>
3.5.	Izstrādāt vadlīnijas pašvaldību iekšējās kontroles sistēmas prasībām krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanai atbilstoši funkcionālajai jomai un identificētajiem riskiem.	31.12.2016.	KNAB	VARAM	<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB izstrādātās Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā (apstiprinātas ar KNAB priekšnieka 2018. gada 31. janvāra rezolūciju)¹⁰.</p>
3.6.	Izstrādāt priekšlikumus publisko personu kapitālsabiedrību iekšējās kontroles sistēmas prasībām krāpšanas, korupcijas un interešu konflikta novēršanai atbilstoši resora funkcionālajai	31.12.2016.	Koordinācijas institūcija valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldē	KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>Saskaņā ar 26.05.2015. MK rīkojumu Nr.273 „Par valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordinācijas institūciju” noteikts, ka valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordinācijas institūcijas uzdevumus veic PKC.</p> <p>PKC bija iesaistīts starpinstitūciju darba grupās MK 17.10.2017. noteikumu Nr. 630 izstrādei, kā arī “Vadlīniju par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas</p>

¹⁰ KNAB tīmekļvietne, Vadlīnijas par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā, skat: <https://www.knab.gov.lv/lv/metodiskie-materiali>

	<p>jomai, ja kapitālsabiedrībā nav ieviesta kvalitātes vadības sistēma, paredzot, ka publiskās personas pārstāvji kapitālsabiedrībās ir atbildīgi par kapitālsabiedrības iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes uzraudzību.</p>				<p>un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” (apstiprinātas 31.01.2018. ar KNAB priekšnieka rezolūciju) izstrādei. MK 17.10.2017. noteikumi Nr. 630, kā arī minētās vadlīnijas attiecas uz publiskas personas institūcijām, tai skaitā uz publiskas personas kapitālsabiedrībām. MK 17.10.2017. noteikumu Nr. 630 9. punkts paredz, ka kapitālsabiedrības reizi gadā un ne vēlāk kā 3 mēnešus pēc gada pārskata apstiprināšanas publisko informāciju tīmekļa vietnē par iepriekšējā gadā kapitālsabiedrības veiktajiem pasākumiem korupcijas riska novēršanai. Savukārt, nodrošinot noteikumu izpildi, “Vadlīnijās par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” ir iekļauta sadaļa, kas skaidro kapitālsabiedrību nepieciešamās rīcības, lai novērstu ārvalstu amatpersonu kukuļošanu (V sadaļa) un informāciju par kapitālsabiedrību veiktajiem pasākumiem korupcijas riska novēršanai (VI sadaļa). Ņemot vērā iepriekš minēto, Pamatnostādņu 3.6. uzdevums ir izpildīts. Papildus norādāms, ka, nodrošinot valsts kapitālsabiedrību un valsts kapitāla daļu pārvaldības koordinācijas un uzraudzības funkciju, PKC ir izstrādājis vairākus normatīvos aktus un vadlīnijas kapitālsabiedrību pārvaldības jomā, lai nodrošinātu valsts kapitālsabiedrību labākas un efektīvākas pārvaldības principu ieviešanu (izstrādātās vadlīnijas ir pieejamas PKC tīmekļvietnē un tīmekļvietnē http://www.valstskapitals.gov.lv). Vadlīnijas vienlaikus tieši vai pastarpināti skar arī interešu konflikta risku novēršanas jautājumus.</p>
--	--	--	--	--	--

3.7.	Izvērtēt korupcijas risku iespējamību būvniecības procedūras un mājokļu politiku regulējošos normatīvajos aktos un izstrādāt priekšlikumus nepieciešamajam normatīvajam regulējumam.	2016. un 2020.	EM	-	<p>Izpildīts daļēji, turpināms (mājokļu politikas jomā)</p> <p>EM informē, ka 1) 2014. gadā stājās spēkā jauns Būvniecības likums, kas pastiprināja sabiedrības līdzdalību būvniecības procesā, vienlaicīgi padarot būvniecības procesu caurspīdīgāku un efektīvāku. Citstarp Būvniecības likums paredzēja BVKB izveidošanu ar mērķi mazināt vietējo pašvaldību interešu konfliktu, pašai uzraugot tās ierosinātus būvdarbus, kā arī lai uzlabotu uzraudzību būvniecības procesos. Tāpat Būvniecības likums paredz sabiedrības līdzdalības platformas – Latvijas Būvniecības padomes (turpmāk – Padome) izveidi, kura ir vēlēta institūcija un kurā tiek pārstāvētas visas nozīmīgākās būvniecības nozares organizācijas un ar būvniecības procesu saistītās valsts un pašvaldību institūcijas. Padomei ir konsultatīva funkcija, tās pamatuzdevums ir ar būvniecības procesu saistīto normatīvo aktu projektu saskaņošana, priekšlikumu sniegšana būvniecības procesa attīstībai. Ņemot vērā, ka Padomē ir pārstāvēts plašs sabiedrības loks, tiek nodrošināta visu ieinteresēto personu dalība lēmumu pieņemšanā, panākot līdzsvarotu rezultātu un samazinot negodprātīga lobija iespējas;</p> <p>2) 10.07.2017. stājās spēkā grozījumi Būvniecības likumā, kas būtiski uzlabo likuma regulējumu attiecībā uz atkāpju no normatīvajos aktos noteiktajām tehniskām prasībām saskaņošanu, skaidri nosakot atkāpju pieļaujamības gadījumus, atkāpju saskaņošanas procesu, kā arī par atkāpju saskaņošanu atbildīgo institūciju. Tāpat grozījumi atvieglo izmaiņu veikšanu projektēšanas un būvdarbu procesā, strikti reglamentējot izmaiņu saskaņošanas un akceptēšanas procesu;</p>
------	--	----------------	----	---	--

				<p>3) 13.03.2019. stājās spēkā grozījumi Būvniecības likumā, kas paredz ar 01.01.2020. pāriet uz elektronisko būvniecības procesu, proti, būvniecības ieceri ierosina, būvatļauju saņemt, tehniskos noteikumus pieprasa un saņem, būvprojektēšanas dokumentus skatīt un akceptēt, kā arī būvju nodošanas ekspluatācijā aktus izdot Būvniecības informācijas sistēmā elektroniskā procesa ietvaros. Tas būtiski samazina korupcijas risku, jo attālina amatpersonu no labuma guvēja, kā arī padara būvniecības ieceres izskatīšanas un saskaņošanas procesu viegli izsekojamu un caurspīdīgu. EM turpina darbu pie Būvniecības informācijas sistēmas turpmākās attīstības, meklējot iespējas automatizēt atsevišķus procesus, nodrošinot objektīvu lēmumu pieņemšanu;</p> <p>4) 19.05.2021. stājās spēkā grozījumi Būvniecības likumā, kas paredz skaidrāk nodalīt katra būvniecības procesa dalībnieka atbildību un konkretizēt būvvaldes kompetenci. Ar šiem grozījumiem nodalīta būvniecības procesa dalībnieku juridiskā atbildība no būvspeciālistu profesionālās atbildības. Tāpat tiek skaidri noteikta būvvaldes kompetence attiecībā uz tehnisko prasību pārbaudi būvniecības ieceres dokumentācijā. Šāds regulējums nodrošinās, ka visās būvvaldēs būs vienādi būvniecības ieceres pārbaudes kritēriji un efektīva kvalitātes kontrole atbilstoši kompetencei. Vienlaikus jānorāda, ka likumā, lai novērstu interešu konfliktu, ir ietverts regulējums, ka būvdarbu veikšanu vai projektēšanu un šo darbību kontroli nevar veikt saistītās personas likuma "Par nodokļiem un nodevām" 1.panta 18.punkta izpratnē. Ņemot vērā būvniecības procesa dalībnieku jauno atbildības sadalījumu, secīgi tiek plānoti</p>
--	--	--	--	---

					<p>arī atbilstoši grozījumi būvnoteikumos, lai konkretizētu būvspeciālistu profesionālos pienākumus.</p> <p>5) saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ar 01.02.2021. ir ieviesta Vienotā elektroniskā darba laika uzskaites datubāze, kurā cita starpā tiek reģistrēti būvdarbu līgumi, kas ir noslēgti ar pasūtītāju (arī publisko iepirkumu procesā), kā arī galvenā būvdarbu veicēja un tā apakšuzņēmēja noslēgtie līgumi, kā arī šo līgumu grozījumi. Tas padara publiski pieejamu informāciju par sākotnējo līguma summu un faktisko līguma summu, kas tiek samaksāta par veiktajiem būvdarbiem, ieviešot caurspīdīgumu līgumu grozījumu procesā un nodrošinot rīku efektīva publiskā pasūtītāja rīcības uzraudzībai.</p> <p>6) 11.02.2020. MK izdevis rīkojumu Nr. 49 "Par Rīcības plānu publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai", kas izstrādāts, piedaloties KNAB un citām tiesībsargājošām un kontrolējošām iestādēm un satur virkni pasākumu publisko iepirkumu procesa būvniecības nozarē pilnveidošanai un korupcijas risku mazināšanai. Pasākumi tiks īstenoti rīcības plānā noteiktajos termiņos.</p> <p>Pamatnostādņu darbības periodā nav veikta korupcijas risku vērtēšana mājokļu politikas jomā.</p>
3.8.	Veikt korupcijas riskam īpaši pakļauto institūciju iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu, balstoties uz kuru, sniegt rekomendācijas konstatēto korupcijas risku novēršanai, tai	31.12.2015./ 31.12.2017./ 31.12.2019.	KNAB		<p>Izpildīts.</p> <p>1) 29.01.2016. informatīvais ziņojums "Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās" (MK reģ. nr. 2016-TA-102);</p> <p>2) 19.07.2018. informatīvais ziņojums "Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās" (MK reģ. nr. 2018-TA-1453);</p> <p>3) 29.06.2020. informatīvais ziņojums „Par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmas novērtējumu publiskas personas institūcijās” (MK reģ. nr. 2020-TA-1104).</p>

	skaitā izstrādāt priekšlikumus Ministru kabineta noteikumu vai vadlīniju pilnveidošanai.				
3.9.	Nodrošināt apmācības par korupcijas risku monitoringu institūcijās, nodrošinot zināšanu apguvi par nepieciešamajiem korupcijas novēršanas pasākumiem	31.12.2017.– 31.12.2020.	VAS	KNAB, visas institūcijas	Izpildīts. Pamatnostādņu īstenošanas periodā VAS un KNAB, strādājot ciešā sadarbībā, ir nodrošinājuši apmācības valsts un pašvaldību amatpersonām par korupcijas novēršanas jautājumiem. Kursu saturs pielāgots mērķauditorijai un to specifiskām interesēm. Lai iepazītos ar pārskata periodā paveikto, skat. iepriekš tabulā uzdevumu 2.6.-2.9. sadaļu “uzdevuma izpildes statuss”.
4.	Rīcības virziens: Publiskās mantas un finanšu līdzekļu, tai skaitā ES fondu un citu ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu izlietojuma likumības nodrošināšana				
4.1.	Veikt situācijas analīzi par Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumā iepirkumu līgumu izpildes uzraudzības problēmām un izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajā regulējumā vai institūciju kontroles procedūrās, lai mazinātu prettiesisku darbību un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas riskus pēc minēto	30.04.2016.	FM	IUB	Izpildīts. 01.04.2017. stājās spēkā jaunais Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums, kura 66. pants noteic konkrētu iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumu veikšanas kārtību. 08.05.2017. tika aktualizēts IUB tīmekļvietnē publicētais skaidrojums “Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem”, kurā attiecīgi ir ietverta konkrēta norāde par iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumu veikšanu. 15.04.2019. ir apstiprinātas jaunas vadlīnijas - “Iepirkumu vadlīnijas sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem” (pēdējā aktualizācija 26.05.2021.).

	iepirkumu līgumu noslēgšanas to izpildes stadijā.				
4.2.	<p>Analizēt finanšu līdzekļu izšķērdēšanas, kā arī korupcijas riskus “zemsliedzība” iepirkumos un iegādēs, kuru veikšanā nav jāpiemēro ārējo normatīvo aktu regulējums, un sniegt priekšlikumus risku mazināšanai.</p>	31.12.2016.	KNAB FM	IUB	<p>Izpildīts.</p> <p>Šobrīd PIL prasības attiecas uz iepirkumiem, kuru paredzamā līgumcena ir – sākot no 10 000 EUR piegādēm un pakalpojumiem un no 20 000 EUR būvdarbiem (atvieglotā procedūra). Izstrādājot spēkā esošo PIL redakciju (pieņemts Saeimā 15.12.2016., stājās spēkā 01.03.2017.), tā izstrādes darba grupā notika plašas diskusijas par to, no kādas līgumcenas robežvērtības būtu jāpiemēro publisko iepirkumu regulējums, t.i., atvieglotā iepirkuma procedūra. Tika veikta arī minētā jautājuma izpēte attiecībā uz ES dalībvalstīm, secinot, ka atvieglota iepirkumu procedūra tiek piemērota, piemēram, Igaunijā no 10 000 EUR piegādēm un pakalpojumiem un 30 000 EUR būvdarbiem, Lietuvā attiecīgi no 58 000 EUR un 145 000 EUR, Polijā no 30 000 EUR, Spānijā attiecīgi no 18 000 EUR un 50 000 EUR, Austrijā no 100 000 EUR, Francijā no 15 000 EUR, Portugālē attiecīgi no 75 000 EUR un 150 000 EUR. Iepriekšējā PIL redakcija (zaudēja spēku 1.03.2017.) paredzēja PIL prasības piemērot līgumiem, kuru paredzamā līgumcena ir – sākot no 4000 EUR piegādēm un pakalpojumiem un 14 000 EUR būvdarbiem. Izstrādājot spēkā esošo PIL redakciju un nosakot līgumcenas robežvērtību, no kuras jāpiemēro PIL prasības, galvenokārt tika ņemts vērā tas, ka nepieciešams samazināt administratīvo slogu, lai salīdzinoši nelielu iepirkumu veikšanai nebūtu jāpiemēro kārtība, kas paredz gan iepirkuma dokumentēšanu, gan izsludināšanu, gan iepirkuma komisijas darbu, kā rezultātā ir palielināts darba apjoms pasūtītāju darbiniekiem un paildināts laiks līdz</p>

				<p>iepirkuma līguma noslēgšanai. Ņemot vērā, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (26.02.2014.) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK liek uzsvaru uz pasūtītāju kompetenci dažādu jautājumu un situāciju izvērtēšanā, ir jāatbrīvo resursi pasūtītājiem, lai tie varētu vairāk laika un uzmanības veltīt apjoma ziņā lielāku iepirkumu veikšanai. Līdz ar to spēkā esošā līgumcenas robežvērtība līdzsvaro pasūtītāju resursu patēriņu iepirkumu veikšanai. Turklāt iepirkumos, kuru līgumcena ir zemāka par PIL paredzētajām līgumcenu robežvērtībām, pasūtītājs ņem vērā Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumu. Ņemot vērā šajā likumā iekļauto publisku līdzekļu lietderīgas izmantošanas principu, iestādes pārsvarā ir noteikušas ar iekšējiem normatīvajiem aktiem kārtību, kādā veic zemsliedzņa iepirkumus, tādejādi samērojot līdzekļu efektīvu izmantošanu ar samērīgu kontroli, pielāgotu katras iestādes specifikai.</p> <p>Minēto risku mazināšanai VNĪ ir ieviesis elektronisko iepirkumu sistēmas MERCELL izmantošanu “zemsliedzņa” iepirkumu – cenu aptauju veikšanai (piedāvājumi tiek iesniegti elektroniski un tiek atvērti vienlaikus).</p> <p>KNAB 2016.gadā izteica šādus priekšlikumus likumprojektam „Publisko iepirkumu likums” (Nr.621/Lp12) a) nepaaugstināt PIL piemērošanas sliedzņus, b) MK izstrādāt atvieglotu kārtību „zemsliedzņa iepirkumiem” vai c) prasību pasūtītājam savā pircēja profilā ievietot informāciju par pakalpojumiem un piegādēm virs 500 EUR, bet būvdarbiem virs 1000 EUR. (KNAB priekšlikumi adresēti Saeimas Tautsaimniecības,</p>
--	--	--	--	--

					agrārās, vides un reģionālās komisijas priekšsēdētājam 29.09.2016. vēstulē Nr.1/5746 un 14.11.2016. vēstulē Nr.1/6467).
4.3.	Pilnveidot valsts amatpersonu prettiesiskas darbības vai bezdarbības rezultātā radīto zaudējumu atlīdzināšanas kārtību.	31.12.2017.	TM, FM	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Lai veicinātu likumīgu rīcību ar publiskā sektora finanšu līdzekļiem un mantu, kā arī lai publiskajā sektorā nodarbinātās personas atlīdzinātu valstij to nelikumīgas rīcības dēļ radītos zaudējumus, 20.06.2019. pieņemti Grozījumi Valsts kontroles likumā (stājušies spēkā 01.08.2019.). Izmaiņas minētajā likumā paredz, ka VK padomei ir tiesības piedzīt personas nelikumīgas rīcības dēļ radītos zaudējumus, kas atklāti VK revīzijā.</p> <p>Vienlaikus nozīmīgi ir bijuši arī grozījumi Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā, kas pieņemti 16.05.2019. un stājušies spēkā 13.06.2019., kas paredz, ka publiskai personai vai kapitālsabiedrībai nodarītos zaudējumus amatpersona vai darbinieks atlīdzina ne vairāk kā savas viena gada mēnešalgas apmērā, turklāt zaudējumus piedzen, ja no pārkāpuma izdarīšanas nav pagājuši vairāk kā četri gadi. Būtiski, ka minētais likums paredz, ka dienesta, darba vai amata tiesisko attiecību izbeigšana nav pamats, lai zaudējumus nepiedzītu.</p>
4.4.	Izvērtēt iespējas tiešsaistē nodrošināt publisku pieejamību informācijai par valsts un pašvaldību institūciju visiem noslēgtajiem līgumiem par preču un pakalpojumu iegādi un	31.12.2020.	FM	KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>Ar likumprojektu "Grozījumi Publisko iepirkumu likumā" (Nr.851/Lp13), kas pieņemts Saeimā 03.03.2022., ir papildināts likums ar jaunu 60.¹ pantu „Līgumu reģistrs”. Ir plānots, ka Līgumu reģistrā vienviet pārskatāmā un atlasāmā veidā tiktu nodrošināta informācija par visiem pasūtītāja noslēgtajiem iepirkuma līgumiem un to grozījumiem, par kuriem IUB ūmekļvietnē ir publicējams paziņojums. Līgumu reģistrā būtu pieejami dati, kas ietver</p>

	<p>citiem darījumiem, ja tādi veikti, un izstrādāt rekomendācijas šādu pasākumu nodrošināšanai.</p>				<p>informāciju par pasūtītāju, piegādātāju, līguma noslēgšanas datumu, līguma priekšmetu, līgumcenu, līguma izpildes termiņu, līguma grozījumiem, kā arī informācija par faktisko līguma izpildi (līgumcenu, izpildes termiņu, līguma izpildītāju un līguma izbeigšanas iemeslu, ja attiecināms) un cita informācija, ja nepieciešama. Visa līgumu reģistrā publicējamā informācija tiktu iegūta no publicētajiem paziņojumiem un pašam pasūtītājam būtu jāsniedz informācija tikai attiecībā uz faktisko līguma izpildi. Līgumu reģistrs nodrošinātu iepirkumu līgumu izpildes pārredzamību, kā arī plašākas kontroles un uzraudzības iespējas, lai pārlicinātos, ka iepirkuma līgumi tiek izpildīti atbilstoši līgumā paredzētajam. Vienlaikus ar grozījumiem PIL 33.pantā plānots noteikts, ka pasūtītājs, kurš izdarījis PIL 61. panta trešās daļas 2. un 3. punktā minētos grozījumus iepirkuma līgumā, ja publiska piegādes līguma vai pakalpojuma līguma līgumcena ir 42 000 EUR vai lielāka un publiska būvdarbu līguma līgumcena ir 170 000 EUR vai lielāka, 10 darbdienu laikā pēc grozījumu spēkā stāšanās dienas publicē paziņojumu par izmaiņām līguma darbības laikā. Tādā veidā vēl vairāk nodrošinot visaptverošu pārskatu par noslēgtajiem līgumiem un to grozījumiem.</p>
4.5.	<p>Izvērtēt iespēju ieviest efektīvākus uzraudzības vai piespiedu mehānismus to amatpersonu darbības kontrolei, kas ir atbildīgas par rīcību ar publiskajiem resursiem, tai skaitā</p>	31.12.2017.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Ar grozījumiem IKNL 18. pantā (stājās spēkā 17.06.2015.), nosakot, ka manta, t.sk. finanšu līdzekļi, ir izmantojami un lietotami tikai ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem un saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību.</p> <p>Iepriekš ierobežojums bija attiecināms tikai uz lēmuma pieņemšanu kā tādu (nevis rīcību ar mantu plašākā nozīmē, proti, mantas izmantošanu un lietošanu).</p>

	noteikt administratīvo atbildību par valsts amatpersonu nelietderīgu (izšķērdīgu) rīcību ar valsts mantu un finanšu līdzekļiem.				Valsts amatpersonu administratīvā atbildība par tām noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu noteikta IKNL 32. panta ceturtajā daļā.
4.6.	Veikt nepieciešamos izglītošanas pasākumus, lai nodrošinātu, ka visas publisko iepirkumu komisiju sastāvā iekļautās amatpersonas, ir kompetentas un labi pārzina iepirkuma jomas normatīvo aktu prasības.	31.12.2015.	Visas valsts un pašvaldību institūcijas	FM	<p>Izpildīts.</p> <p>Institūciju sniegtā informācija KNAB liecina, ka valsts un pašvaldību institūcijās nodarbinātajiem regulāri tiek nodrošinātas apmācības VAS piedāvātajosursos, kā arī atsevišķas institūcijas izmanto iespējas izglītoties, apmeklējot arī privāto uzņēmumu organizētos seminārus. Iepirkumu procedūrās iesaistītās amatpersonas atbilstoši nepieciešamībai ir apmeklējušas apmācības par aktuāliem prakses piemēriem publisko iepirkumu norisē, EIS aktualitātēm, IUB un tiesu prakses aktualitātēm publisko iepirkumu lietās, administratīviem pārkāpumiem publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomā, mazo iepirkumu e-konkursa vidē.</p> <p>Būtisks ieguvums valsts amatpersonu izglītošanā ir VAS koordinētais ESF līdzfinansētais projekts Nr. 3.4.2.0/15/I/001 “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā” (U-projekts), kura ietvaros 2019. gadā attīstītas jaunas un inovatīvas mācību metodes: interaktīva situāciju modelēšana tematiskās darbnīcās/ meistarklasēs “Publiskais iepirkums” (domāšanas principu un darba rīku apguvei iepirkumu procesu vadībai), tāpat U-projekta ietvaros attīstīti jauni mācību pasākumu formāti e-mācības - vienotajā moduļi programmā “Uzņēmējdarbība un ekonomika” un</p>

					Pamatmodulī “Konkurētspējas veicināšana” e-kurss “Publiskais iepirkums”.
4.7.	<p>Pilnveidot valsts finansēto institūciju finansēšanas sistēmu – valsts budžeta dotāciju piešķiršanas kārtību organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem, normatīvajos aktos precizējot līdzekļu piešķiršanas kārtību, finansējuma saņēmēju atlases kārtību, kā arī kārtību, kādā tiek veikta finansēto pasākumu izpildes (īstenošanas) kontrole un uzraudzība, nosakot finansējuma devēja un saņēmēja tiesības un pienākumus, un finansēšanā iesaistīto institūciju lēmumu pieņemšanas, apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.</p>	31.12.2016.	FM	KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>Lai nodrošinātu budžeta iestādēm instrumentu, ar kura palīdzību īstenot kontroli par piešķirtā finansējuma izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem, izdoti MK 17.06.2014. noteikumi Nr.317 “Kārtība, kādā tiešās pārvaldes iestādes slēdz un publisko līdzdarbības līgumus, kā arī piešķir valsts budžeta finansējumu privātpersonām valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai un uzrauga piešķirtā finansējuma izlietojumu”. Minētie noteikumi paredz obligātu prasību – iestādei noslēgt ar izvēlēto privātpersonu vai privātpersonu, kurai valsts budžeta finansējums ir piešķirts, pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu, kādu no Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajiem līgumu veidiem: deleģējuma līgumu vai līdzdarbības līgumu. Abos gadījumos ar attiecīgo nozaru ministriju starpniecību (ministriju apropriācijām) līdzekļi tiek novirzīti noteiktajai privātpersonai, tādējādi jau paredzot kontroli no šo ministriju puses. Situācijā, ja rodas problēmas ar nepamatoti izlietotā valsts budžeta finansējuma atgūšanu, iestāde var sniegt administratīvajā tiesā pieteikumu par publisko tiesību līguma atbilstību tiesību normām, tā spēkā esamību, noslēgšanu vai izpildes pareizību saskaņā ar Administratīvā procesa likumā noteikto. Lai nodrošinātu deleģētā uzdevuma izpildes uzraudzību atbilstoši mērķim, piešķirtā un izlietotā finansējuma uzraudzību un caurskatāmību, noteikumi Nr.317 nosaka iestādei pienākumu publiskot: sākotnējo informāciju par valsts budžeta finansējuma piešķiršanas mērķi, piešķiramo valsts budžeta finansējuma apjomu, finansējuma piešķiršanas</p>

					<p>noteikumus, pieteikšanās kārtību un potenciālo pretendentu atlases kritērijus (kurus nosaka pati iestāde) publiski pieejamā tīmekļa vietnē 30 kalendārās dienas pirms pieteikšanās kārtībā paredzētā pretendentu pieteikumu iesniegšanas termiņa beigām. Turklāt, paredzot, ka pretendentu uz valsts budžeta finansējuma saņemšanu pienākums ir sniegt ziņas, vai divu gadu laikā līdz šī pieteikuma iesniegšanai tiem nav bijis konstatēts finansiāls pārkāpums, veicot kādu valsts pārvaldes uzdevumu; kopsavilkumu par piešķirtā valsts budžeta finansējuma izlietojumu atbilstoši mērķiem deleģētā valsts pārvaldes uzdevuma veikšanai par saimniecisko gadu. Papildus iepriekš minētajam, lai nodrošinātu pārskatāmību un vienlīdzīgas iespējas finansējuma saņemšanai dažādu jomu biedrībām un nodibinājumiem, balstoties uz visiem zināmiem noteikumiem finansējuma izlietojuma pārraudzībai, ar MK 16.12.2015. rīkojumu Nr.792 “Par konceptuālo ziņojumu “Par valsts finansēta nevalstisko organizāciju fonda izveidi”” tika pieņemts lēmums par KM virzīto iniciatīvu par valsts finansēta nevalstisko organizāciju fonda izveidi un darbības principiem.</p>
4.8.	<p>Pilnveidot valsts finansēto institūciju finansēšanas sistēmu – valsts budžeta dotāciju piešķiršanas kārtību organizācijām, biedrībām un nodibinājumiem, normatīvajos aktos precizējot līdzekļu piešķiršanas kārtību,</p>	31.12.2016.	FM	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Uzdevuma izpildes informāciju skatīt pie uzdevuma Nr. 4.7.</p>

	<p>finansējuma saņēmēju atlases kārtību, kā arī kārtību, kādā tiek veikta finansēto pasākumu izpildes (īstenošanas) kontrole un uzraudzība, nosakot finansējuma devēja un saņēmēja tiesības un pienākumus, un finansēšanā iesaistīto institūciju lēmumu pieņemšanas, apstrīdēšanas un pārsūdzēšanas kārtību.</p>				
4.9.	<p>Izvērtēt iespējas izslēgt no dalības jebkādā publiskā iepirkumā visā ES uzņēmumu, kura darbiniekiem ir izvirzīta apsūdzība ar korupciju saistītu darbību veikšanā dalībvalstīs vai trešās valstīs, kā arī publikot sarakstu ar šo uzņēmumu nosaukumiem</p>	31.12.2018.	KNAB, FM	TM, IUB	<p>Izpildīts.</p> <p>Atbilstoši PIL 42. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunktam pasūtītājs izslēdz kandidātu vai pretendentu no dalības iepirkuma procedūrā, ja kandidāts, pretendents vai persona, kura ir kandidāta vai pretendenta valdes vai padomes loceklis, pārstāvētiesīgā persona vai prokūrists, vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt kandidātu vai pretendentu darbībās, kas saistītas ar filiāli, ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļūvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīta par vainīgu vai tai ir piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis par jebkuru no šādiem noziedzīgiem nodarījumiem: kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošanā, neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos, neatļauta labumu pieņemšana, komerciāla uzpirkšana, prettiesiska labuma pieprasīšana, pieņemšana vai došana, tirgošanās ar</p>

				<p>ietekmi. Minētais izslēgšanas iemesls ir paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvā 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (turpmāk – direktīva), kas Latvijā pārņemta ar PIL.</p> <p>Ar likumprojektu "Grozījumi Publisko iepirkumu likumā" (Nr.851/Lp13), kas pieņemts Saeimā 03.03.2022., ir paredzēts, ka arī 9. panta kārtībā veiktiem iepirkumiem no dalības iepirkumā būtu izslēdzamas personas, kuras ar tādu prokurora priekšrakstu par sodu vai tiesas spriedumu, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzītas par vainīgu vai tām ir piemērots piespiedu ietekmēšanas līdzeklis par tādiem noziedzīgiem nodarījumiem kā kukuļņemšana, kukuļdošana, kukuļa piesavināšanās, starpniecība kukuļošānā, neatļauta piedalīšanās mantiskos darījumos, neatļauta labumu pieņemšana, komerciāla uzpirkšana, prettiesiska labuma pieprasīšana, pieņemšana vai došana, tirgošanās ar ietekmi. Vienlaikus ar minētajiem grozījumiem ir paredzēts papildus jau esošajam pienākumam izslēgt no dalības iepirkumos piegādātājus par noteikta veida pārkāpumiem, tostarp koruptīviem nodarījumiem, kuri konstatēti ar nepārsūdzamu tiesas spriedumu, kā arī neizpildītām saistībām nodokļu nomaksas jomā dot iespēju pasūtītājiem daudz plašāk izmantot Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīvā 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK paredzētās iespējas izslēgt no dalības iepirkumos piegādātājus, attiecībā uz kuriem pasūtītājs var pierādīt, ka tie ir negodprātīgi un neuzticami, proti, to reputācija ir pamatoti apšaubāma.</p>
--	--	--	--	--

					<p>EM darba grupā, kas piedalījās Rīkojuma projekta "Par rīcības plānu publisko iepirkumu sistēmas uzlabošanai" (11.02.2020, 6#3; TA-126) izstrādē, tika aktualizēts jautājums par uzņēmumu/ pretendentu, kuru darbiniekiem ir izvirzīta apsūdzība ar korupciju saistītu darbību veikšanā ES dalībvalstīs vai trešās valstīs, iespējamu izslēgšanu no dalības publisko iepirkumu konkursos, kā arī iespējamu sarakstu publiskošanu ar šo uzņēmumu nosaukumiem. Tomēr secināts, ka, pirmkārt, būtu jāskatās plašāk (ne tikai uz iespējamiem koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem), un, otrkārt, kamēr nav tiesas vai prokurora gala nolēmuma kriminālprocesā, pastāv nevainīguma prezumpcija un risks nepamatotai pretendenta izslēgšanai no dalības konkursā (zaudējumu un kaitējuma nodarīšanas risks pretendentam).</p>
4.10.	<p>Novērst pretrunu starp IKNL 14.panta prasībām par aizliegumu attiecībā uz ziedotāju pieņemt jebkārus lēmumus un Publiskā iepirkuma likumu.</p>	2016.	FM	IUB, KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>FM, veicot situācijas un tiesību normu izvērtējumu, nesaskata pretrunu starp IKNL 14. panta prasībām par aizliegumu attiecībā uz ziedotāju pieņemt jebkārus lēmumus un PIL, pamatojot to ar Augstākās tiesas 2014. gada 7. februāra spriedumu lietā SKA 67/2014, proti, apstāklis, ka iestāde (ministrija) ir saņēmusi ziedojumu no privātpersonas, nerada interešu konflikta situāciju iepirkuma komisijai vai tās locekļiem, jo viņi nav bijuši ziedojuma saņēmēji. Kā norādījusi Augstākā tiesa, IKNL mērķis ir novērst (konkrētu) amatpersonu darbību interešu konflikta situācijā. Līdz ar to nav konstatējama pretruna starp šiem likumiem.</p> <p>Papildus norādāms, ka Saeima 21.01.2021. pieņēma KNAB sagatavotos grozījumus likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", ar kuriem IKNL 14. pants izteikts jaunā</p>

					<p>redakcijā, skaidri definējot kādus lēmums drīkst / nedrīkst pieņemt:</p> <p>“(1) Par ziedojumu šā likuma izpratnē uzskatāma mantas, tai skaitā finanšu līdzekļu, pakalpojuma, tiesību vai citāda veida labuma, izņemot publiskās infrastruktūras objektu, bezatlīdzības atvēršana (nodošana) publiskas personas institūcijas funkciju izpildes veicināšanai. Ziedojums ir uzskatāms par publisko tiesību līgumu, kuru var neslēgt rakstveidā, bet ziedojuma faktu publiskas personas institūcija noformē rakstveidā.</p> <p>(2) Valsts amatpersona, kā arī koleģiālā institūcija var pieņemt ziedojumu publiskas personas institūcijas vārdā, ja ziedojuma pieņemšana valsts amatpersonai nerada interešu konfliktu un neietekmē lēmuma pieņemšanu attiecībā uz ziedotāju.</p> <p>(3) Ziedojumu nedrīkst pieņemt Konkurences padome, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Valsts ieņēmumu dienests, Finanšu izlūkošanas dienests, valsts drošības iestāde, izmeklēšanas iestāde, prokuratūra un tiesa.</p> <p>(4) Ziedojumu nedrīkst pieņemt no privātpersonas:</p> <p>1) kura divu gadu laikā pirms ziedojuma atvēršanas ar attiecīgo publiskas personas institūciju vai attiecībā uz to noslēgusi tiesiskus darījumus, saņēmusi finanšu līdzekļus vai garantētus kredītus, izņemot gadījumus, kad:</p> <p>a) darījums noslēgts vai finanšu līdzekļi un kredīti piešķirti atklāta konkursa rezultātā,</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>b) darījums noslēgts par pakalpojumu, kurš paredzēts attiecīgās publiskas personas institūcijas maksas pakalpojumu cenrādī,</p> <p>c) darījums noslēgts par ziedojuma atvēlēšanu;</p> <p>2) par kuru attiecīgā publiskas personas institūcija (tās amatpersona) divu gadu laikā pirms ziedojuma atvēlēšanas izdevusi administratīvos aktus, izņemot obligātos administratīvos aktus, veikusi uzraudzības vai kontroles funkcijas;</p> <p>3) starp kuru un attiecīgo publiskas personas institūciju pastāv citas tiesiskas attiecības, kuru dēļ valsts amatpersonai, kas lemj par ziedojuma pieņemšanu, varētu rasties interešu konflikts.</p> <p>(5) Pirms ziedojuma pieņemšanas valsts amatpersona vai koleģiālā institūcija izvērtē, vai publiskas personas institūcijai attiecībā uz ziedotāju divus gadus pēc ziedojuma pieņemšanas varētu iestāties pienākums izdot administratīvos aktus, izņemot obligātos administratīvos aktus, veikt uzraudzības vai kontroles funkcijas un vai ziedojuma pieņemšana varētu radīt interešu konfliktu vai ierobežot publiskas personas institūcijas normatīvajos aktos noteikto funkciju vai uzdevumu izpildi.</p> <p>(6) Pirms ziedojuma pieņemšanas nepieciešama augstākas amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja.</p> <p>(7) Publiskas personas institūcijai attiecībā uz ziedotāju divus gadus pēc ziedojuma pieņemšanas ir aizliegts noslēgt tiesiskus darījumus, izņemot gadījumus, kad ziedotājs atklāta konkursa rezultātā saņēmis publisko iepirkumu, partnerības iepirkumu, sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju</p>
--	--	--	--	--

				<p>iepirkumu vai koncesiju, finanšu līdzekļus vai garantētus kredītus vai kad publiskas personas institūcijai šādu darījumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir pienākums slēgt.</p> <p>(8) Pieņemot ziedojumu ārvalstīs, šā panta ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ierobežojumi neattiecas uz gadījumiem, kad ziedotājs atvēlējis ziedojumu publiskas personas institūciju rīkoto pasākumu atbalstam ārvalstīs, lai veicinātu Latvijas eksporta, ekonomisko vai kultūras attīstību, Latvijas sadarbību ar Latvijas diasporu ārvalstīs vai Latvijas diasporas reemigrāciju.</p> <p>(9) Šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ziedojuma pieņemšanas ierobežojumi neattiecas uz gadījumiem, kad vienlaikus īstenojas šādi nosacījumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ziedojums tiek atvēlēts kultūras, mākslas, zinātnes, izglītības, bērnu vai jauniešu sporta, vides vai veselības aizsardzības vai sociālās palīdzības veicināšanai; 2) ziedotāja kalendāra gadā veikto ziedojumu kopējā summa attiecīgajai publiskas personas institūcijai nepārsniedz triju minimālo mēnešalgu apmēru. <p>(10) Šā panta trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētie ziedojuma pieņemšanas ierobežojumi neattiecas uz gadījumiem, kad lēmumu par ziedojuma pieņemšanu sabiedriski nozīmīgu mērķu īstenošanai pieņem Ministru kabinets. Lai nodrošinātu, ka ziedojuma pieņemšana neietekmē attiecīgās publiskas personas institūcijas un to amatpersonu darbības objektivitāti un neitralitāti, kuras veic funkcijas vai uzdevumus attiecībā uz</p>
--	--	--	--	---

					<p>ziedotāju, un nebūtu pretrunā ar nozares ētikas normām, lēmumā nosaka ziedojuma izmantošanas mērķi un nosacījumus. Ministru kabinets nosaka publiskas personas institūciju, kas veic saņemtā ziedojuma izmantošanas uzraudzību un kontroli.</p> <p>(11) Publiskas personas institūcija vai tās augstāka institūcija, ja publiskas personas institūcijai nav savas tīmekļvietnes, piecu darbdienu laikā pēc ziedojuma pieņemšanas savā tīmekļvietnē publicē ziedotāja - fiziskās personas - vārdu un uzvārdu vai juridiskās personas vai personu apvienības nosaukumu, kā arī ziedojuma priekšmetu, apjomu un atvēlēšanas mērķi. Minētā informācija tīmekļvietnē ir pieejama divus gadus no tās publicēšanas dienas. Šīs daļas noteikumi attiecībā uz informācijas par ziedojumu publiskošanu tīmekļvietnē neattiecas uz šā panta devītajā daļā minēto gadījumu."</p>
5.	Rīcības virziens: Godprātības stiprināšana un korupcijas risku novēršana tiesu varas un tai piederīgo amatpersonu vidū				
5.1.	Aicināt Tiesnešu ētikas komisiju apsvērt nepieciešamību izstrādāt priekšlikumus grozījumiem Tiesnešu ētikas kodeksā, lai tā, sadarbojoties ar tiesu varas pārstāvjiem, aktualizētu esošo vai izstrādātu jaunu Tiesnešu ētikas kodeksu, kas atbilstu starptautiskajiem	31.12.2015.	TM	KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>Tiesnešu konferencē 13.05.2016. prezentēts pētījums par tiesnešu ētikas regulējumu. Pētījuma mērķis – izvērtēt Tiesnešu ētikas komisijas darbību, analizējot izveides mērķu sasniegšanu un darbības tematiku. Uzmanība pievērsta gan Latvijai saistošu starptautisko organizāciju rekomendācijām attiecībā uz tiesnešu ētiku, gan pašu Latvijas tiesnešu izpratnei par ētikas komisijas darbības mērķiem un uzdevumiem.</p> <p>Noslēdzot Tiesnešu ētikas komisijas otro pilnvaru termiņu, komisijas astoņu gadu veikums apkopots grāmatā "Tiesnešu ētikas komisijas atziņu krājums: skaidrojumi, atzinumi, lēmumi 2008–2016". Tiesu varas un</p>

	<p>standartiem, tiesiskajam regulējumam un gūtajai pieredzei.</p>				<p>tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku cilvēkresursu kapacitātes stiprināšanas un kompetenču attīstīšanas plāna 2015.-2020. gadam ietvaros paredzēts īstenot apmācības par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, tādējādi veicinot izpratni par ētikas jautājumiem.</p> <p>Tiesnešu ētikas komisija pilnā sastāvā 21.05. – 24.05.2017. ESF projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros ir devusies pieredzes apmaiņas vizītē uz ECT Francijā, Strasbūrā. Papildus Tiesnešu ētikas komisijas locekles Alla Šilova un Ināra Jaunzeme kopā ar citiem tiesnešiem 11.07.-14.07.2017. ir devušās pieredzes apmaiņas vizītē uz Eiropas Savienības Tiesu.</p> <p>21.05.2018. norisinājās konference “Efektīva un ētiska tiesas sēdes vadīšana”, kurā piedalījās 104 dalībnieki (no tiem prokurori – 24, advokāti – 22, tiesu darbinieki – 58). Tās mērķis bija nodrošināt Tiesnešu ētikas kodeksa izvērtēšanu un pārrunātu iespēju pilnveidot Tiesnešu ētikas kodeksu. Diskusijā piedalījās Tiesnešu ētikas komisijas pārstāvji un tiesneši. Diskusijas ietvaros tika izskatīti šādi jautājumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tiesneša uzvedība tiesas sēdē tiesību uz objektīvu tiesu kontekstā: ECT prakse; 2) tiesas sēdes mērķi un uzdevumi; 3) vai sacīkstes princips aizliedz tiesneša iesaistīšanos diskusijā par lietas faktiskajiem apstākļiem un par piemērojamām tiesību normām?; 4) tiesneša reakcija uz negodprātīgu procesuālo tiesību izmantošanu, tiesības uz objektīvu tiesu; 5) tiesneša ētiska uzvedība tiesas sēdē; 6) tiesneša loma sabiedrībā; 7) negodprātīga procesuālo tiesību izmantošana tiesas sēdē – novēršanas līdzekļi un robežas.
--	---	--	--	--	--

					<p>ESF projekta “Justīcija attīstībai” apmācību plāna ietvaros 2019.gadā rīkotas mācības par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, kas ietver apakštēmu juridiskā ētika un starpdisciplināras ētikas mācības.</p> <p>02.02.2021. apstiprināts Tiesnešu ētikas kodekss.¹¹</p>
5.2.	<p>Nodrošināt, ka tiesas priekšsēdētāju, tiesnešu un tiesneša amatu kandidātu regulāro apmācību programmā ik gadu tiek iekļauti jautājumi par korupcijas novēršanu, ētiku un godprātīgumu tiesu varā.</p>	31.12.2015.	TM	TA	<p>Izpildīts.</p> <p>2015. un 2016. gadā jauno tiesnešu prasmju nedēļas ietvaros veiktas apmācības par tiesneša lomu tiesā un sabiedrībā un ētiku tiesneša darbā.</p> <p>2017. gadā LTMC ir notikušas mācības “Nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas instrumentiem”, kuras apmeklējuši 43 tiesneši un 14 tiesnešu palīgi.</p> <p>2018. gadā aprīlī ir notikušas mācības “Korupcijas novēršanas, ētikas un godprātīguma jautājumi tiesu sistēmā”, kuras apmeklēja 15 tiesneši. 18.09.2018. mācības par korupcijas novēršanas un ētikas un godprātīguma jautājumiem tiesu sistēmā apmeklēja 15 tiesneši.</p> <p>Turpinās mācības VAS projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā” un TA projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros (abus projektus līdzfinansē ESF) ar EK atbalstu. Mācību programmas mērķis ir stiprināt Latvijas tiesību aizsardzības un kompetento iestāžu kapacitāti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas risku mazināšanai, un tā paredz 3 līmeņu apmācību, piedaloties dažādu institūciju pārstāvjiem. 2017. gadā</p>

¹¹ Latvijas Republikas Augstākā Tiesa Senāts tīmekļvietne, Tiesnešu ētikas kodekss, sk.: https://www.at.gov.lv/files/uploads/files/9_Tieslietu_padome/Dokumenti/Tiesnesu%20etikas%20kodekss-02_02_2021.pdf

				<p>mācību programmas ietvaros apmācītas 66 personas (no tām 5 tiesu priekšsēdētāji, 14 tiesneši un 2 tiesnešu palīgi). 21.05.2018. norisinājās konference “Efektīva un ētiska tiesas sēdes vadīšana”, kurā piedalījās 104 dalībnieki (no tiem 24 prokurori, 22 advokāti, 58 tiesu darbinieki).</p> <p>Apmācību plāna ietvaros paredzēts 2019. gadā rīkot mācības par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, kas ietvers apakštēmu juridiskā ētika (plānotais apmācāmo skaits 100 personu) un starpdisciplināras ētikas mācības (plānotais apmācāmo skaits 100 personu).</p> <p>ESF projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros (mērķis – paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai) horizontāli tiks īstenoti mācību pasākumi par jautājumiem, kas skar korupcijas novēršanu, ētiku un godprātīgumu tiesu varā. Detalizētāk skatīt Sākotnējo mācību plānu TA tīmekļvietnē. Tieši minētie jautājumi ir iekļauti mācību iepirkumā par tiesu un tiesībsargāšanas iestāžu labu pārvaldību (izsludināts 31.01.2017.), piemēram, ētikas jautājumi tiek mācīti starpdisciplināri.</p> <p>2019. gadā LTMC nodrošināja apmācības „Korupcijas novēršanas, ētikas un godprātīguma jautājumi tiesu sistēmā”. Šie semināri pulcēja tiesnešus, tiesu priekšsēdētājus, priekšsēdētāju vietniekus. Apskatītie temati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Tiesneša loma un ētika; 2) Interesu konflikts; 3) Pienākums atstatīties no lietas izskatīšanas; 4) Biežākie ētikas pārkāpumu riski tiesneša darbā. <p>2020. gadā ESF projekta “Justīcija attīstībai” apmācību plāna ietvaros paredzēts rīkot mācības par tiesu</p>
--	--	--	--	---

				<p>sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, kas ietvers apakštēmu juridiskā ētika (plānotais apmācāmo skaits 80 personas) un starpdisciplināras ētikas mācības (plānotais apmācāmo skaits 40 personu).</p> <p>2021. gada ESF projekta “Justīcija attīstībai” apmācību plāna ietvaros paredzēts rīkot mācības par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, kas ietvers apakštēmu juridiskā ētika (plānotais apmācāmo skaits 120 personas) un starpdisciplināras ētikas mācības (plānotais apmācāmo skaits 20 personu).</p> <p>ESF projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros (mērķis – paaugstināt tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci komercdarbības vides uzlabošanas sekmēšanai) horizontāli tika īstenoti mācību pasākumi par jautājumiem, kas skar korupcijas novēršanu, ētiku un godprātīgumu tiesu varā. Projekta ietvaros LTMC sadarbībā ar TA nodrošināja vairākus mācību pasākumus par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem divās mācību apakštēmās - “Starpdisciplinārās ētikas mācības” un “Juridiskā ētika”. 2019. gadā apakštēmā “Starpdisciplinārās ētikas mācības” tika apmācītas 42 personas, savukārt 2020. gadā šajā tēmā tika apmācītas 34 personas. Apakštēmā “Juridiskā ētika” 2020. gadā apmācītas 18 personas.</p> <p>2021. gadā ESF projekta “Justīcija attīstībai” apmācību plāna ietvaros paredzēts rīkot mācības par tiesu sistēmai piederīgo profesiju ētikas standartiem, kas ietvers mācību apakštēmu “Starpdisciplinārās ētikas mācības”, kur plānots apmācīt 20 dalībniekus un mācību apakštēmu “Juridiskā ētika”, kur plānots apmācīt 80 dalībniekus.</p> <p>2017.-2020. gadā tiesnešu amata kandidātu mācībās vispārējo juridisko zināšanu tēmas ietvaros, kā arī prasmju</p>
--	--	--	--	--

					mācībās un jauno tiesnešu un tiesas darbinieku mācībās ir iekļautas tēmas par tiesneša lomu un ētiku, disciplinārajiem un ētikas standartiem, kas jāievēro tiesnešiem un tiesu darbiniekiem. Lai veicinātu tiesās vienotu izpratni par iekšējās kontroles sistēmas darbību un tās principiem ESF projekta "Justīcija attīstībai" ietvaros izstrādāta rokasgrāmata par korupcijas risku novēršanu tiesās un mācību video ieraksts.
5.3.	Lai kļiedētu bažas par lēmējvaras nepamatotas politiskās ietekmes uz tiesu varas neatkarību riskiem, analizēt faktisko situāciju un normatīvo ietvaru; sagatavot grozījumus likumā "Par tiesu varu" ar mērķi stiprināt attiecīgu tiesu pašpārvaldes institūciju (piemēram, Tieslietu padome un Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija) izšķirošo ietekmi tiesnešu iecelšanā, atkārtotā iecelšanā un karjeras virzībā un precizēt Saeimas pilnvaras šajā jautājumā, it īpaši, ierobežojot tās attiecībā	31.12.2018.	TM	-	<p>Izpildīts.</p> <p>12.02.2018. spēkā stājās 18.01.2018. likums "Grozījumi likumā "Par tiesu varu"", kas mazina Saeimas un tieslietu ministra ietekmi, savukārt, paaugstina Tieslietu padomes ietekmi tiesneša karjeras virzībā.</p>

	uz tiesnešu apstiprināšanu.				
5.4.	Papildināt normatīvajā aktā izvirzīto tiesneša profesionālās darbības novērtēšanas kritērijus ar tiesneša profesionālās izturēšanās un ētiskuma novērtējumu un prasmi ievērot profesionālās ētikas standartus un demonstrēt priekšzīmi likuma ievērošanā.	31.12.2016.	TM	Tieslietu padome	<p>Izpildīts.</p> <p>Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija izvērtē tiesnešu profesionālo darbību, savukārt Tiesnešu ētikas komisija izvērtē tiesneša darbības atbilstību ētikas standartiem. Līdz ar to, jau šobrīd pastāv divas neatkarīgas tiesnešu pašpārvaldes, kuras īsteno tiesnešu novērtēšanu, tostarp attiecībā uz ētikas standartu ievērošanu.</p> <p>Vienlaikus norādāms, ka Tiesnešu kvalifikācijas kolēģija, īstenojot tiesnešu profesionālās darbības novērtēšanu, saskaņā ar tās reglamentu ņem vērā arī tiesneša tiesas procesa vadīšanas kvalitāti; tiesneša prasmi rast kompromisu problēmsituācijās; tiesneša prasmi saglabāt emocionālo līdzsvaru stresa situācijās. Minētie novērtēšanas kritēriji vērsti uz tiesneša profesionālās izturēšanās un ētiskuma novērtējumu.</p>
5.5.	Pārskatīt un uzlabot tiesnešu disciplināratbildības sistēmu, izstrādājot nepieciešamos grozījumus normatīvajā regulējumā, kas paredz iespēju robežās vienādot tiesu varas un tiesu sistēmai piederīgo personu disciplināratbildības regulējumu, izveidojot vienotu disciplinārtiesu.	31.12.2015.	TM	-	<p>Izpildīts daļēji, zaudējis aktualitāti.</p> <p>Sagatavoti grozījumi Tiesnešu disciplinārās atbildības likumā.</p> <p>21.03.2016. sēdē Tieslietu padome atgriezās pie jautājuma par vienotu apelācijas instanci tiesu sistēmai piederīgo personu disciplinārlietu pārsūdzībai. Augstākās tiesas plēnums neatbalsta Disciplinārtiesas kompetences paplašināšanu, kas paredz Disciplinārtiesu kā vienotu apelācijas instanci disciplinārlietu pārsūdzībai. Plēnums aicināja Tieslietu padomi atkārtoti izvērtēt nepieciešamību paplašināt Disciplinārtiesas kompetenci. Tieslietu padome 21.03.2016. nolēma neatbalstīt sagatavotos grozījumus. Tieslietu padome uzskatīja, ka Augstākās tiesas plēnuma viedoklis ir jārespektē un jāefektīvizē esošā disciplinārlietu</p>

					pārsūdzēšanas kārtība. Ievērojot minēto, uzdevums atzīstams par aktualitāti zaudējušu.
5.6.	Izveidot tiesnešu apmācību kursu par komunikāciju ar plašsaziņas līdzekļiem, tiesu varas darba skaidrošanai ar mērķi stiprināt sabiedrības uzticību tiesu varai.	31.12.2020.	TM	TA	<p>Izpildīts.</p> <p>ESF projekta ietvaros noslēgts līgums ar SIA "Komunikācijas aģentūra" par mācību nodrošināšanu "Mācību pakalpojumi par saskarsmes un komunikācijas prasmēm". Līgums ietver šādas mācību tēmas - Komunikācijas vadība un stratēģijas izstrāde; Digitālā komunikācija un mediju attiecības; Krīžu komunikācija; Mediju treniņi; Argumentācijas un rakstības (t.sk. informācijas vizualizācijas) prasmes. Līdz šim minētajās mācībās apmācītas 720 personas. 2021. gadā ESF projekta "Justīcija attīstībai" ietvaros komunikāciju un saskarsmes mācībās plānots apmācīt vēl 225 personas. Kā arī izstrādāta rokasgrāmata "Rokasgrāmata Tiesu komunikācijas stratēģijas piemērošanā".</p>
5.7.	Izstrādāt Tiesnešu specializācijas principu un lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtību, tai skaitā par nejaušības principa ievērošanu lietu sadalē, lai tiktu nodrošinātas pietiekošas izvēles iespējas, kļūdu datorsistēmā vai programmā novēršana, un pietiekams noteiktas specializācijas tiesnešu skaits.	31.12.2015.	TM	TA	<p>Izpildīts.</p> <p>17.10.2016. ar Tieslietu padomes lēmumu Nr. 66 ir apstiprināta Tiesnešu specializācijas principu un lietas slodzes rādītāju noteikšanas kārtība.</p>

5.8.	Nodrošināt regulāru prokuroru apmācību par korupcijas novēršanas jautājumiem (ieskaitot jautājumus par konfidencialitātes nodrošināšanu un ziņošanu par pārkāpumiem) un ētikas un godprātības jautājumiem.	31.12.2015.	ĢP	KNAB	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>2015. gadā LTMC sadarbībā ar ĢP organizētajos mācību semināros prokuroriem "Korupcijas apkarošana un novēršana" kopumā piedalījās 93 prokurori, kuru laikā tika apskatīti arī jautājumi par tiesu varas pārstāvjiem rekomendējamām ētikas normām, tai skaitā par ieteicamiem korupcijas novēršanas pasākumiem tiesu varas institūcijās u.c.</p> <p>19.05.2016. 10 prokurora amata kandidāti apmeklēja ĢP sadarbībā ar Latvijas Universitāti organizēto lekciju un semināru par prokurora lomu un ētiku saistībā ar ētikas attīstības virzieniem un veidiem, juridisko ētiku, Latvijas Prokuroru ētikas kodeksu.</p> <p>No 23.05.2016. līdz 27.05.2016. 6 prokurori apmeklēja ASV Federālās izmeklēšanas biroja rīkoto semināru par korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanu Baltijas valstīs. 1 prokurors 21.09.2016. piedalījās VAS rīkotajā mācību pasākumā "Diplomātiskais protokols un etiķete". 2 prokurori no 15.11.2016. - 17.11.2016. apmeklēja KNAB gadskārtējo profesionālo konferenci.</p> <p>No 2017. līdz 2020. gadam prokurori ir piedalījušies šādos mācību pasākumos par korupcijas novēršanas jautājumiem: 2017. gadā biedrības "Sabiedrība par atklātību - Delna" organizētajā seminārā – 11 prokurori. Savukārt VAS organizētās mācībās 2018. gadā piedalījušies 18 prokurori, 2019. gadā – 44 prokurori, 2020. gadā – 84 prokurori.</p> <p>Par ētikas un godprātības jautājumiem ESF projekta "Justīcija attīstībai" ietvaros 2018. gadā piedalījušies 25 prokurori, 2019. gadā - 16 prokurori, 2020. gadā - 14 prokurori.</p>
------	--	-------------	----	------	--

5.9.	Izstrādāt normatīvā akta projektu, lai nodrošinātu, ka pirms imunitātes atcelšanas ir atļauts veikt tādas izmeklēšanas darbības, kas pasargātu pierādījumus saistībā ar Saeimas deputātu, tiesu varas amatpersonu un prokuroru iespējamo prettiesisko rīcību, un kriminālprocesuālā imunitāte tiktu attiecināta tikai uz kriminālvajāšanas stadiju.	31.12.2019.	KNAB	TM	<p align="center">Izpildīts daļēji, turpināms.</p> <p>Aizvien aktuāla, diskutējama un izvērtējama ir tiesu varas amatpersonu, kā arī Saeimas deputātu kriminālprocesuālā imunitāte, attiecinot to tikai uz kriminālvajāšanas stadiju, atļaujot tiesībaizsardzības iestādēm veikt tādas izmeklēšanas darbības, kas pasargātu pierādījumus saistībā ar minēto valsts amatpersonu iespējamo prettiesisko rīcību.</p> <p>Jānorāda, ka šo jautājumu risināšanā būtiska nozīme ir politiskajai gribai, bet lēmumu pieņemšana ir politiska izšķiršanās.</p> <p>Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plānā 2021.-2025. gadam saglabāts uzdevums veikt izvērtējumu un sagatavot normatīvā akta projektu, lai nodrošinātu, ka pirms kriminālprocesuālās imunitātes atcelšanas ir atļauts veikt tādas izmeklēšanas darbības, kas pasargātu pierādījumus saistībā ar Saeimas deputātu iespējamo prettiesisko rīcību, un kriminālprocesuālā imunitāte tiktu attiecināta tikai uz kriminālvajāšanas stadiju.</p> <p>Prokuroram spēkā esošais normatīvais regulējums neparedz kriminālprocesuālo imunitāti – prokuroru var aizturēt, atvest piespiedu kārtā, pakļaut kratīšanai, apcietināt vai saukt pie kriminālatbildības tādā pašā kārtībā kā jebkuru citu personu, kurai nav piešķirta kriminālprocesuālā imunitāte.</p>
5.10.	Sniegt priekšlikumus, lai pārskatītu visu tiesu varas amatpersonu, Saeimas deputātu un prokuroru administratīvās	31.12.2019.	KNAB	TM	<p align="center">Izpildīts.</p> <p>Pārskata periodā panākta tiesnešu imunitātes atcelšana administratīvo pārkāpumu lietās (ar grozījumiem likumā "Par tiesu varu", kas stājušies spēkā 11.06.2020.), kā arī prokuroru imunitātes atcelšana administratīvo</p>

	imunitātes sistēmu un tās atbilstību sākotnējam mērķim – aizsargāt amatpersonas funkciju izpildi no nevēlamas ietekmes.				pārkāpumu lietās (ar grozījumiem Prokuratūras likumā, kas stājušies spēkā 03.07.2020.).
6.	Rīcības virziens: Korupcijas novēršanas pasākumu ieviešana privātajā sektorā				
6.1.	Izstrādāt rokasgrāmatu uzņēmējiem, kurā apskatītas tādas tēmas kā korporatīvā sociālā atbildība un iekšējās kontroles pasākumi komercsabiedrībās, lai nepieļautu kukuļošanu	31.12.2015.	KNAB	EM, KP	<p>Izpildīts.</p> <p>Pārskata periodā ir izstrādāts buklets "Godprātīga uzņēmējdarbība" (2015). Drukātā veidā izplatīts uzņēmējiem organizētos pasākumos. Elektroniski pieejams KNAB tīmekļvietnē: https://www.knab.gov.lv/lv/media/70/download</p> <p>2016. gadā tika pieņemts lēmums nevis izstrādāt rokasgrāmatu, bet izstrādāt uzņēmēju auditorijai paredzētas infografikas par aktuālajiem jautājumiem. Atskaites periodā izstrādātas divas infografikas uzņēmējiem: "Godprātīga uzņēmējdarbība" (2015.) un "Kas ir iekšējā kontrole?" (2016.) Pieejamas šeit: https://www.knab.gov.lv/lv/uznemejiem</p> <p>Buklets "Godprātīga uzņēmējdarbība" iespēju robežās tiek izplatīts gan uzņēmējiem organizētajos pasākumos, gan tajos, kur KNAB pārstāvis piedalās kā lektors, piemēram, LIAA organizētajos un citos. KP sniegusi informāciju, ka institūcijas tīmekļvietnē ir ievietota informācija uzņēmējiem – Korporatīvā konkurences tiesību ievērošanas programma (skat. https://www.kp.gov.lv/lemumi-un-atzini/uzticamibas-atjaunosana/korporativa-konkurences-tiesibu-ieverosanas-programma), lai veicinātu uzņēmumu darbinieku zināšanas un tādējādi pasargātu uzņēmumu no iespējamā</p>

					konkurences tiesību pārkāpuma izdarīšanas. Programmas ietvars precizē un skaidro veicamo darbību posmus uzņēmumā – risku apzināšana, aizlieguma apraksts, ieviešana un uzturēšana.
6.2.	Nodrošināt apmācības valsts amatpersonām (jo īpaši tām, kas strādā Latvijas Republikas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecībās ārvalstīs un ārvalstu tirdzniecības pārstāvniecībās), lai tās varētu atklāt un ziņot par ārvalstu uzņēmumu kukuļošanas gadījumiem un sniegt atbilstošu atbalstu, ja šādi uzņēmumi saskaras ar kukuļa piedāvājumiem.	31.12.2015.	KNAB	ĀM NVO	<p>Izpildīts.</p> <p>Pārskata periodā īstenotas diplomātisko amatpersonu pirmskonsulārās mācības un konsulāro amatpersonu regulārās mācības:</p> <p>2015. gadā notikuši divi mācību pasākumi, 65 dalībnieki; 2016. gadā - divi mācību pasākumi, 54 dalībnieki; 2017. gadā - trīs mācību pasākumi, 152 dalībnieki; 2018. gadā - viens mācību pasākums, 39 dalībnieki; 2019. gadā - trīs mācību pasākumi, 135 dalībnieki (t.sk. 26 vēstnieki); 2020. gadā - viens mācību pasākums, 47 dalībnieki</p>
6.3.	Aktualizēt norādījumus VID nodokļu inspektoriem korupcijas pazīmju identifikācijā, attiecinot to uz kukuļošanu ārvalstīs, un regulāri veikt VID nodokļu inspektoru apmācību	31.12.2015., 31.12.2017., 31.12.2019.	FM, VAS	VID	<p>Izpildīts.</p> <p>Pēc FM sniegtās informācijas, VID 11.02.2016. apstiprināja jaunā redakcijā iekšējos noteikumus Nr.7 “Kārtība, kādā Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas rīkojas, identificējot riskus par kukuļošanas gadījumiem” un pielikumu “Ziņojums par identificētajiem riskiem, kas liecina par kukuļdošanas gadījumiem”, kas aizstāj VID 27.05.2014. iekšējos noteikumus Nr.38 “Kārtība, kādā VID amatpersonas rīkojas, identificējot riskus par kukuļošanas gadījumiem”. Iekšējie noteikumi papildināti atbilstoši</p>

				<p>OECD rekomendācijām, kas sniegtas, pamatojoties uz 2015. gada maija vizītes laikā konstatētajiem faktiem attiecībā uz to, kā Latvija īsteno OECD Konvenciju par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskos darījumos. Atbilstoši rekomendācijām iekšējie noteikumi papildināti, ietverot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KL 316. pantā noteikto ārvalstu amatpersonu jēdzienu; - KL XXIV nodaļā noteikto kriminālatbildību par kukuļu piesavināšanos, starpniecību kukuļošanā un kukuļošanu ārvalstu amatpersonai; - materiālus no OECD Kukuļdošanas un korupcijas apzināšanas rokasgrāmatas nodokļu pārbaudēm. Lai uzlabotu izpratni par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu un attīstītu prasmes kukuļošanas atklāšanā, VID kompetento struktūrvienību darbiniekiem ir nodrošinātas šādās mācības: <p>* VAS projekta “Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā”, ko līdzfinansē ES ESF, ietvaros organizētajā mācību modulī “Koruptīvu darbību identificēšana VID veiktajās pārbaudēs kā ēnu ekonomikas mazināšanas instruments” 2017. gadā apmācīti 432 darbinieki;</p> <p>* EK Strukturālo reformu atbalsta programmas ietvaros FM, VAS un TA sadarbībā organizētajā mācību seminārā “Informētība par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju” 2017. gadā piedalījušies 72 VID darbinieki. Mācības paredzētas Latvijas tiesību aizsardzības un kompetentajām iestādēm, lai stiprinātu kapacitāti noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas risku mazināšanai, veicot 3 līmeņu apmācības. Mācības nodrošina Nīderlandes Finanšu informācijas un izmeklēšanas dienesta (FIOD) pārstāvji;</p>
--	--	--	--	---

					<p>* divi VID darbinieki 13.03.-18.03.2016. piedalījās OECD seminārā “Nodokļi un noziegumi”, kurā iekļauta tēma arī par korupcijas un kukuļdošanas noziegumiem.</p> <p>2020. gadā (atbilstoši Latvijas 3. fāzes novērtējuma ziņojumā norādītajām rekomendācijām) aktualizēti VID iekšējie noteikumi “Kārtība, kādā Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas rīkojas, identificējot riskus par kukuļdošanas gadījumiem” un pielikums “Ziņojums par identificētajiem riskiem, kas liecina par kukuļdošanas gadījumiem”.</p> <p>2020. gadā: 1) izstrādāti ārvalstu amatpersonu kukuļdošanas riska kritēriji atbilstoši OECD dokumentā “OECD kukuļdošanas apzināšanas rokasgrāmata nodokļu pārbaudēm” noteiktajām pazīmēm;</p> <p>2) VID izveidots iekšējās kompetences centrs, kurš sniedz sākotnējās konsultācijas korupcijas jautājumos VID amatpersonām, t.sk. saistībā ar iespējamu ārvalstu amatpersonu kukuļdošanu;</p> <p>3) VID nodarbinātie piedalījušiesursos:</p> <p>* NILL un izvairšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas kvalifikācija un izmeklēšana -38 dalībnieki;</p> <p>* Krāpšanās ar pievienotās vērtības nodokli - 22 dalībnieki;</p> <p>* Ēnu ekonomikas izpratne un politikas izstrāde tās mazināšanai - 2 dalībnieki;</p> <p>* Kriptoalūtas izsekošana (padziļināts kurss) - 10 dalībnieki; Naudas atmazgāšanas un kriptoalūtas jautājumi COVID-19 laikā - 12 dalībnieki; Pieredzes apmaiņas seminārs par noziedzīgu nodarījumu apkarošanu, kas saistīti ar kriptoalūtu - 26 dalībnieki;</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>* NILL, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasību praktiskā piemērošana finanšu nozarē - 1 dalībnieks;</p> <p>* NILL un terorisma finansēšanas novēršanas padziļinātais līmenis: Darījumu uzraudzība, monitorings. Darījumu izpēte un analīze. Aizdomīgu darījumu pazīmes.- 3 dalībnieki;</p> <p>* Patiesais labuma guvējs, tā noskaidrošana, izpēte, riski - 1 dalībnieks; Patiesā labuma guvēja noteikšana - 11 dalībnieki;</p> <p>* TA un Eiropas tiesību akadēmijas mācības par krāpšanos ar nodokļiem un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas - 2 dalībnieki;</p> <p>* Tumšā tīmekļa (DARK WEB) tirgus izmeklēšana COVID-19 laikā – 26 dalībnieki, 2 nodarbinātie ieguvuši starptautisko noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas speciālista (CAMS - <i>Certified Anti-Money Laundering Specialist</i>) sertifikātu.</p> <p>4) uzsākts darbs pie mācību "Latvijas un starptautiskajos biznesa darījumos kukuļošanai izmantoto naudas līdzekļu identificēšana VID pārbaudēs" organizēšanas. Mācības plānotas pēc iepirkuma līguma noslēgšanas 2021.gada rudenī.</p> <p>VAS ESF projekta Nr.3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā" ietvaros ir izstrādājusi un īsteno e-kursu "Korupcijas novēršana". Kurša programmas un satura izstrādē piedalījās arī VID speciālisti. Mācības kursā uzsāktas 2021. gada aprīlī un 4 grupās piedalījušies 40 VID nodarbinātie, 20 dalībnieki turpina mācības šajā kursā.</p>
--	--	--	--	--	--

6.4.	Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajā regulējumā par atbalstāmo investīciju projektu apstiprināšanas un īstenošanas kārtību, kā izslēgšanas kritēriju investīciju projektu vērtēšanā nosakot – iepriekš piemērotu atbildību par koruptīviem nodarījumiem.	31.12.2015.	FM	EM, VID	<p>Izpildīts.</p> <p>Lai veicinātu drošu finanšu vadību un ES fondu finansējumu piešķirtu tikai tādām personām, kuras iepriekš nav veikušas prettiesiskas darbības ES fondu projektu īstenošanā, ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda vadības likuma 23. pantā noteikti projektu iesniedzēju izslēgšanas noteikumi, tostarp paredzot, ka sadarbības iestāde noraida projekta iesniegumu, ja uz projekta iesniedzēju, kurš ir fiziskā vai juridiskā persona, attiecināms prokurora priekšraksts par sodu vai tiesas spriedums, kas stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, kur projekta iesniedzējs vai persona, kura ir projekta iesniedzēja valdes vai padomes loceklis vai prokūrists, vai persona, kura ir pilnvarota pārstāvēt projekta iesniedzēju ar filiāli saistītās darbībās ir atzīta par vainīgu: kukuļņemšanā, kukuļdošanā, kukuļa piesavināšanās, starpniecībā kukuļošanā, neatļauta labuma pieņemšanā vai komerciālā uzpirkšanā, kā arī krāpšanā, piesavināšanās vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā.</p>
6.5.	Izstrādāt informatīvu materiālu biedrību un nodibinājumu amatpersonām par likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4. panta 3. un 4. daļas piemērošanu organizāciju, biedrību un nodibinājumu darbībā.	31.12.2015.	FM, VID	KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>VID ir izstrādājis informatīvo materiālu "Par likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta trešās daļas piemērošanu organizāciju, biedrību un nodibinājumu darbībā" (30.12.2015.). Materiāls pastāvīgi ir bijis pieejams VID tīmekļvietnē, kā arī izmantots VID rīkotajos semināros institūcijām par valsts amatpersonas deklarāciju un valsts amatpersonu sarakstu iesniegšanu. Šobrīd dokuments tiek aktualizēts saistībā ar Saeimā 25.10.2018. pieņemtajiem grozījumiem IKNL, kā rezultātā valsts amatpersonām, kuras ieņem</p>

					amatu atbilstoši IKNL 4. panta trešajai daļai, valsts amatpersonu deklarācijas vairs nav jāiesniedz.
3. Apakšmērķis: Mazināt sabiedrības toleranci pret korupciju					
7.	Rīcības virziens: Personu un grupu, kas nepārstāv valsts sektoru, iesaistīšana korupcijas novēršanā un sabiedrības neiecietības pret korupciju un tās radītajiem draudiem veicināšana				
7.1.	Tiesībaizsardzības iestādēm sadarbībā ar uzņēmēju intereses pārstāvošajām organizācijām (dažādās nozarēs) organizēt un iesaistīties informatīvu pasākumu organizēšanā, kas vērsti uz Latvijas uzņēmēju informēšanu par korupcijas (nacionālā un starptautiskā mērogā) negatīvajām sekām, veicinot kompleksu iekšēju pretkorupcijas pasākumu ieviešanu uzņēmumos.	31.12.2015.– 31.12.2020.	KNAB, VID, VP, VRS	NVO	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>KP sadarbībā ar IUB un KNAB ik gadu organizē izglītojošos seminārus iepirkumu speciālistiem un uzņēmējiem 5 – 6 Latvijas pilsētās. Semināru jautājumi ir saistīti ar godīgas konkurences aspektiem publisko iepirkumu procedūrās, konkurences deformēšanas risku noteikšanu un to novēršanas iespējām.</p> <p>2017. gadā IUB sadarbībā ar KP un KNAB organizēja seminārus „Par godīgu uzņēmējdarbību” 5 Latvijas pilsētās un tajos piedalījās vairāk nekā 200 klausītāju.</p> <p>2017. gadā par pretkorupcijas, interešu konflikta novēršanas, publiskās pārvaldes ētikas, iekšējās kontroles un korupcijas risku novēršanas jautājumiem KNAB amatpersonas organizēja un vadīja 16 seminārus par godprātīgu uzņēmējdarbību – izglītojot 402 privātā sektora pārstāvjus.</p> <p>2018. gadā KNAB turpinājis iesākto sadarbību ar KP un IUB, organizējot kopīgu semināru ciklu “Par godīgu uzņēmējdarbību”.</p> <p>Periodā no 2017.-2018. gadam KNAB sadarbībā ar IUB un KP kopā organizēja seminārus 11 Latvijas pilsētās, kopumā izglītojot ap 600 iepirkumu rīkotāju un uzņēmēju (https://www.kp.gov.lv/lv/seminaru-cikls-par-godigu-uznemejdarbibu).</p>

					<p>Iepirkumu speciālistu un uzņēmēju izglītošana kopā ar IUB un KNAB turpinājās atsevišķos semināros un vebināros arī pārējā pārskata periodā no 2019. - 2021. gadam. Piemēram, 2020. gadā kopīga dalība sarunu festivālā "Lampa".</p> <p>Muitas policijas pārvaldes un Finanšu policijas pārvaldes (no 02.01.2018. Nodokļu un muitas policijas) sagatavotajā informācijā plašsaziņas līdzekļiem tiek ievietota atsauce uz pretkrāpšanas kustību "#Atrāpies!". Tas nozīmē, ka ikvienam iedzīvotājam, kurš lasa sagatavoto preses relīzi, ir iespēja uzzināt par šādu kustību un var tai pievienoties vai iegūt sīkāku informāciju, apmeklējot norādīto interneta vietni.</p>
7.2.	Veidot izpratni par korupcijas riskiem un korupcijas negatīvajām sekām uzņēmējdarbībā un veicināt augstāku korporatīvās sociālās atbildības standartu ievērošanu	31.12.2018.	EM	TM, KNAB, NVO	<p>Izpildīts.</p> <p>Kopš 30.05.2014. Latvija ir kļuvusi par OECD konvencijas „Par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos” dalībvalsti. Šī starptautiskā regulējuma mērķis ir sekmēt uz konkurences principiem balstītu starptautisko uzņēmējdarbību, nosakot dalībvalstu pienākumu novērst un izmeklēt ārvalstu amatpersonu kukuļošanu starptautiskajos darījumos un atbildības piemērošanu gan fiziskajām, gan juridiskajām personām. Viena no OECD rekomendācijām Latvijai ir KNAB sadarbībā ar EM turpināt ievērojami paaugstināt informētību privātajā sektorā par ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, ieskaitot uzņēmēju asociācijas un tādus svarīgus sektorus kā mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un valsts uzņēmumus (2009. gada Rekomendācija III).</p> <p>Lai izpildītu šo rekomendāciju KNAB sadarbojas ar EM. Vairākos pasākumos izdalīti KNAB izstrādātie informatīvie bukleti par godprātīgu uzņēmējdarbību. Viens</p>

					no pasākumiem bija forums “Atbalsts uzņēmējiem” 01.12.2016. Smiltēnē, kur izdalīti 40 bukleti, savukārt otrais pasākums bija šāds pats forums 06.12.2016., Jelgavā, kur arī tika izdalīti 40 bukleti. 19.01.2017. Klasteru programmas atklāšanas pasākumā piedalījās KNAB ar prezentāciju un informatīviem izdales materiāliem. Pasākumā piedalījās visi Latvijas klasteri, kuros pārstāvēti dažādi MVU.
7.3.	Informēt sabiedrību par konstatētajiem priekšvēlēšanu aģitācijas kārtības pārkāpumiem politisko organizāciju un to apvienību darbībā, kā arī politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem.	31.12.2015.– 31.12.2020.	KNAB		<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB regulāri informē sabiedrību par konstatētajiem priekšvēlēšanu aģitācijas kārtības pārkāpumiem politisko organizāciju un to apvienību darbībā, kā arī politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, publicējot informāciju tīmekļvietnē un sniedzot informāciju masu medijiem, sagatavojot preses relīzes. Vispārīgā informācija pieejama šeit: https://www.knab.gov.lv/lv/politisko-partiju-finansesana/parbaudes</p>
7.4.	Veikt grozījumus Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumos Nr.281 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem”, pilnveidojot mācību	31.12.2017.	IZM	VISC	<p>Izpildīts.</p> <p>01.09.2020. stājās spēkā MK 03.09.2019. pieņemtie noteikumi Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”, kas cita starpā paredz veicināt skolēnu izpratni par korupciju un celt to spēju, pirmkārt, analizēt tiesiskuma ievērošanu, ētiku un interešu konfliktu dažādos gadījumos, otrkārt, analizēt amatpersonu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju rīcības tiesiskumu un ētiku dažādās situācijās. Novērtēt likumību un nelikumību, atpazīt reāli vai potenciāli koruptīvas situācijas, kā arī atšķirt korupciju no interešu konflikta, politiskās ietekmes,</p>

	priekšmetu "Ekonomika", "Kulturoloģija" un "Ētika" saturu par korupcijas jautājumiem.				lobēšanas un citiem tuvu stāvošiem, bet ne identiskiem fenomeniem. Treškārt, apgūstot tēmu augstākajā līmenī, skolēnam būtu jāspēj analizēt konkrētus lobēšanas, korupcijas, "valsts sagrābšanas/nozagšanas" un tiesiskuma ievērošanas jēdziena lietojumu piemērus dažādās politiskajās vidēs. Argumentēt lobēšanas ietekmi uz sabiedrības, pašvaldības un valsts attīstību.
7.5.	Veikt grozījumus Ministru kabineta 2014.gada 12.augusta noteikumos Nr.468 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem", mācību priekšmeta "Sociālās zinības" programmas saturā pilnveidojot jautājumus par korupciju, skaidrojot korupcijas būtību, cēloņus un sekas, izpausmi un novēršanu.	31.12.2017.	IZM	VISC, KNAB	Izpildīts. 01.09.2020. stājās spēkā MK 27.11.2018. pieņemtie noteikumi Nr. 747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem", kas paredz skolēnu (vecumā līdz 9. klasei) noteiktu spēju attīstīšanu sociālajā un pilsoniskajā mācību jomā, piemēram, salīdzināt cilvēku rīcības morālos un tiesiskos aspektus atbilstoši taisnīguma, godīguma, atbildības un brīvprātības kritērijiem dažādās kultūrās un sabiedrībās. Izprast demokrātiskas sabiedrības un valsts vērtības un demokrātiskus valsts pārvaldes principus. Pamatot savu viedokli par ārējiem un iekšējiem faktoriem, kas var apdraudēt vai vājināt demokrātisku valsti u.c.
7.6.	Lai nostiprinātu iedzīvotāju pārliecību par iespējām risināt jautājumus veselības aprūpes iestādēs,	31.12.2015.	VM, IeM, pašvaldības, TA	-	Izpildīts daļēji. VM sniegusi informāciju, ka ir izstrādājusi "Vadlīnijas korupcijas risku mazināšanai VM ārstniecības iestādēs/kapitālsabiedrībās" (turpmāk – Vadlīnijas) un "Priekšlikumus vadlīniju korupcijas risku mazināšanai VM

	<p>satiksmes uzraudzības jomā un tiesā, neizmantojot prettiesiskus maksājumus šajās jomās nodarbinātajām personām, un lai cilvēki būtu informēti par saviem pienākumiem un tiesībām, izstrādāt un ieviest komunikācijas stratēģiju, vēršot uzmanību uz nodarbināto godprātīgumu, institūciju labu pārvaldību un dažāda veida piedāvājumu (kukuļu, dāvanu, neatļautu labumu) nodarbinātajiem nepieļaujamību.</p>				<p>ārstniecības iestādēs/kapitālsabiedrībās ieviešanai” (turpmāk – Priekšlikumi vadlīniju ieviešanai). Minēto dokumentu 1. punktā, kā uzdevums ir noteikts “Veidot un uzturēt iekšējās kontroles sistēmu ārstniecības iestādēs, kuras ietvaros ir jāveic arī korupcijas risku identificēšana, novērtēšana un preventīvo pasākumu veikšana korupcijas risku minimizēšanai. Kā atsevišķi mērķi izvirzāma caurskatāmas pacientu un pacientu maksājumu plūsmas nodrošināšana un pacientu informēšana par neoficiālo maksājumu nepieļaujamību”. Priekšlikumos vadlīniju ieviešanai ir ierosināts, ka informācijai par neoficiālo maksājumu nepieļaujamību jābūt publiski pieejamai ambulatorā ārstniecības iestādē reģistratūrā, stacionārā – uzņemšanas nodaļā (varbūt arī katrā nodaļā), norādot arī uz KL paredzēto iespējamo kriminālatbildību.</p> <p>Vadlīnijās ir noteikta prasība izveidot klientiem maksimāli pieejamu un saprotamu ziņošanas mehānismu (ārstniecības iestādes vadītājam vai viņa deleģētai personai) par personāla negodprātīgu, neētisku rīcību. Priekšlikumos vadlīniju ieviešanai noteikts, ka informācijai par klienta iespējam ziņot par personāla negodprātīgu, neētisku rīcību jābūt publiski pieejamai ambulatorā ārstniecības iestādē reģistratūrā, stacionārā – uzņemšanas nodaļā (varbūt arī katrā nodaļā), kā arī ārstniecības iestādē ir jānosaka kārtība, kādā iestādē izskata saņemtos iesniegumus. Institūcijas 2015. gadā VM ir sniegušas informāciju par Vadlīniju ieviešanu institūcijās. 2017. gadā ir veiktas pārbaudes lielākajās kapitālsabiedrībās Rīgā par vadlīniju ieviešanu un konstatēts, ka pamatā vadlīnijas ir ieviestas. VM arī atzīmē, ka 2018. gadā veselības jomā strādājošiem ir palielināta darba samaksa un būtiski palielināts sniedzamo</p>
--	---	--	--	--	---

				<p>pakalpojumu apjoms, kas mazina nepieciešamību veikt nelikumīgus maksājumus. Attiecībā uz informatīvas kampaņas īstenošanu komunikācijas stratēģijas ietvaros finanšu līdzekļi šādiem pasākumiem nav paredzēti.</p> <p>Nodrošinot MK 17.10.2017. noteikumu Nr. 630 izpildi, IKS bija jāizveido līdz 31.12.2018.</p> <p>Lai izvērtētu VM institūcijās izveidoto IKS un tās darbību, 2019. gadā tika veiktas pārbaudes uz vietas četās VM padotības iestādēs no desmit, un desmit kapitālsabiedrībās, kurās VM ir kapitāla daļu turētāja no trīspadsmit. Iepazīstoties ar institūcijās izveidoto IKS secināms, ka sistēmas ieviešanai institūcijās izstrādāti iekšējie normatīvie akti – kārtības, noteikumi, procedūras, kurās ir noteikts regulējums konkrētu jautājumu risināšanai un tiek īstenota to ieviešana praksē.</p> <p>IeM informē, ka saistībā ar uzdevuma izpildi daļā, kas piekritīga IeM (satiksmes uzraudzības joma), norādām, ka, lai arī speciāla komunikācijas stratēģija satiksmes uzraudzības jomā nav izstrādāta, pēc būtības šī uzdevuma izpildes mērķis – lai nostiprinātu iedzīvotāju pārliecību par iespējām risināt jautājumus satiksmes uzraudzības jomā, neizmantojot prettiesiskus maksājumus šajās jomās nodarbinātajām personām, un lai cilvēki būtu informēti par saviem pienākumiem un tiesībām, ir sasniegts, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - VP interneta tīmekļvietnē ir pievienota informācija, kā un kur var vērsties, ja ir kādi jautājumi, t.sk., satiksmes uzraudzības jomā; - katru reizi, kad VP pārstāvji sniedz komentārus saistībā ar fiksētiem notikumiem, intervijas laikā tiek aktualizēta informācija: kur personām ir jāvēršas, ja viņu rīcībā ir informācija par iespējams pretlikumīgu (prettiesisku) VP amatpersonu (darbinieku) rīcību;
--	--	--	--	---

					<p>- lai pilnveidotu VP IKS, kas maksimāli ierobežotu korupciju un tās riskus, kā arī, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos VP sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un satiksmes uzraudzības jomā, VP 06.02.2017. ir izdota pavēle Nr. 557 “Par preventīviem pretkorupcijas pasākumiem sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un satiksmes uzraudzības jomā”.</p> <p>Lai identificētu korupcijas tendences un pilnveidotu esošos pretkorupcijas pasākumus VP, 2016. gadā tika izstrādāta aptaujas anketa korupcijas risku izvērtēšanai. Anonīma VP personāla aptauja veikta 2017. gada 1.ceturksnī, saskaņā ar kuras rezultātiem identificēti VP pastāvošie korupcijas riski, un tiek turpināts darbs pie turpmāko preventīvo pasākumu plānu korupcijas risku novēršanai un mazināšanai izstrādes un ieviešanas.</p> <p>Ir izstrādāta rokasgrāmata “Tiesu komunikācijas stratēģijas piemērošana” un apstiprināta ar Tiesu administrācijas 08.12.2020. rīkojumu Nr.1-2/277 “Par rokasgrāmatas apstiprināšanu”.</p>
7.7.	Izstrādāt vadlīnijas vienotu ētikas kodeksu izstrādei veselības aprūpes jomā un izglītības nozarē strādājošajiem.	31.12.2016.	VM, IZM	-	<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>VM informē, ka šobrīd veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem ir izstrādāti savi ētikas kodeksi, kā piemēram, Latvijas ārstu ētikas kodekss, Latvijas farmaceitu ētikas kodekss, Māsu ētikas kodekss, kuros ir noteikti vispārējie principi. Savukārt VM padotības institūcijām (iestādēm un kapitālsabiedrībām) ir izstrādāti/aktualizēti savi Ētikas kodeksi/Darba kārtības noteikumi, kuros ir iekļautas katrai institūcijai specifiskās prasības un principi, tajā skaitā iekļaujot tajos interešu konflikta un korupcijas risku novēršanas jautājumus, kā arī jautājumus par dāvanu vai citu labumu pieņemšanas ierobežojumiem. Vienlaikus atzīmējams, ka veselības</p>

					<p>aprūpes jomā nodarbinātajiem, kuri strādā dažādās ārstniecības iestādēs (ārstu prakses, valsts, pašvaldību iestādes, saimnieciskās darbības veicēji, komercsabiedrības, kas reģistrētas ārstniecības iestāžu reģistrā), VM ieskatā, izstrādāt vadlīnijas vienotu ētikas kodeksu izstrādei nav nepieciešams, jo katra institūcijas dibinātāja pienākums ir nodrošināt institūcijas ētisku darbību.</p> <p>IZM informē, ka uzdevums nav izpildīts. 2018. gada 23. maijā Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības sēdē ar protokolu Nr.4 tika saskaņots skolotāja profesijas standarts. 2018. gada 11. septembrī apstiprināti MK noteikumi Nr. 569 "Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību."</p> <p>Ministrija ir uzsākusi darbu pie vienotu pedagogu profesionālās ētikas principu izstrādes, kuri ir jāpārrunā ar sadarbības un sociālajiem partneriem. IZM ir aicinājusi pagarināt minētā uzdevuma izpildi.</p>
7.8.	Nodrošināt pretkorupcijas tēmai veltītu video mācību materiāla izstrādi skolēnu auditorijai	31.12.2019.	KNAB	VISC	<p>Nav izpildīts.</p> <p>Ņemot vērā, ka iepriekšējos gados finanšu līdzekļi šim mērķim netika atvēlēti, KNAB 2019. gadā lūdza piešķirt papildu finansējumu 11 200 EUR 2019. gadam praktiskuma, videosituācijas 7.-9. klašu grupai, izglītojošu plakātu skolām un infografikas izstrādei. Minētais finansējums netika piešķirts.</p> <p>2022. gadam KNAB budžetā paredzēts finansējums interaktīvas pretkorupcijas spēles izstrādei skolēniem (7.-9. klasei), kas integrējama kompetenču pieejā balstītā izglītības modelī.</p>

					<p>Pasākuma mērķis ir sekmēt konkrētās skolēnu grupas izpratni par korupcijas problemātiku, izpausmi un sekām, kā arī veicināt atbildību par savu, savas ģimenes locekļu un paziņu rīcību dažādās ar korupcijas jautājumiem saistītās situācijās.</p>
7.9.	Nodrošināt pretkorupcijas tēmai veltītu informatīvu materiālu izstrādi skolēnu auditorijai	31.12.2017.	KNAB	-	<p>Nav izpildīts.</p> <p>Skat. uzdevuma Nr.7.8. izpildes statusa aprakstu.</p>
7.10.	Pilnveidot skolotāju zināšanas par korupciju kā sociālu parādību, lai iegūtās zināšanas būtu izmantojamas tālākā skolēnu apmācībā.	31.12.2017.	KNAB	IZM	<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>2015. gadā KNAB pārstāvji piedalījās divos semināros, kuros tika izglītots 31 pedagogs par pretkorupcijas tematikas iekļaušanu mācību procesā, taču no 2018.-2020. gadam šāda veida izglītošanas pasākumi nav veikti. Turpmākajos gados būtu nepieciešams paplašināt izglītojamā pedagogu loku.</p> <p>Nākamajā plānošanas periodā ir plānots celt pedagogu kompetenci par korupciju kā sociālu parādību, aktualizējot korupcijas tēmu skolu jaunatnes informatīvajā telpā, izmantojot mūsdienīgas, atbilstošas metodes un pieejas skolu jaunatnes izglītošanā par korupciju.</p> <p>KNAB sadarbībā ar IZM plāno nodrošināt interaktīvas pretkorupcijas spēles izstrādi skolēniem (7.-9. klase), kas integrējama kompetenču pieejā balstītā izglītības modelī, savukārt IZM un VISC attiecīgi izstrādās metodisku materiālu pedagogiem par interaktīvās pretkorupcijas spēles iekļaušanu mācību procesā, kā arī nodrošinās informatīvus pasākumus reģionos par interaktīvās pretkorupcijas spēli un tās iekļaušanu mācību procesā.</p>

					Minēto pasākumu īstenošana vairo kā pedagogu, tā skolēnu zināšanas par korupciju, tās izpausmēm un radītajām sekām.
7.11.	Izvērtēt iespējas izstrādāt tādu valsts atbalsta mehānismu pētnieciskās žurnālistikas attīstībai Latvijā, kas neapdraudētu tā neatkarību un veicinātu tās pastāvēšanu.	31.12.2018.	KNAB	NEPLP	<p>Izpildīts.</p> <p>KM informējusi, ka kopš 2017. gada darbojas “Mediju atbalsta fonds”, kura ietvaros tiek sniegts atbalsts medijiem sabiedriski nozīmīga satura veidošanai un nacionālās kultūrtelpas latviešu valodā stiprināšanai, atbalstot nekomerciālas, sabiedriski nozīmīgas žurnālistikas radīšanu medijos, kuras uzdevumi ir stiprināt Satversmē noteiktās vērtības, valstisko apziņu, latvisko kultūrtelpu, kritisko domāšanu, veicināt mediju atbildīgumu un kvalitāti, kā arī sabiedrības saliedētību uz latviešu valodas pamata. Minētā finansējuma ietvaros ik gadu no 2017. gada līdz 2021. gadam ir sniegts atbalsts medijiem 1 līdz 1,4 miljonu EUR robežās, bet 2022. gadā Mediju atbalsta fondā pieejamais finansējums ir sasniedzis jau 4,5 miljonus EUR.</p> <p>No pieejamā finansējuma būtiska daļa tiek garantēta tieši analītiskās un pētnieciskās žurnālistikas projektiem. Šādus projektus mediji iesniedz visās Mediju atbalsta fonda programmās. Piemēram, arī reģionālajiem medijiem paredzētajā programmā bieži startē reģionālo mediju analītiskās un pētnieciskās žurnālistikas projekti, jo šādiem projektiem konkursā ir izredzes saņemt vairāk punktus un tādā veidā palielināt izredzes saņemt finansējumu. Respektīvi, analītiskā un pētnieciskā žurnālistika saistās ar lielāku aktualitāti un ilgtspējību, kas ir starp tiem projekta aspektiem, kuri tiek vērtēti Mediju atbalsta fonda konkursu ietvaros.</p> <p>Minētos konkursus administrē Sabiedrības integrācijas fonds, kas nodrošina neatkarīgu un</p>

					profesionālu projektu izvērtēšanu. Ņemot vērā minēto, KM vērtējumā mehānisms pētnieciskās žurnālistikas attīstībai Latvijā, kas neapdraudētu tā neatkarību un veicinātu tās pastāvēšanu, ir izveidots kopš 2017. gada un laika gaitā pilnveidots.
7.12.	Veikt korupcijas risku analīzi Latvijas sporta organizāciju darbībā, izvērtēt to politiku un praktiskos pasākumus cīņā ar korupciju un veikt to efektivitātes un izmantojamības novērtējumu.	31.12.2019.	KNAB	VP, IZM	<p>Nav izpildīts.</p> <p>Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāna 2021.-2025. gadam projektā pretkorupcijas pasākuma formulējums mainīts - Nodrošināt atklātu, caurskatāmu un vienotos kritērijos balstītu valsts finansējuma piešķiršanas procedūru Latvijas sporta organizācijām. Šī pasākuma ietvaros IZM sadarbībā ar KNAB noteikts sagatavot valsts finansējuma piešķiršanas procedūras Latvijas sporta organizācijām izvērtējumu, ietverot tādus aspektus kā 1) Latvijas Nacionālās sporta padomes darbība un loma finansējuma piešķiršanā, 2) finansējuma pretendenta pamatojuma dokumentu saturs un detalizācija, 3) kritēriji lēmuma pieņemšanā par vai pret finansējuma piešķiršanu. Plānots sagatavot un MK iesniegt informatīvo ziņojumu, ietverot priekšlikumus Latvijas sporta organizāciju finansēšanas uzlabošanai.</p>
8.	Rīcības virziens: Trauksmes cēlāju aizsardzības pilnveidošana un sabiedrības informēšana par ziņošanas iespējām konstatēto likumpārkāpumu gadījumos				
8.1.	1) Izstrādāt likumprojektu par ziņotāju par likumpārkāpumiem aizsardzību; 2) Popularizējot ziņošanas mehānismus sabiedrībā, aktivizēt	1) 31.12.2016 2) pastāvīgi 3) 31.12.2019	1) VK 2), 3) KNAB	TM, FM, LM, EM, VM	<p>1) Izpildīts.</p> <p>Trauksmes celšanas likumu izstrādāja darba grupa VKanc vadībā. Tas tika atbalstīts MK 07.03.2017. Trauksmes celšanas likumu Saeima pieņēma 11.10.2018. un stājies spēkā 01.05.2019. Jauns Trauksmes celšanas likums, kas pārņem Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 23. oktobra Direktīvu (ES) 2019/1937 par to</p>

	<p>ziņotājus proaktīvai un reaktīvai rīcībai; 3) Valsts pārvaldes ietvaros nodrošināt kompetentu un politiski neatkarīgu pārskatīšanu, ko izdarījuši iestāžu vadītāji, izskatīšanu.</p>				<p>personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem, stājās spēkā 04.02.2022.</p> <p>Trauksmes celšanas likums aptver gan trauksmes celšanas mehānismu izveidi gan privātajā, gan publiskajā sektorā, gan arī paredz trauksmes cēlēju, kas cita starpā ziņo par likumpārkāpumiem, aizsardzību. 2020. gadā Trauksmes celšanas likums tika papildināts ar atbildību trauksmes celšanas jomā par nelabvēlīgu seku radīšanu trauksmes cēlējam un par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu trauksmes cēlēja ziņojumā.</p> <p>2) Izpildīts.</p> <p>Lai popularizētu trauksmes celšanu sabiedrībā, izveidota tīmekļvietne trauksmescelejs.lv, kur ir pieejams kompetento institūciju katalogs un ir iespējams iesniegt ziņojumu tiešsaistē. VKanc īstenoja divas sabiedrības informēšanas kampaņas par Trauksmes celšanas likumu. 2019. gadā notika kampaņa "Redzi. Dzirdi. Runā", bet 2020. gadā kampaņa "Darbinieks nav nieks". Kampaņu ietvaros tika uzrunāta plaša sabiedrība un izmantoti spilgti, asociatīvi tēli. Kampaņā tika sniegta informācija TV, radio, vizuālu un drukātu materiālu veidā, tostarp pilsētvidē un transportā. Pirmās kampaņas ietvaros arī notika reģionālā tūre, viesojoties Cēsīs, Liepājā, Daugavpilī un Jelgavā.</p> <p>Trauksmes celšana tiek veicināta un skaidrota arī caur gada pārskatiem. Ik gadus VKanc izstrādā gada pārskatus par trauksmes celšanu un trauksmes cēlēju aizsardzību. 2019. gada un 2020. gada pārskatus un plašu statistiku par saņemtajiem ziņojumiem un to izskatīšanas gaitu skat.: https://www.trauksmescelejs.lv/statistika</p> <p>KNAB, pildot likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanas jomā, citstarp pastāvīgi informē sabiedrību par nepieciešamību un iespējām ziņot par tā kompetencē</p>
--	---	--	--	--	--

				<p>esošajiem novērotajiem pārkāpumiem publiskas personas institūcijās. Aicinājums ziņot un nebūt vienaldzīgiem pret novērotajām prettiesiskajām darbībām tiek izplatīts KNAB vadītajos izglītošanas pasākumos, preses relīzēs, informatīvajos bukletos, konkrētai tematikai veltītajos publiskajos pasākumos, KNAB tīmekļvietnē, respektīvi, ir izmantoti visi iespējamie informācijas nodošanas kanāli.</p> <p>KNAB tīmekļvietnē ir izveidota atsevišķa sadaļa “Trauksmes cēlēja ziņojums”, kurā pieejama anketa trauksmes cēlējiem strukturētas informācijas sniegšanai par novērotajiem pārkāpumiem jebkurā publiskas personas institūcijā.</p> <p style="text-align: center;">3) Izpildīts.</p> <p>Balstoties uz iepriekš minēto šī Pamatnostādņu uzdevuma Nr.8.1 izpildes aprakstā, secināms, ka pārskata periodā ir būtiski stiprināts trauksmes celšanas mehānisms Latvijā, tostarp trauksmes cēlēja aizsardzība. Līdz ar to pastāv lielāka varbūtība, ka aizvien biežāk tiks izgaismoti iespējami pārkāpumi (noziedzīgs nodarījums, administratīvs pārkāpums vai cits tiesību normu pārkāpums vai saistošu ētikas vai profesionālo normu pārkāpums) arī institūciju vadības līmeņa darbībā.</p> <p>Šobrīd Trauksmes celšanas likuma, kas stājās spēkā 04.02.2022., 3. pants paredz iespēju trauksmes cēlējam ziņot par pārkāpumiem 22 dažādās jomās, vēršoties ar ziņojumu kādā no kompetentajām institūcijām. Minētā likuma izpratnē kompetentā institūcija ir ikviena publiskas personas institūcija, kas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei ir pilnībā vai daļēji atbildīga par tā jautājuma risināšanu, par kuru ziņo trauksmes cēlējs, tostarp hierarhiski augstāka iestāde, amatpersona vai lēmējainstitūcija, nozares vadošā iestāde (institūcija) vai</p>
--	--	--	--	---

					<p>institūcija, kas īsteno uzraudzību vai kontroli jautājumā, par kuru ziņo trauksmes cēlējs, izmeklēšanas iestāde vai prokuratūra – atbilstoši to kompetencei, ja iespējams pārkāpums ir noziedzīgs nodarījums vai likumpārkāpums. Tādējādi tiek nodrošināta kompetenta un neatkarīga pārkāpumu izskatīšana.</p> <p>Savukārt, ja publiskas personas institūcijā nodarbinātā sūdzības saturs neatbilst Trauksmes celšanas likumā noteiktajām pazīmēm, pastāv iespēja strīdus ar tās vadītāju risināt tiesvedības procesā.</p> <p>Līdzīgi kā citiem publiskajā pārvaldē nodarbinātajiem, arī publiskas personas institūcijas vadītājam atkarībā no pārkāpumu veida ir piemērojama disciplināratbildība, administratīvā atbildība, kā arī kriminālatbildība.</p> <p>Papildus norādāms, ka IKNL 20. pantā ir īpaši izdalīti publiskas personas institūcijas vadītāja pienākumi, par kuru nepildīšanu atbilstoši IKNL 32. pantā noteiktajam valsts amatpersonai ir piemērojama administratīvā atbildība.</p> <p>Tāpat Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 34. pantā noteikta atbildība par administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumu neievērošanu priekšvēlēšanu aģitācijā. Pie likumā noteiktās atbildības saucamas valsts vai atvasinātu publisku personu institūciju vai kapitālsabiedrību, kurās valstij vai atvasinātai publiskai personai pieder kapitāla daļas (akcijas), kā arī kapitālsabiedrību, kurās vienas vai vairāku valsts vai atvasinātu publisku personu kapitālsabiedrībām pieder ošās daļas (akcijas) atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, amatpersonas vai darbinieki, kuri attiecīgo institūciju finanšu līdzekļus vai mantu izlietojuši prettiesiski, pārkāpjot šajā likumā</p>
--	--	--	--	--	--

					noteiktos administratīvo resursu izmantošanas ierobežojumus.
8.2.	(Svītrots ar MK 03.02.2016. rīkojumu Nr. 110)				
8.3.	Noteikt valsts amatpersonām obligātu pienākumu ziņot KNAB visos gadījumos, kad to rīcībā nonākusi informācija, kas pirmšķietami norāda uz koruptīvu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu	29.02.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Saeima 21.01.2021 3. lasījumā pieņēma likumprojektu "Grozījumi likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā"" 150/Lp13, kas stājas spēka 03.02.2021. Līdz ar šiem grozījumiem IKNL 21. panta piektajā daļā noteikts: „(5) Ja valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām vai iespējamām korupcijas gadījumiem, tā informē publiskas personas institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuru. Ja valsts drošības iestādē strādājošai valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, kļūst zināma informācija par interešu konflikta situācijām, tā informē Satversmes aizsardzības biroja direktoru, bet par iespējamām korupcijas gadījumiem - institūcijas vadītāju, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju vai ģenerālprokuru.”</p>
8.4.	Analizēt KL 324.pantu un jaunākās lietas, kurās šī norma par labprātīgu paziņošanu par kukuļdošanu ir tikusi piemērota, lai pārlicinātos, vai šī norma potenciāli var tikt ļaunprātīgi izmantota un nepieciešamības	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB priekšnieks 2015. gadā apstiprināja vienotas vadlīnijas KNAB darbiniekiem par KL 324. panta piemērošanu. Šo vadlīniju mērķis ir mazināt riskus, kas ir saistīti ar KL 324. pantā paredzēto kompetentās amatpersonas pilnvaru apjomu un padarītu KL 324. panta piemērošanu vienveidīgāku un skaidrāku, sekmējot efektīvu KL normu piemērošanu un taisnīgu krimināltiesisko attiecību noregulējumu bez neattaisnotas iejaukšanās personas dzīvē. Izstrādājot šīs vadlīnijas, tika apkopota un analizēta šīs normas piemērošanas prakse.</p>

	gadījumā veikt attiecīgus pasākumus.				
4. Apakšmērķis: Nodrošināt soda par likumpārkāpumiem, kas saistīti ar dienesta ļaunprātībām un uzticētās varas nelikumīgu izmantošanu, neizbēgamību					
9.	Rīcības virziens: Efektīvu, proporcionālu un atturošu administratīvo vai kriminālo sodu par izdarītajiem pārkāpumiem noteikšana.				
9.1.	Izstrādāt informatīvo ziņojumu, izvērtējot iespēju paplašināt KNAB kompetenci attiecībā uz tiesībām izmeklēt koruptīvos noziedzīgos nodarījumus privātajā sektorā.	01.09.2017.	KNAB	-	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>KNAB sagatavoja un iesniedza MK informatīvo ziņojumu "Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja kompetenci attiecībā uz tiesībām izmeklēt koruptīvos noziedzīgos nodarījumus privātajā sektorā". Ziņojums izskatīts MK 04.01.2018. sēdē (TA-2092; Prot. nr.1 40.§).</p> <p>Skat.: http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40437259&mode=mk&date=2018-01-04</p> <p>Atbilstoši MK 04.01.2018. sēdes protokollēmuma (prot. nr.1 40.§) 2. punktam KNAB uzdots atkārtoti izvērtēt iespēju paplašināt KNAB kompetenci attiecībā uz tiesībām izmeklēt koruptīvos noziedzīgos nodarījumus privātajā sektorā un iesniegt MK attiecīgu informatīvo ziņojumu.</p>
9.2.	Izstrādāt likumprojektu, paredzot kriminālatbildību kā par pabeigtu noziedzīgu nodarījumu par kukuļa pieprasīšanu, ko ir izdarījusi valsts amatpersona.	31.12.2015.	TM	KNAB	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>Grozījumi KL pieņemti 08.06.2017. un stājušies spēkā 01.01.2018.</p>

9.3.	Valsts un pašvaldību institūciju darbinieku un iedzīvotāju izglītošana par nepieciešamību ziņot par likumpārkāpumiem iestādēs. Informēšana par liecinieku aizsardzības programmām un to izmantošanas iespējām, informācijas sniedzēju aizsardzību un anonimitātes nodrošināšanu.	pastāvīgi	KNAB, VP	ĢP	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>KNAB, pildot likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanas jomā, citstarp pastāvīgi informē sabiedrību par nepieciešamību un iespējām ziņot par tā kompetencē esošajiem novērotajiem pārkāpumiem publiskas personas institūcijās. Aicinājums ziņot un nebūt vienaldzīgiem pret novērotajām prettiesiskajām darbībām tiek izplatīts KNAB vadītajos izglītošanas pasākumos, preses relizēs, informatīvajos bukletos, KNAB tīmekļvietnē, respektīvi, ir izmantoti visi iespējamie informācijas nodošanas kanāli. KNAB tīmekļvietnē ir izveidota atsevišķa sadaļa “Trauksmes cēlēja ziņojums”, kurā pieejama anketa trauksmes cēlējiem strukturētas informācijas sniegšanai par novērotajiem pārkāpumiem jebkurā publiskas personas institūcijā. Būtisku informatīvu darbu, kas saistīts ar trauksmes celšanu un trauksmes cēlēju aizsardzību veic VKanc. (sk. pasākuma Nr. 8.1. izpildes apraksta 1. un 2. daļu).</p> <p>Tāpat KNAB kā ziņošanas kanālu sabiedrībai piedāvā mobilo lietotni „Ziņo KNAB”, kas ir izveidota kā ērts palīgs ikvienam sabiedrības loceklim, lai vienkāršā, ātrā un ērtā veidā informētu KNAB par iespējamiem interešu konflikta un koruptīviem gadījumiem, politisko partiju finansēšanas pārkāpumiem.</p> <p>VP informē, ka aktīvi darbojas sociālajos tīklos, nodrošinot VP ērtu pieejamību saziņai ar iedzīvotājiem, kā arī sniedzot informāciju plašsaziņas līdzekļiem. Iedzīvotājiem tiek nodrošināta iespēja sniegt ziņas uz VP Iekšējās kontroles biroja anonīmo tālruni, kā arī rakstīt elektroniski vai sniegt informāciju klātienē. VP tīmekļvietnē: www.vp.gov.lv ir sadaļa “Ziņo par noziegumu”, kuras apakšsadaļā “Korupcija” ir skaidrota</p>
------	--	-----------	----------	----	--

					<p>korupcijas būtība un tās izraisītās negatīvās sekas, kā arī norādīti kontakti, kur un kam ziņot par korupcijas gadījumiem, un kur iegūt papildu informāciju par korupcijas jautājumiem.</p> <p>ĢP sniegusi informāciju, ka, nodrošinot minētā uzdevuma izpildi, nepieciešamības gadījumā prokurors var informēt personu par viņai pieejamo aizsardzību, ja ir apdraudēta personas vai viņas ģimenes locekļu drošība.</p>
9.4.	<p>Izvērtēt iespējas noteikt normatīvajos aktos, ka personas, kas ar galīgu spriedumu notiesātas par līdzdalību organizētā noziedzībā, korupciju (noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā vai dienesta ļaunprātībām privātajā sektorā) vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, nevar ieņemt amatus pašvaldību institūcijās, publiskās personas kapitālsabiedrībās.</p>	31.12.2017.	Visas ministrijas	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Pēc ministriju sniegtās informācijas secināms, ka daļa no tām ir veikusi izvērtējumu šī uzdevuma ietvaros, tomēr norāda, ka papildu ierobežojumus personām ieņemt amatus pašvaldību institūcijās, publiskās personas kapitālsabiedrībās neplāno ieviest. Tās šobrīd vadās pēc aktuālā ārējā normatīvā regulējuma, proti, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likuma 31. panta ceturtās daļas 2. un 3. punkts nosaka, ka par valdes vai padomes locekļa kandidātu nedrīkst izvirzīt personu, kura ir bijusi sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas, kā arī personu, kurai, pamatojoties uz kriminālprocesa ietvaros pieņemtu nolēmumu, ir atņemtas tiesības veikt noteiktu vai visu veidu komercdarbību vai citu profesionālo darbību. Tāpat saskaņā ar MK 01.12.2015. noteikumu Nr. 686 “Kārtība, kādā nominē kandidātus valdes un padomes locekļu amatam kapitālsabiedrībās, kurās valstij kā dalībniekam (akcionāram) ir tiesības izvirzīt valdes vai padomes locekļus, un valdes locekļus valsts kapitālsabiedrībās, kurās ir izveidota padome”¹² 4.4.</p>

¹² Noteikumi ir zaudējuši spēku, bet bija aktuāli uz 9.4. uzdevuma ieviešanas dienu, t.i., 31.12.2017.

					<p>punktu¹³ amata kandidātiem jābūt ar labu reputāciju. KNAB, izvērtējot gan tiesu praksi, gan kompetento institūciju viedokļus, secināja, ka, lai noteiktu Pamatnostādņu 9.4. uzdevumā paredzēto ierobežojumu mērķgrupas amatiem, būtu jāgroza virkne ārējo normatīvo aktu, ierobežojot nodarbināto Satversmē garantētās tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Mērķgrupas amati nav pielīdzināmi amatiem valsts dienestā, kur personas atrodas īpašās attiecībās ar valsti, līdz ar to valstij ir pienākums atturēties no tādu tiešu vai netiešu apstākļu radīšanas mērķgrupas amatiem, kas traucētu personām īstenot tās tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos. Turklāt personas noteikto ierobežojumu varētu apstrīdēt tikai konstitucionālajā tiesā, kas nav samērīgs tiesību aizsardzības veids. Kriminālsodu politikas mērķis, cita starpā, ir nodrošināt efektīvu valsts reakciju uz noziedzīgiem nodarījumiem un sekmēt personu tiesisku uzvedību un noziedzīgu nodarījumu novēršanu – no kā secināms, ka jau paša kriminālsoda mērķi ir atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, līdz ar to, izvērtējot tiesībsarga pausto viedokli un Satversmes tiesas praksi, KNAB rodas pamatotas šaubas par iespējamā ierobežojuma atbilstību samērīguma principam, proti, ka ierobežojums būtu piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai un ka nav saudzējošāku līdzekļu</p>
--	--	--	--	--	---

¹³ Ministru kabineta 01.12.2015. noteikumi Nr. 686 zaudējuši spēku 01.01.2020. No 25.01.2020. stājušies spēkā MK noteikumi Nr. 20 “Valdes un padomes locekļu nominēšanas kārtība kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļas pieder valstij vai atvasinātai publiskai personai”, kur 5. punktā saglabāts nosacījums, ka par kapitālsabiedrības padomes vai valdes locekli izvirza personu ar nevainojamu reputāciju.

					<p>legitīmā mērķa sasniegšanai, lai attaisnotu šāda ierobežojuma noteikšanu. Attiecībā uz valsts dienestā esošām personām tiesībsargs ir uzdevis MK pārskatīt visu normatīvo regulējumu, kas paredz absolūtos aizliegumus nodarbinātības jomā sodāmības dēļ.</p>
9.5.	<p>Attīstīt un ieviest nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa metodes koruptīvu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā (noziedzīgi nodarījumi valsts dienestā un dienesta ļaunprātības tautsaimniecībā), ieviešot stratēģisko analīzi un citas nepieciešamās metodes.</p>	31.12.2017.	KNAB	VP	<p>Izpildīts.</p> <p>Sākotnēji MK 2010. gada 9. februāra sēdē (protokols Nr.7-59.§.), izskatot IeM iesniegto informatīvo ziņojumu “Par Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa ieviešanu Latvijas Republikas tiesību aizsardzības iestādēs un valsts drošības iestādēs”, tika nolemts konceptuāli atbalstīt Nacionālā kriminālizlūkošanas modeļa (NKIM) ieviešanu Latvijas Republikas tiesību aizsardzības un valsts drošības iestādēs.</p> <p>Vajadzība pēc NKIM balstīta uz praktiskā tiesību aizsardzības iestāžu sadarbībā iepriekš konstatētām problēmām, kas saistīta ar informācijas apmaiņu saistībā ar konkrētiem noziedzīgiem nodarījumiem. Piemēram, tiesību aizsardzības iestāžu darbu apgrūtināja vienotas, sistēmiskas informācijas par noziedzīgiem nodarījumiem, tos izdarījušām personām, noziedzību ietekmējošiem faktoriem, dinamiku un ietekmi (apdraudējumu) analīzes trūkums. Nebija vienotas analītiskā darba metodikas, kā arī vienoti kritēriji analizējamās kriminālizlūkošanas informācijas iegūšanai, uzglabāšanai, strukturēšanai un apmaiņai starp tiesību aizsardzības iestādēm.</p> <p>MK 2017. gada 24. janvārī apstiprināta instrukcija Nr. 1 “Tiesībaizsardzības iestāžu sadarbības kārtība noziedzības novēršanā un apkarošanā”, kura izstrādāta ar mērķi izveidot nepieciešamo sadarbības mehānismu NKIM darbībai. Latvijas tiesību aizsardzības iestāžu NKIM ir vienota sistēma, kurā koordinēti darbojas noziedzības</p>

					<p>novēršanā un apkarošanā iesaistītās valsts institūcijas un, balstoties uz kriminālizlūkošanas rezultātā iegūtajām zināšanām, pieņem optimālus lēmumus stratēģiskajā, taktiskajā un operatīvajā līmenī par nepieciešamo rīcību noziedzības novēršanai un apkarošanai, kā arī objektīvi definē noziedzības novēršanas un apkarošanas prioritātes.</p> <p>KNAB ir viena no iestādēm, kas ir tiesībsardzības iestāžu vadības darba grupas sastāvā, kā arī pārstāvēta starpinstitūciju ekspertu grupā, ka ir pastāvīgi darbošos operatīvās darbības subjektu un izmeklēšanas iestāžu deleģētu ekspertu darba grupa, kura praktiski realizē nepieciešamās informācijas apmaiņu, nolūkā sekmēt iestādēm noteikto uzdevumu izpildi noziedzības novēršanā un apkarošanā.</p> <p>Šī uzdevuma ietvaros KNAB šobrīd pastāvīgi ikdienas darbā pielieto stratēģiskās/taktiskās analīzes metodes (izvērtējot ziņas par iespējamiem likuma pārkāpumiem, pārbaudot publiski izskanējušo informāciju, sagatavojot korupcijas risku novērtējumus un pārskatus, identificējot potenciālus notikumus un personas, kuriem būtu jāpievērš pastiprināta vērība, apmainoties ar operatīvo informāciju ar citām tiesībsardzības institūcijām). Katru gadu VP vadībā KNAB piedalās analītiska pārskata sagatavošanā par noziedzības tendencēm valstī. KNAB apkopo informāciju par koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem, identificētām konkrētā perioda tendencēm, problēmām, risku jomām un sniedz ieteikumus, ko mainīt un uzlabot.</p>
9.6.	Nodrošināt statistikas datu uzskaiti atbilstoši ESAO Pretkukuļošanas konvencijas darba	31.12.2015., 31.12.2016., 31.12.2017., 31.12.2018.,	KNAB	TM, ĢP	<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB atbilstoši OECD 2015. gada oktobrī pieņemtajai rekomendācijai, kas paredz Latvijai papildus uzskaitīt arī informāciju par izbeigtajiem</p>

	grupas noteiktajam statistikas saturam.	31.12.2019., 31.12.2020.			<p>kriminālprocesiem noilguma dēļ, KNAB pastāvīgi apkopo detalizētu statistiku, kas saistīta ar KNAB izmeklētajiem kriminālprocesiem un tā starptautisko krimināltiesisko sadarbību.</p> <p>Minētā uzdevuma izpildes ietvaros ĢP atbildīgā struktūrvienība atbilstoši savai kompetencei pastāvīgi nodrošina detalizētu statistikas datu ievadīšanu informācijas sistēmā par starptautiskās krimināltiesiskās sadarbības lūgumiem (KSL), kas ir ar ES finansiālu atbalstu speciāli izveidota datu bāze starptautiskās sadarbības lūgumu krimināltiesiskajā sfērā centralizētai un detalizētai uzskaitēi.</p>
9.7.	Veikt analīzi par personas dzimuma lomu un tā iespējamo ietekmi uz koruptīvas rīcības izpausmēm	31.12.2020.	KNAB	-	<p>Nav izpildīts, turpināms.</p> <p>Uzdevums ietverts "Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plānā 2021.-2025. gadam".</p>
9.8.	Izstrādāt koncepciju par iespējamiem risinājumiem, lai nodrošinātu informācijas publiskošanu par amatpersonām piemērotajiem kriminālsodiem, ņemot vērā Fizisko personu datu aizsardzības likumu.	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Nav izpildīts.</p> <p>KNAB ir apkopojis informāciju par tiesu spriedumiem, kas ir stājušies spēkā laikā no 2016. līdz 2020. gadam. KNAB plāno turpināt pastāvīgi sekot līdzi šai informācijai, pēc iespējas ietverot to arī ikgadējos KNAB darbības gada pārskatos, kur minētā informācija būtu pieejama sabiedrībai, vai atsevišķu publiskojamu <i>infogaram</i> veidā. KNAB arī turpmāk apņemas reizi gadā apkopot visus spēkā stājušos spriedumus. Līdz ar to informācija par tiesu spriedumiem, kas ir stājušies spēkā, tiek publiskota nevis uzreiz pēc sprieduma stāšanās spēkā, bet gan kopsavilkuma veidā reizi gadā (bez personas datu publiskošanas), kad KNAB informē par tā kompetencē esošajām lietām, notiesātajām personām un sodiem.</p>

				<p>KNAB 2016. gadā uzrunāja TM un ĢP par iespējām publiskot šāda veida informāciju. Tika saņemts TM viedoklis, ka uzdevums ir svītrojams, jo šāda prakse būtu ieviešama uz visiem noziedzīgu nodarījumu veidiem un visām personām (ne tikai valsts amatpersonām).</p> <p>Uzdevuma izpildes ietvaros KNAB veicis šādas darbības: 1) lai panāktu institūciju vienotu konceptuālu redzējumu par tiesiskām un tehniskām iespējām nodrošināt publiski pieejamu informāciju par amatpersonām piemērotajiem kriminālsodiem, kā arī pārrunātu iespējamās rīcības virzienus, KNAB 20.10.2016. aicināja uz tikšanos klātienē TM pārstāvjus; 2) KNAB lūdza TM viedokli par kriminālsodu publiskošanas problēmjautājumiem, juridiskajiem aspektiem, vienlaikus informējot par KNAB priekšlikumiem; 3) TM sniegusi KNAB viedokli, norādot, ka būtu nepieciešams detalizēts vērtējums ar juridiskiem argumentiem par datu publiskošanas nepieciešamību un samērīgumu ar privātās dzīves aizsardzības ierobežojumiem, vienlaikus nepaužot konceptuālu iebildumu informācijas publiskošanai, ja netiek minēti personu sensitīvie dati. Tomēr TM norādījusi, ka nav pieļaujama informācijas publiskošana tikai KNAB esošo funkciju un cilvēkresursu ietvaros, jo, pieņemot lēmumu par sabiedrības informēšanu, ministrijas skatījumā, ir jānodrošina, ka sabiedrība tiek informēta par visiem piemērotajiem sodiem, uzskatot, ka pretējā gadījumā informēšanas mērķis netiek sasniegts. KNAB kompetencē nav nodrošināt vai koordinēt sabiedrības informēšanu par visiem (arī citu institūciju) piemērotajiem kriminālsodiem, tādēļ, lai izpildītu pamatnostādņu 9.8. uzdevumā ietvertos sasniedzamo pamatmērķi, KNAB savas kompetences ietvaros savu esošo finanšu un cilvēkresursu</p>
--	--	--	--	--

					<p>ietvaros seko līdzī informācijai par tiesas spriedumiem un prokurora priekšrakstiem par sodu, kas stājušies spēkā KNAB uzsāktajās krimināllietās, otrkārt, reizi gadā apkopo visus spēkā stājušos spriedumus, publiskojot tos kopsavilkuma veidā KNAB darbības gada pārskatā, kur tas informē par tā kompetencē esošajām lietām, notiesātajām personām un sodiem.</p>
9.9.	<p>Lai stiprinātu valsts pretkorupcijas politikas kapacitāti nodokļu un robežkontroles jomā, jāizvērtē valsts nodokļu pārvaldes un nodokļu revīzijas iestāžu personāla atbilstība un speciālās zināšanas, un jānodrošina atbilstoši budžeta resursi to nodokļu iestāžu darbinieku apmācībai, kuri specializējušies pārrobežu sadarbībā saistībā ar krāpšanu nodokļu jomā un nodokļu apiešanu, un jāievieš stingri pretkorupcijas pasākumi.</p>	31.12.2017.	FM, VAS	VID	<p>Izpildīts.</p> <p>VAS sniegusi informāciju par specializēto mācību norisi: 18.09.2017.-31.12.2018. Pamatmodulis "Pārrobežu sadarbība korupcijas novēršanā un ēnu ekonomikas mazināšanā" (kopējais ilgums 32 akad. st.). Pārstāvētas šādas institūcijas: VID, VRS, VP, KNAB, IDB, Latvijas Republikas Prokuratūra. Izsniegti sertifikāti līdz 01.07.2018.: 240</p> <p>31.05.2017.-16.06.2017. Specializētās mācības "Operatīvā eksperimenta veikšanas tiesiskie aspekti, īstenojot vairāku valstu kopīgu sadarbību" (8 akad. st.). Apmācītajiem izsniegto sertifikātu skaits - 94.</p> <p>17.11.2017. Specializētās mācības "Seminārs par starptautiskās sadarbības jautājumiem noziedzības apkarošanas jomā" (7 akad. st.). Apmācītajiem izsniegto sertifikātu skaits - 61.</p> <p>FM informē, ka 2017. gada ietvaros VID nodarbinātie, t.sk. Muitas policijas pārvaldes un Finanšu policijas pārvaldes darbinieki aktīvi piedalījās Eiropas Sociālā fonda projekta "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā " VAS organizētajos mācību pasākumos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pieeja naudas atmazgāšanas novēršanai un apkarošanai – 18 darbinieki;

					<ul style="list-style-type: none"> - Preventīvie rīki krāpšanas apkarošanai un nacionālās stratēģijas ieviešanai – 21 darbinieki; - Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana: "1.starpinstitūciju projekts" (2.līmenis) – 16 darbinieki; - Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana: "2.starpinstitūciju projekts" (3.līmenis) – 24 darbinieki; - Starptautiskās sadarbības jautājumi noziedzības apkarošanas jomā – 23 darbinieki; - Tiesību aizsardzības iestāžu pārrobežu sadarbības (ēnu ekonomikas un korupcijas mazināšanas jomā) raksturojums un tiesiskais regulējums – 36 darbinieki; - Transnacionālo noziedzīgo nodarījumu tautsaimniecības jomā un valsts institūciju dienestā modus operandi – 37 darbinieki.
9.10.	Sagatavot priekšlikumus Kriminālprocesa likuma grozījumiem par fiziskajām personām ekvivalentu drošības līdzekļu ieviešanu arī tajās situācijās, kad tiek piemēroti KL paredzētie piespiedu ietekmēšanas līdzekļi attiecībā uz juridiskajām personām.	31.12.2015.	TM, KNAB	-	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>TM Pastāvīgajā KPL darba grupā ir izstrādāts regulējums attiecībā uz juridisko personu nodrošinājuma līdzekļiem, kas iekļauts likumprojektā "Grozījumi Kriminālprocesa likumā" un izsludināts 26.08.2021. Valsts sekretāru sanāsmē (VSS-814). Likumprojekts ir sagatavots ar mērķi pilnveidot kriminālprocesuālo regulējumu attiecībā uz procesu par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu juridiskajai personai, nosakot jaunu procesuālo sankciju veidu – nodrošinājuma līdzekļi juridiskajai personai. Ar grozījumiem paredzēts noteikt trīs veidu nodrošinājuma līdzekļus, kā arī paplašināt iespēju piemērot piespiedu naudu juridiskajām personām gadījumos, ja piemērotie nodrošinājuma līdzekļi netiek ievēroti. Likumprojekts atbalstīts Saeimas pirmajā lasījumā 24.02.2022.</p>
10.	Rīcības virziens: Ārvalstu un starptautisko organizāciju amatpersonu kukuļošanas novēršana un apkarošana				

10.1.	<p>Nodrošināt Latvijas atbilstības ESAO 1997.gada 21.novembra konvencijai "Par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos" novērtēšanu (1., 2. un 3.fāze)</p>	<p>31.12.2015.(2.fāze), 31.12.2017.(3.fāze)</p>	<p>TM</p>	<p>KNAB, ĢP, FM, ĀM</p>	<p>Izpildīts daļēji, izpilde turpināma.</p> <p>Latvijas 2. fāzes ziņojumu OECD WGB apstiprināja 14.10.2015.</p> <p>Latvijas 3. fāzes ziņojumu OECD WGB apstiprināja 10.10.2019.</p> <p>OECD WGB 15.10.2021. apstiprināja Latvijas sniegto 2 gadu rakstisko atskaiti par panākto progresu 3. fāzes ziņojumā iekļauto rekomendāciju izpildē. Secināts, ka no 44 rekomendācijām Latvija pilnībā izpildījusi 16 rekomendācijas, daļēji – 19, bet nav izpildījusi 9 rekomendācijas. OECD WGB atzinusi būtisku Latvijas progresu 3. fāzes novērtējuma rekomendāciju izpildē, sasniedzot un demonstrējot acīmredzamus rezultātus ārvalstu amatpersonu kukuļošanas kriminālietu sekmīgā izmeklēšanā un tālākā virzībā.</p> <p>OECD WGB atzinīgi novērtējusi, ka KNAB pirmoreiz iestādes vēsturē sekmīgi izmeklējis un rosinājis uzsākt kriminālvajāšanu divās krimināllietās par ārvalstu amatpersonu iespējamu kukuļošanu, tādējādi apliecinot spējas sekmīgi izmeklēt ne tikai nacionālus, bet arī pārrobežu kukuļošanas gadījumus.</p> <p>OECD WGB atzinību paudusi KNAB proaktīvajai pieejai ārvalstu amatpersonu kukuļošanas gadījumu atklāšanā, piesaistot papildu cilvēkresursus, t.sk. analītiķus, kuru pamatuzdevums ir atklāt un sniegt atbalstu koruptīvu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā, kā arī organizējot un piedaloties apmācībās, kas vērstas uz korupcijas un naudas atmazgāšanas izmeklēšanu.</p> <p>Lai arī atzinīgi novērtēta KNAB sadarbība ārvalstu amatpersonu kukuļošanas un ar to saistīto noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas noziegumu izmeklēšanā ar citām iestādēm, tostarp FID, vienlaikus OECD WGB paudis</p>
-------	---	---	-----------	-------------------------	---

					bažas, ka līdz šim neviena finanšu iestāde Latvijā nav saukta pie kriminālatbildības par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, kā arī norāda uz notiesājošu spriedumu trūkumu par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu.
10.2.	Nodrošināt Latvijas tiesību aktu un prakses atbilstību Latvijas Sākotnējā memorandā iekļautajiem ESAO noteiktajiem juridiskajiem instrumentiem pretkorupcijas jomā.	31.12.2020.	TM	KNAB, FM, ĀM, ĢP	<p>Izpildīts.</p> <p>01.07.2016. Latvija kļuva par OECD dalībvalsti. Sarunas par pievienošanos organizācijai tika uzsāktas 2013. gadā saskaņā ar OECD apstiprināto Sākotnējo memorandu. Tajā tika noteikts Latvijas pievienošanās plāns organizācijai, t.sk. iestāšanās nosacījumi, procedūras, kā arī OECD komitejas un darba grupas, kuras veica izvērtējumu par Latvijas gatavību un spēju ieviest OECD saistošos standartus (konvencijas, lēmumus un rekomendācijas), kā arī izvērtēja Latvijas politiku un to ieviešanas prakses atbilstību OECD labākajai praksei. Izvērtējumu pretkorupcijas jomā veica OECD Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupa. Tehniskais izvērtējuma process tika noslēgts 18.04.2016., saņemot pēdējo no komiteju formālajiem atzinumiem. 11.05.2016. OECD dalībvalstis vienbalsīgi uzaicināja Latviju pievienoties organizācijai.</p>
11.	Rīcības virziens: Atbildības piemērošana par īpašuma izšķērdēšanu, piesavināšanos vai citu līdzīgu valsts amatpersonas nelikumīgu rīcību ar īpašumu				
11.1.	Izstrādāt konceptuālo ziņojumu par ANO rekomendāciju izpildi, atspoguļojot tajā to, cik lielā mērā Saeimā pieņemtie grozījumi KL pilnveido kriminālatbildību valsts	31.12.2016.	KNAB	TM, IeM, VK	<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB sagatavojis informatīvo ziņojumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas pamatnostādņēs 2015.-2020. gadam ietvertā uzdevuma Nr.11.1 izpildi (08.05.2017. MK reģ.nr. 2017-TA-840). Tajā iekļauta informācija par ANO rekomendāciju izpildi, atspoguļojot atbilstību ANO Pretkorupcijas konvencijai un secinot, ka Saeimas pieņemtie grozījumi likuma "Par Krimināllikuma</p>

	amatpersonām par iestādes mantas, finanšu līdzekļu vai citu resursu, ko viņas pārvalda, izšķērdēšanu, piesavināšanos vai izlietošanu neatbilstoši mērķim vai citu līdzīgu valsts amatpersonas rīcību ar īpašumu, neatkarīgi no tā, vai atbildības piemērošanas priekšnosacījums ir vai nav "būtisks kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas interesēm", tādējādi atspoguļojot atbilstību ANO pretkorupcijas konvencijai.				spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 23. pantā novērsuši neskaidrības, kas pastāvēja, definējot tādu noziedzīgu nodarījumu kaitīgās sekas kā būtisks kaitējums.
11.2.	Izvērtēt noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā pārkāpumu sastāvus, par ko ir paredzēta atbildība KL, lai izdarītu secinājumus, vai ir iespējams piemērot atbildību par nelikumīgu materiālā	31.12.2017.	TM	KNAB	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>TM skatījumā, šī uzdevuma izpildi ir nepieciešams skatīt kopā ar KNAB uzdevumu Nr. 11.4. "Izvērtēt iespējamo grozījumu veikšanu KL un cita veida līdzekļu piemērošanu, lai par noziedzīgu nodarījumu atzītu tīši veiktu darbību – nelikumīgu materiālā stāvokļa uzlabošanas, tas ir, valsts amatpersonas īpašumu ievērojamu palielināšanos, ko valsts amatpersona nespēj pamatot ar tās likumīgajiem ienākumiem."</p>

	<p>stāvokļa uzlabošanas (illicit enrichment), tas ir, valsts amatpersonas īpašumu ievērojamu palielināšanos, ko valsts amatpersona nespēj pamatot ar tās likumīgajiem ienākumiem, un, ja nepieciešams, sniegt priekšlikumus likuma grozījumiem.</p>				<p>Saskaņā ar KL 1. pantu pie kriminālatbildības ir saucama tikai tāda persona, kura ir ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarījusi KL paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Ņemot vērā to, ka KL nav paredzēts noziedzīgā nodarījuma sastāvs par nelikumīgu materiālā stāvokļa uzlabošanu, ko valsts amatpersona nespēj pamatot ar tās likumīgajiem ienākumiem, persona nevar tikt saukta pie kriminālatbildības par šādu nodarījumu.</p> <p>TM krimināltiesību ekspertu ieskatā, gadījumos, kad tiek konstatēta valsts amatpersonas nelikumīga materiālā stāvokļa uzlabošanās (illicit enrichment), tas ir, valsts amatpersonas īpašumu ievērojama palielināšanās, ko valsts amatpersona nespēj pamatot ar tās likumīgajiem ienākumiem, var izvērtēt iespēju personas saukšanai pie kriminālatbildības par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, ievērojot nodarījuma faktiskās pazīmes un to atbilstību KL 195. pantā ietvertā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm.</p> <p>Turklāt 01.08.2017. stājās spēkā grozījumi KL un KPL, ar kuriem ieviesta paplašinātā noziedzīgi iegūtas mantas konfiskācija un paredzēts personas pienākums pierādīt mantas izcelsmes likumību gadījumos, kad procesa virzītājs uzskata, ka ir pamats atzīt mantu par noziedzīgi iegūtu, kā arī ieviests jauns pierādīšanas standarts attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi, proti, "iespējamības pārsvars", kas paredz to, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme.</p>
--	---	--	--	--	---

11.3.	<p>Nodrošināt un stiprināt iekšējās kontroles pasākumus valsts un pašvaldību autotransporta izmantošanas noteikumu ievērošanas uzraudzībai; izvērtēt veikto kontroles pasākumu rezultātus, novēršot dienesta autotransporta izmantošanas personīgām vajadzībām iespējas.</p>	31.12.2015.	Visas valsts institūcijas un pašvaldības	FM, KNAB	<p style="text-align: center;">Izpildīts daļēji.</p> <p>Institūciju sniegtā informācija ļauj secināt, ka pārskata periodā ir panākts nozīmīgs progress valsts un pašvaldību iestāžu izpratnē par dienesta autotransporta izmantošanas nosacījumiem un principiem, kas noteikti Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.² pantā (Autotransporta izmantošanas noteikumi). Turklāt minētā likuma panta piektajā daļā ir noteikts arī pienākums publiskai personai vai publiskas personas institūcijai izdot normatīvo aktu par autotransporta izmantošanas kārtību, nosakot arī to personu loku, kuras atbilstoši šā panta noteikumiem drīkst lietot attiecīgo autotransportu.</p> <p>KNAB atbilstoši IKNL noteiktajai kompetencei veic administratīvā pārkāpuma procesu par IKNL valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu, tostarp par IKNL 18. pantā noteiktā ierobežojuma rīkoties ar publiskas personas institūcijas mantu pārkāpumiem.</p> <p>KNAB tīmekļvietnē pastāvīgi publicētā un aktualizētā informācija par valsts amatpersonu darbībā konstatētajiem IKNL pārkāpumiem (skat. https://www.knab.gov.lv/lv/administrativie-parkapumi) norāda uz aizvien aktuāliem riskiem publiskas personas institūcijās, kas saistīti ar dienesta transportlīdzekļu izmantošanu nodarbināto privātajām vajadzībām, pārkāpjot ne tikai Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5.² panta otrajā daļā noteiktos publiskas personas autotransporta izmantošanas noteikumus, bet arī iestādes iekšējos noteikumus.</p> <p>KNAB vērtējumā pastāvošais normatīvā regulējuma ietvars ir pietiekams, lai regulētu un novērstu valsts un</p>
-------	--	-------------	--	----------	--

					<p>pašvaldību dienesta autotransporta izmantošanu amatpersonu/ darbinieku personīgām vajadzībām. Tomēr aizvien noteicošais elements šāda rakstura pārkāpumu novēršanā ir katras institūcijas vadītāja attieksme, izpratne, morāles un ētikas vērtības, kas atspoguļojas iestādes vispārējā darba organizācijā. Attiecīgi tas nosaka arī katrā institūcijā īstenotos pasākumus finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanai, tostarp autotransporta izmantošanas kontrolei attiecībā uz automašīnu nobraukumu, maršrutiem un degvielas patēriņu.</p> <p>Nākamajos gados KNAB turpinās izglītojošo darbu, lai veicinātu publiskās pārvaldes amatpersonu izpratni par iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēmu kā efektīvu un jēgpilnu mehānismu korupcijas un interešu konflikta risku mazināšanai publiskas personas institūcijās, nodrošinot korupcijas risku vadību, pretkorupcijas pasākumu plānošanu un izpildes uzraudzību.</p>
11.4.	Izvērtēt iespējamo grozījumu veikšanu KL un cita veida līdzekļu piemērošanu, lai par noziedzīgu nodarījumu atzītu tīši veiktu darbību – nelikumīgu materiālā stāvokļa uzlabošanu, tas ir, valsts amatpersonas īpašumu ievērojamu palielināšanos, ko valsts amatpersona nespēj pamatot ar tās	31.12.2018.	KNAB	-	<p style="text-align: center;">Izpildīts. Skat. pasākuma Nr.11.2. izpildes aprakstu.</p>

	likumīgajiem ienākumiem.				
12.	Rīcības virziens: Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana un noziedzīgi iegūtu līdzekļu atgūšanas iespēju veicināšana				
12.1.	Izvērtēt nepieciešamību veikt grozījumus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā, kas paredz, ka informācija par darījumiem vai kontiem, kurus ir identificējušas KPL noteiktās pirmstiesas izmeklēšanas iestādes, veicot operatīvo darbību vai speciālās izmeklēšanas darbības, ir pietiekošs pamats Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā 51. pantā un citur likumā noteikto tiesību realizēšanai – dot rīkojumu likuma subjektam apturēt	31.12.2016.	FM, TM, IEM	KD, KNAB	<p>Izpildīts.</p> <p>Savas kompetences ietvaros IeM ir izvērtējusi grozījumu izdarīšanas nepieciešamību Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā, kā rezultātā secināts, ka IeM padotībā esošo iestāžu noteikto uzdevumu izpildei grozījumu izdarīšana iepriekš minētajā likumā nav nepieciešama, līdz ar ko IeM nav konkrēti priekšlikumi grozījumiem šīs jomas normatīvajos aktos. Arī FID šādu nepieciešamību grozījumu veikšanai nesaskata, jo FID ir iespējams izdot rīkojumu par līdzekļu iesaldēšanu, pamatojoties uz FID rīcībā esošo informāciju. Informācija, kas uz to norāda un tās pietiekamība ir vērtējama katrā gadījumā individuāli, bet tā var būt iegūta arī speciālo izmeklēšanas darbību vai operatīvās darbības pasākumu laikā, ja attiecīgā iestāde nodod to FID rīcībā. Vienlaikus šai informācijai ir jārada pamatotas aizdomas, ka notiek vai ir veikts noziedzīgs nodarījums, tai skaitā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija, terorisma, proliferācijas finansēšana vai šo noziedzīgo nodarījumu mēģinājums.</p>

	darījumu vai noteikta veida debeta operācijas klienta kontā.				
12.2.	Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, kā tiesību aizsardzības iestādēm nodrošināt, lai paātrinātā veidā pamatotu aizdomu gadījumā iegūtu informāciju un apturētu darījumu veikšanu vai noteikta veida debeta operācijas fizisku un juridisku personu kontā kredītiestādē.	31.12.2016.	KNAB, IeM, TM	KD	<p style="text-align: center;">Izpildīts.</p> <p>IeM savas kompetences ietvaros ir izvērtējusi grozījumu izdarīšanas nepieciešamību Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā, kā rezultātā secināts, ka IeM padotībā esošo iestāžu noteikto uzdevumu izpildei grozījumu izdarīšana iepriekš minētajā likumā nav nepieciešama.</p> <p>FM informējusi, ka jautājums tiks caurskatīts un nepieciešamības gadījumā iekļauts tuvākajos pasākumos, kuri saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomu.</p> <p>Ar grozījumiem Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā, kas stājās spēkā 09.05.2018. tika veikti grozījumi 56. un 57. pantā, turpmāk nosakot, ka FID sniedz informāciju pēc operatīvās darbības subjektu, pirmstiesas izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras pieprasījuma operatīvās darbības procesā vai kriminālprocesā bez ģenerālprokurora vai īpaši pilnvarotu prokuroru no likumības un pamatotības viedokļa izvērtēta akcepta. Atteikšanās no ģenerālprokurora vai īpaši pilnvarotu prokuroru akcepta bija nepieciešama, lai nodrošinātu efektīvāku informācijas apmaiņu attiecībā uz noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanu. Tādējādi ir panākts ātrāks veids, kādā izmeklēšanas iestāde vai operatīvās darbības subjekts vai prokuratūra var iegūt FID rīcībā esošo informāciju operatīvās darbības procesā vai kriminālprocesā.</p>

13.	Rīcības virziens: Preventīvo pretkorupcijas organizāciju efektīva darbība un neatkarības nodrošināšana, t.sk. paplašinot un izplatot zināšanas par korupcijas novēršanu				
13.1.	Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā, precizējot KNAB kompetenci korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā.	31.12.2015.	VKanc, TM, KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Noregulētas KNAB amatpersonas tiesības atbilstoši tās kompetencei veikt administratīvā pārkāpuma procesu par administratīvajiem pārkāpumiem, kuru izskatīšana saskaņā ar likumu ir piekritīga KNAB;</p> <p>Noregulētas situācijas, kad KNAB amatpersona ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu, bet konkrēta soda piemērošana pārkāpuma mazsvarīguma vai seku neesamības dēļ nav lietderīga, proti, KNAB amatpersonai var izteikt aizrādījumu, neierosinot disciplinārlietu vai pieņemot lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu.</p> <p><i>Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā 07.12.2017. likums/LV, 253, 20.12.2017./Stājas spēkā 03.01.2018.</i></p> <p>Paplašināts Likumā ietvertais deleģējums Ministru kabinetam nosakot, ka komisijas (KNAB priekšnieka atbrīvošanai no amata) izveides, darbības un lēmumu pieņemšanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Tādējādi izpildītas OECD WGB otrās novērtējuma fāzes ziņojumā par Latvijas atbilstību OECD 1997. gada 21. novembra Konvencijai par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos viena no izteiktajām rekomendācijām, proti, rekomendācija nr. 10 (b) apakšpunkts (i) un (ii), attiecībā uz KNAB spējām un neatkarību, veikt grozījumus precizējot ar likumu noteikto pamatu KNAB priekšnieka atstādināšanai no amata un konkretizējot atstādināšanas no amata komisijas sastāvu.</p>

				<p><i>Grozījums Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā 02.02.2017. likums/LV, 30, 08.02.2017./Stājas spēkā 22.02.2017.</i></p> <p>Veikts precizējums KNAB priekšnieka amata pretendentiem noteiktajās obligātajās prasībās, proti, nosakot, ka par KNAB priekšnieka amata pretendentu var izvirzīt personu, kura ieguvusi augstāko profesionālo vai akadēmisko izglītību (izņemot pirmā līmeņa profesionālo izglītību) un jurista kvalifikāciju, uzkrājusi amatam atbilstošu darba pieredzi un pieredzi vadošā amatā publiskajā pārvaldē vai tiesību aizsardzības jomā. Līdz ar to kā obligāts nosacījums netiek saglabāta iepriekš noteiktā prasība pēc triju gadu pieredzes vadošā amatā publiskajā pārvaldē vai tiesību aizsardzības jomā.</p> <p><i>Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā 10.03.2016. likums/LV, 57, 22.03.2016./Stājas spēkā 05.04.2016.</i></p> <p>Pilnveidota KNAB priekšnieka atbrīvošanas no amata procedūra, precizējot atbrīvošanas tiesiskos pamatus, komisijas izveidošanas nosacījumus KNAB priekšnieka atbrīvošanai, kā arī noteikts, ka Biroja priekšnieka atbrīvošana ir iespējama tikai ar pamatotiem iemesliem un komisijas atļauju.</p> <p>Noteikts KNAB priekšnieka pilnvaru termiņš – ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.</p> <p>Precizēts regulējums attiecībā uz Ministru prezidenta pārraudzības apjomu, nosakot, ka Ministru kabinets institucionālo pārraudzību īsteno ar Ministru prezidenta starpniecību. Pārraudzība ietver Ministru prezidenta tiesības pārbaudīt KNAB priekšnieka pieņemto pārvaldes</p>
--	--	--	--	---

					<p>lēmumu tiesiskumu un atcelt prettiesiskus lēmumus, kā arī, konstatējot prettiesisku bezdarbību, dot rīkojumu pieņemt lēmumu attiecībā uz gadījumiem, kas neapdraud neatkarīgu un objektīvu KNAB funkciju īstenošanu.</p> <p>Ietverts regulējums par KNAB sabiedriski konsultatīvās padomes izveidošanu un darbības mērķiem.</p>
13.2.	<p>Izstrādāt priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, lai attīstītu centrālās pretkorupcijas iestādes specializāciju tādu noziedzīgu nodarījumu valsts dienestā un dienesta ļaunprātību tautsaimniecībā izmeklēšanā, kas kaitē valsts politiskajām un ekonomiskajām interesēm, kā arī apdraud valsts ekonomikas stabilitāti.</p>	31.12.2016.	KNAB	IeM	<p>Izpildīts daļēji, nav aktuāls.</p> <p>KNAB, veicot aktuālās situācijas izpēti, secinājis, ka papildu normatīvo aktu grozījumi šobrīd nav nepieciešami, jo tiesiskais ietvars jau šobrīd neliedz vai neierobežo KNAB noziedzīgu nodarījumu valsts dienestā un dienesta ļaunprātību tautsaimniecībā izmeklēšanu, kas kaitē valsts politiskajām un ekonomiskajām interesēm.</p>

13.3.	Plānot un nodrošināt kontrolējošo institūciju personāla apmācības, kas nepieciešamas darba pienākumu veikšanai korupcijas novēršanas, apkarošanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā.	31.12.2015.– 31.12.2020.	VAS, Vkanc	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija, KNAB, PVD, VDI, VI, VID, VMD, VP, VRS u.c.	Izpildīts. VAS īsteno ESF projektu Nr.3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā", kā ietvaros tiek īstenotas mācības pretkorupcijas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā. Pēc institūciju sniegtās informācijas, secināms, ka kontrolējošās institūcijas pastāvīgi veic sava personāla apmācības par specifiskiem profesionālās jomas jautājumiem, kuru pārzināšana ir būtiska darba pienākumu veikšanai korupcijas novēršanai, apkarošanai un ēnu ekonomikas mazināšanai.
13.4.	Nodrošināt speciālās apmācību programmas KNAB darbiniekiem atbilstoši ANO Pretkorupcijas konvencijas 60. panta pirmajā daļā noteiktajam.	31.12.2015.– 31.12.2020.	KNAB	-	Izpildīts. ESF līdzfinansētajā projektā Nr.3.4.2.0/15/I/002 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā" laika posmā no 2017. gada septembra līdz 2018. gada decembrim KNAB darbinieki apmeklējuši mācības pamatmodulī "Pārrobežu sadarbība korupcijas novēršanā un ēnu ekonomikas mazināšanā".
5. Apakšmērķis: Ierobežot naudas varu politikā					
14.	Rīcības virziens: Politisko organizāciju finansēšanas atklātuma nodrošināšana un naudas lomas politikā mazināšana				
14.1.	Izvērtēt politisko partiju un politisko organizāciju finansēšanas sistēmas darbību pēc grozījumiem Politisko organizāciju (partiju)	31.12.2016.	KNAB	-	Izpildīts daļēji. Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma grozījumu izstrādes gaitā, kas Saeimā ir pieņemti 26.10.2017., ir sniegti priekšlikumi mazo ziedojumu atbalstam, kas neguva Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas locekļu atbalstu. Ir ietverts priekšlikums par 30%

	<p>finansēšanas likumā par valsts budžeta finansējuma piešķiršanu politiskajām organizācijām (partijām), kā arī izstrādāt priekšlikumus, lai nodrošinātu partiju darbību starpvēlēšanu periodos, mazinātu partiju atkarību no lieliem ziedojumiem, kā arī veicinātu nelielu ziedojumu piesaisti.</p>				<p>sliexsni no ienākumiem, cik persona var ziedot vienai politiskajai partijai viena kalendārā gada laikā.</p> <p>KNAB ir piedalījies TM darba grupā par valsts budžeta finansējuma palielinājuma iespējām partijām (MP 22.01.2018. rezolūciju Nr. 12/2017-JUR-198). Darba grupa sagatavoja atzinumu "Atzinums par valsts budžeta finansējuma iespējamo palielinājumu politiskajām organizācijām", kurš atbalstīts MK 12.02.2019. (prot. Nr.7, 28.§) un nosūtīts Saeimai. Minētajā atzinumā ietverts arī KNAB piedāvātais valsts finansējuma politiskajām partijām piešķiršanas modelis. Proti, KNAB piedāvāja, ja politiskā partija Saeimas vēlēšanās ir saņēmusi virs 2% balsu, bet zem 5%, tad tā katru gadu saņems 3 EUR par katru derīgu zīmi; ja virs 5%, bet zem 10%, – 2 EUR; bet virs 10% – 1 EUR. Politisko partiju valsts atbalsta apjomu proporcionāli samazina atbilstoši vēlēšanās saņemto balsu skaitam (palielinoties vēlēšanās saņemto balsu skaitam, nedaudz samazinās valsts finansējuma apmērs par katru saņemto balsi). Papildu finansējums partijām par partijas darbā iesaistīto biedru skaitu - 10 EUR par katru biedru. Attiecīgi KNAB norādīja, ka tā piedāvātais modelis nodrošinās vienmērīgāku finansējuma palielināšanu, kā arī neļaus dominējošām partijām iegūt nesamērīgas priekšrocības; un atbalstīs partijas, kuras ieguvušas mazāk balsu. Minētais modelis netika ietverts grozījumu Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā, kas stājās spēkā 01.01.2020., izstrādē.</p>
14.2.	<p>Nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, efektīvizējot atbildības piemērošanas</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>Līdz 01.07.2020. spēkā bija Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss, kurā ietverts šāds regulējums:</p> <p>21.pants. Iespēja atbrīvot no administratīvās atbildības maznozīmīga pārkāpuma gadījumā;</p>

	<p>mehānismus par pieļautajiem pārkāpumiem un paredzot vieglākas sankcijas politisko partiju finansēšanas kontroles jomā par maznozīmīgiem administratīvajiem pārkāpumiem, tai skaitā izvērtējot iespējas mazināt administratīvo slogu.</p>				<p>238.² pants. Atteikšanās uzsākt lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās (14.06.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.11.2017. likumu, kas stājas spēkā 06.12.2017.);</p> <p>276.¹ pants. Nosacīta daļēja atbrīvošana no naudas soda samaksas (18.02.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.03.2016. Pants stājas spēkā 01.09.2016. Sk. Pārejas noteikumu 31. punktu).</p> <p>01.07.2020. stājas spēkā Administratīvās atbildības likums. Tā 11. pants paredz personas atbrīvošanu no administratīvās atbildības pie nosacījuma, “(1) Ja personas izdarītais administratīvais pārkāpums konkrētajos apstākļos nav radījis tādu apdraudējumu tiesiski aizsargātajām interesēm, lai par to piemērotu sodu (maznozīmīgs pārkāpums), amatpersona var neuzsākt administratīvā pārkāpuma procesu, bet, ja tas ir uzsākts, amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa jebkurā stadijā var to izbeigt, nepiemērojot sodu. Šajā gadījumā amatpersona, augstāka amatpersona vai tiesa, ja to atzīst par lietderīgu, izsaka personai aizrādījumu. Aizrādījums nerada tiesiskas sekas.”</p>
14.3.	<p>Balstoties uz KNAB saņemtajiem iesniegumiem un veiktajām pārbaudēm, analizēt slēptās priekšvēlēšanu aģitācijas izpausmes iepriekšējos priekšvēlēšanu periodos un sniegt priekšlikumus</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts daļēji, turpināms.</p> <p>Lai pilnveidotu politisko organizāciju (partiju) finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas likumības uzraudzības ietvaru, tostarp arī mazinātu slēptas priekšvēlēšanu aģitācijas riskus, dekodifikācijas reformas ietvaros KNAB rosinājis no 01.07.2020. par politisko organizāciju (partiju) pārkāpumiem pie administratīvās atbildības saukt valdes locekļus, kā arī palielināt administratīvos sodus par priekšvēlēšanu aģitācijas kārtības pārkāpšanu vai priekšvēlēšanu aģitācijai noteikto ierobežojumu neievērošanu. Minētie priekšlikumi netika</p>

	normatīvo aktu grozījumiem slēptas aģitācijas riska novēršanai.				atbalstīti (piem., likumprojekts “Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā” (Nr.: 602/Lp13) (iesniegts VKanc ar 31.01.2020. pavadvēstuli Nr. 1/554; atbalstīts MK 25.02.2020. sēdē (prot. Nr.8 1.§), 04.06.2020. noraidīts Saeimā 1. lasījumā) un KNAB priekšlikums likumprojektam "Grozījumi Priekšvēlēšanu aģitācijas likumā" (Nr:704/Lp13), rosinot palielināt pašreiz spēkā esošā administratīvā soda – naudas soda – apmēru juridiskām personām par likumā noteiktās priekšvēlēšanu aģitācijas kārtības pārkāpšanu vai priekšvēlēšanu aģitācijai noteikto ierobežojumu neievērošanu no 1400 EUR līdz 7100 EUR jeb tūkstoš četri simti divdesmit naudas soda vienībām, izskatīts un noraidīts Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas 09.06.2020. sēdē).
14.4.	Nodrošināt politisko partiju elektroniskās deklarēšanas sistēmas izveidi un ieviešanu Latvijā.	31.12.2017.	KNAB	-	Izpildīts. 14.09.2019. stājušies spēkā MK 10.09.2019. noteikumi Nr. 417 "Politisko organizāciju (partiju) informācijas par iestāšanās naudām, biedru naudām, dāvinājumiem (ziedojumiem), vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju un gada pārskatu iesniegšanas un publicēšanas noteikumi". Noteikumi nosaka kārtību, kādā politiskā organizācija (partija), izmantojot EDIS, informē KNAB par iestāšanās naudām, biedru naudām un saņemtajiem un atpakaļ pārskaitītajiem (atdotajiem) dāvinājumiem (ziedojumiem) un iesniedz vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju un gada pārskatu.
14.5.	Balstoties uz iepriekšēju analīzi par partiju un citu vēlēšanu dalībnieku interesējošiem problēmjaudājumiem	31.12.2015.– 31.12.2020. pirms katrām vēlēšanām	KNAB	-	Izpildīts. Atbilstoši vēlēšanu ciklam KNAB priekšvēlēšanu periodā un vēlēšanu dienās sagatavo un institūcijas tīmekļvietnē publisko aktuālo informāciju par partiju un citu vēlēšanu dalībnieku interesējošiem problēmjaudājumiem. Lai nodrošinātu politiskajām

	<p>priekšvēlēšanu periodā un vēlēšanu dienās, Birojam izstrādāt metodisko materiālu politiskajām partijām, lai, gatavojoties vēlēšanām, nodrošinātu tām saistošo tiesību aktu pareizu interpretāciju un piemērošanu.</p>				<p>partijām saistošo tiesību aktu pareizu interpretāciju un piemērošanu, KNAB izstrādā un publisko tā tīmekļvietnē skaidrojošus informatīvus materiālus, kā arī rīko klātienē (no 2020. gada tikai tiešsaistes) informatīvus pasākumus ikvienam interesentam.</p> <p>Skat.: https://www.knab.gov.lv/lv/prieksvelesanu-agitacija</p>
14.6.	<p>Izstrādāt priekšlikumus pieaugošās privāto interešu ietekmes likumdošanas procesā mazināšanai un lobēšanas atklātības veicināšanai, kā arī kārtības, kādā valsts amatpersonas (tostarp parlamenta deputāti), komunicē ar lobētājiem un citām iesaistītajām pusēm, kas mēģina ietekmēt likumdošanas procesu, un šīs informācijas publiskošanai.</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts (uzdevumu turpmākā virzība ir atkarīga no Saeimas).</p> <p>Saeimas Juridiskās komisijas Kārtības ruļļa darba grupa 14.11.2017. un Saeimas Juridiskā komisija 12.12.2017. atbalstīja KNAB izstrādātos priekšlikumus likumprojektam “Grozījumi Saeimas Kārtības rullī” (Nr.922/Lp12) pirms otrā lasījuma. Ņemot vērā, ka 13. Saeima ir pārņēmusi šā likumprojekta izskatīšanu, KNAB atkārtoti iesniedza priekšlikumus likumprojektam “Grozījumi Saeimas kārtības rullī” (Nr.178/Lp13), KNAB 04.03.2019. vēstule nr.1/1334. Priekšlikumi nosaka:</p> <p>a) pienākumu likumprojekta anotācijā un deputātu iesniegtajos priekšlikumos norādīt informāciju ar kādām formālām vai neformālām sabiedrības grupām vai privātpersonām, realizējot interešu pārstāvību, ir notikušas konsultācijas par kādu konkrētu tiesību normu (norādot attiecīgo pantu, tā daļu vai punktu);</p> <p>b) pienākumu Saeimas tīmekļa vietnē attiecīgajai komisijai pirms sēdes publicēt vispārpieejamo informāciju par sēdes darba kārtībā iekļautajiem jautājumiem – informāciju par uzaicinātajām personām, saņemtajām vēstulēm un</p>

					<p>atzinumiem par attiecīgo jautājumu vai likumprojektu, deputātu iesniegtos priekšlikumus un citus dokumentus;</p> <p>c) pienākumu deputātam ievērot vienlīdzības un atklātības principus saziņā ar formālām un neformālām sabiedrības grupām un privātpersonām, kā arī likumā noteiktajā kārtībā sniegt informāciju par notikušajām konsultācijām ar minētajām personām vai personu grupām;</p> <p>d) tiesības Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai pašai ierosināt Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumu lietas.</p> <p>Priekšlikumi tiek izskatīti Saeimas Juridiskajā komisijā pirms otrā lasījuma.</p> <p>Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas veidotā darba grupa izstrādājusi Interesu pārstāvības atklātības likumprojektu (Nr.: 1341/Lp13). Tas pieņemts Saeimā pirmajā lasījumā 17.02.2022.</p>
14.7.	<p>Izvērtēt normatīvo regulējumu, kas saistīts ar ziedotāju identitātes publiskošanu un noteikt ziedojuma limitu, kurā iekļaujoties, informācija par ziedotāju netiek publiskota, tādējādi veicinot "mazo" ziedotāju līdzdalību politisko organizāciju finansēšanā.</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts daļēji.</p> <p>Ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma grozījumiem, kas Saeimā pieņemti 26.10.2017., bet stājās spēkā 30.06.2019. (atbilstoši pārejas noteikumu 24. punktam), Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 3. panta trešajā daļā ir noteikts, ka "fiziskās personas drīkst veikt dāvinājumus (ziedojumus), iemaksāt biedru naudas un iestāšanās naudas no saviem ienākumiem, bet šo dāvinājumu (ziedojumu), biedru naudu un iestāšanās naudu kopējais apmērs nedrīkst pārsniegt 30 procentus no šo personu iepriekšējā kalendārā gadā gūtajiem ienākumiem." Turklāt šī likuma 4. panta trešajā daļā noteikts, ka "politiskā organizācija (partija) 15 dienu laikā pēc tam, kad saņemts dāvinājums (ziedojums), par to paziņo Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam,</p>

					<p>izmantojot EDIS. KNAB publicē savā tīmekļvietnē internetā informāciju par dāvinājumiem (ziedojumiem), kurus saņēmusi politiskā organizācija (partija). Politiskās organizācijas (partijas) ziņojumā norādāmās ziņas un tā iesniegšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā publicējama informācija par politisko organizāciju (partiju) saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), un šīs informācijas saturu nosaka Ministru kabinets”.</p> <p>Tādējādi tika noteikts jauns ierobežojums fiziskas personas ziedojuma apmēram, tai pat laikā likumdevējs, vērtējot situāciju un mainot informācijas par politisko organizāciju (partiju) saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem) iesniegšanas un publicēšanas kārtību, ir saglabājis līdzšinējo informācijas publicēšanas apjomu, t.i. tiek publicēti arī "mazie" ziedojumi. Attiecīgi KNAB ieskatā šāds regulējums nodrošina atklātību un caurskatāmību politisko organizāciju (partiju) finansēšanā, publicējot informāciju par visiem ziedotājiem neatkarīgi no ziedotās summas.</p>
14.8.	<p>Sagatavot un sniegt priekšlikumus Saeimai par nepieciešamību veikt grozījumus normatīvajā regulējumā, paredzot Valsts kontrolei veikt periodiskas revīzijas par Saeimas kancelejas darbību.</p>	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Nav izpildīts. (uzdevumu turpmākā virzība ir atkarīga no Saeimas)</p> <p>Līdz šim nav bijis politiskais atbalsts VK pilnvaru paplašināšanai, normatīvajā regulējumā paredzot tiesības VK veikt periodiskas revīzijas par Saeimas administrācijas darbību. Latvijas sabiedrība, vēloties paust savu viedokli un ietekmēt likumdevēja dienaskārtību, piedalījies sabiedrības iniciatīvu platformā manabalss.lv virzītajā balsojumā ”Publisku revīziju Saeimas budžetam!”, savācot nepieciešamās 10 000 balsis, lai virzītu šo iniciatīvu izvērtēšanai Saeimā. Saeimā 1.lasījumā 20.12.2018. pieņemti Grozījumi Saeimas kārtības rullī (Nr.: 178/Lp13), taču uz 2. lasījumu Saeimas Juridiskā komisija citstarp</p>

					saņēmusi deputāta priekšlikumu izteikt šā likuma 185. pantu precizētā redakcijā: “(1) Saeimas grāmatvedību, izdevumu lietderību, likumību un gada pārskatus pārbauda Publisko izdevumu un revīzijas komisija, kā arī Valsts kontrole”.
15.	Rīcības virziens: Sabiedrības līdzdalības politikas veidošanas procesā veicināšana				
15.1.	Veikt pētījumu un sniegt rekomendācijas Saeimai par politisko partiju biedru skaita palielināšanas iespējām, it īpaši partiju jauniešu organizācijās, un politisko partiju iekšējās demokrātijas attīstības veicināšanu.	31.12.2016.	KNAB	-	<p>Izpildīts.</p> <p>KNAB piedalījies TM darba grupā par valsts budžeta finansējuma palielinājuma iespējām partijām aktualizējis minēto jautājumu. Tās ietvaros sadarbībā ar TM, FM un PROVIDUS ir sagatavots "Atzinums par valsts budžeta finansējuma iespējamo palielinājumu politiskajām organizācijām"¹⁴, kurš atbalstīts MK 2019. gada 12. februāra sēdē (prot.Nr.7, 28.§) un nosūtīts Saeimai. Minētā atzinuma sagatavošanai, lai novērtētu Latvijas politisko partiju spēju veikt demokrātiskā valstī sagaidāmās politisko partiju funkcijas, tostarp piesaistīt jaunus biedrus un iesaistīt esošos biedrus politisko partiju darbā, tika veikta to politisko partiju, kuras pēc 12. Saeimas vēlēšanām ir saņēmušas valsts finansējumu, anketēšana un iegūto datu analīze.</p> <p>Minētajā atzinumā, lai kāpinātu Latvijas politisko partiju interesi palielināt biedru skaitu, piedāvāts no valsts budžeta politiskajām partijām piešķirt papildus finansējumu pēc formulas 1 biedrs – 10 EUR, vienlaikus norādot uz šāda politisko partiju finansēšanas modeļa riskiem.</p>

¹⁴ MK tīmekļvietne, MK tiesību aktu projekti, sk.: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40468095>

15.2.	<p>Rekomendāciju sniegšana <i>politisko organizāciju (partiju)</i> iekšējās demokrātijas procedūru pilnveidei, iekšējās kontroles mehānismu attīstībai, ētikas kodeksu izveidei, lēmumu pieņemšanas demokratizācijai kandidātu izvirzīšanā politiskās partijas vadības un pārraudzībā esošo publiskās pārvaldes institūciju amatos u.c.</p>	31.12.2018.	KNAB	Saeima	<p>Nav izpildīts, zaudējis aktualitāti</p> <p>Saskaņā ar Politisko partiju likuma 2. panta trešo daļu politiskās partijas veic politiskās aktivitātes un veido savu iekšējo organizāciju saskaņā ar demokrātijas, atklātības un biedru vienlīdzības principu. Lai dibinātu partiju, personas, kas apvienojas partijā, dibinātāju sapulcē pieņem lēmumu par partijas dibināšanu, apstiprina partijas programmu un statūtus, ievēlē valdi un saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūciju. Biedru sapulce (kopsapulce) un valde, kas ir politiskās partijas pārvaldes institūcija, saskaņā ar likumā un statūtos noteikto kompetenci pieņem lēmumu, tai skaitā par darba organizācijas jautājumiem. Statūtos var paredzēt arī citas pārvaldes institūcijas, nosakot to izveides kārtību un kompetenci. Statūtos nosakāma arī biedru sapulces sasaukšanas, lēmumu pieņemšanas un pārstāvības kārtība, kārtība, kādā biedrs var pieprasīt jautājuma iekļaušanu partijas biedru sapulces darba kārtībā, kā arī kārtība, kādā tiek izvirzīti un apstiprināti deputātu kandidāti Saeimas, pašvaldību domju (padomju) un Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Ievērojot minēto, secināms, ka likumdevējs Politisko partiju likumā ir noteicis vispārējos principus, kurus politiskajai organizācijai (partijai) ir jāievēro un jāīsteno atbilstoši tās ideoloģijai, izvirzītajiem mērķiem un partijas biedru vairākuma lēmumam. Vairojot sabiedrības uzticību, katras politiskās organizācijas (partijas) interesēs ir izveidot efektīvu iekšējās pārvaldes sistēmu gan attiecībā uz finanšu caurskatāmību, gan demokrātisku lēmumu pieņemšanu, kā arī uzvedības normu un noteikto vērtību ievērošanu.</p> <p>KNAB savu kontroli pār politisko organizāciju (partiju) finansēšanas un priekšvēlēšanas aģitācijas</p>
-------	---	-------------	------	--------	---

				<p>jautājumiem īsteno saskaņā ar likumos noteikto kompetenci. Atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 2. pantam KNAB kontrolē politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un pārbauda, kā tiek ievēroti ierobežojumi, kas noteikti priekšvēlēšanu aģitācijai, aģitācijai pirms tautas nobalsošanas, aģitācijai par likuma ierosināšanu un aģitācijai par Saeimas atsaukšanas ierosināšanu.</p> <p>Minētā likuma 9. pantā noteiktas KNAB funkcijas politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē, kā arī 9¹. pantā noteiktas KNAB funkcijas priekšvēlēšanu aģitācijas kontrolē.</p> <p>Secināms, ka likumdevējs nav noteicis KNAB kompetenci sniegt metodisko palīdzību politiskajām organizācijām (partijām) par to iekšējo organizatorisko procesu pilnveidošanu, piemēram, iekšējās kontroles mehānisma izveidošanu vai pilnveidošanu, ētikas kodeksa izstrādi vai kārtības noteikšanu, kādā partijā tiek pieņemti lēmumi. Turklāt, pat ja šādi ieteikumi tiktu sagatavoti, tie politiskajām organizācijām (partijām) nebūtu juridiski saistoši. Vienlaikus KNAB iejaukšanās politisko organizāciju (partiju) iekšējo demokrātijas procedūru un kontroles pasākumu ieviešanā vai pilnveidē varētu likt apšaubīt KNAB politisko neitralitāti.</p> <p>Iepazīstoties ar politisko organizāciju (partiju) tīmekļvietnēs ievietoto informāciju, KNAB secinājis, ka pārsvarā visas politiskās organizācijas (partijas), kuras saņem valsts budžeta finansējumu, ir publicējušas politiskās organizācijas (partijas) ētikas principus vai vērtības, kā arī tās statūtus, kuros noteikta lēmuma</p>
--	--	--	--	--

					<p>pieņemšanas kārtība politiskajā organizācijā (partijā). Tādējādi informācija par lēmumu pieņemšanu politiskajā organizācijā (partijā) un tās ētikas principiem un vērtībām ir pieejama ne tikai tās biedriem, bet arī tās vēlētājiem un sabiedrībai.</p> <p>Pamatojoties uz iepriekš minēto, uzdevums atzīstams par aktualitāti zaudējušu.</p>
15.3.	Nodrošināt iespēju politisko partiju (organizāciju) finanšu datu bāzes publiskās daļas datus lejuplādēt apkopotā un mašīnlasāmā formātā.	31.12.2015.	KNAB	-	<p>Izpildīts daļēji, turpināms.</p> <p>KNAB tīmekļvietnē 2021. gada decembrī atvērto datu pieejamība nodrošināta daļēji. Politisko partiju (organizāciju) atskaites (gada pārskati un partiju deklarācijas), kas ir iesniegtas EDIS un publicētas KNAB tīmekļvietnē, ir lejuplādējamas <i>Excel</i> formātā, taču informācija par dāvinājumiem, ziedojumiem, kā arī biedru naudas un iestāšanās naudas maksājumiem pagaidām nav lejuplādējama mašīnlasāmā formā.</p> <p>15.3. uzdevuma izpilde ir saistīta ar Pamatnostādņu 14.4. uzdevumu “Nodrošināt politisko partiju elektroniskās deklarēšanas sistēmas izveidi un ieviešanu Latvijā”. KNAB turpina darbu pie EDIS pilnveides un papildu funkcionalitātes ieviešanas. Uzdevuma izpildes rezultātā tiks nodrošināts atlasītu datu eksports <i>Excel</i>, <i>CSV</i> formātos (datus atlasot pēc šādiem kritērijiem: partija, persona, laika periods u.c.) par politisko organizāciju (partiju) dāvinājumiem un ziedojumiem, politisko organizāciju (partiju) deklarācijām un politisko organizāciju (partiju) biedru naudu un iestāšanās naudu maksājumiem.</p> <p>Atvērto datu pieejamības nodrošināšana politisko partiju finansēšanas jomā ir arī viens no Latvijas ceturtnā nacionālā atvērtais pārvaldības rīcības plāna 2020.-2021. gadam apņemšanās punktiem.</p>